

Dokument zasedanja

A8-0270/2018

23.8.2018

*****I**

POROČILO

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev ter razveljavitvi Direktive Sveta 2010/18/EU (COM(2017)0253 – C8-0137/2017 – 2017/0085(COD))

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

Poročevalec: David Casa

Pripravljalnica mnenja (*):
Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Odbor za pravice žensk in enakost spolov

(*) Pridruženi odbor – člen 54 Poslovnika

Oznake postopkov

- * Postopek posvetovanja
- *** Postopek odobritve
- ***I Redni zakonodajni postopek (prva obravnava)
- ***II Redni zakonodajni postopek (druga obravnava)
- ***III Redni zakonodajni postopek (tretja obravnava)

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

Predlogi sprememb k osnutku akta

Spremembe, ki jih predlaga Parlament, v dveh stolpcih

Izbrisano besedilo je označeno s ***kreplem poševnim tiskom*** v levem stolpcu, zamenjano besedilo s ***kreplem poševnim tiskom*** v obeh stolpcih, novo besedilo pa s ***kreplem poševnim tiskom*** v desnem stolpcu.

Prva in druga vrstica glave vsakega predloga spremembe navajata zadevni del besedila v obravnavanem osnutku akta. Če predlog spremembe zadeva obstoječi akt, ki se ga želi spremeniti z osnutkom akta, glava poleg tega vsebuje še tretjo in četrto vrstico, ki navajata obstoječi akt oziroma zadevno določbo tega akta.

Spremembe, ki jih predlaga Parlament, v obliki konsolidiranega besedila

Novo besedilo je označeno s ***kreplem poševnim tiskom***. Izbrisano besedilo je označeno s simbolom **■** ali prečrtano. Zamenjano besedilo je izbrisano ali prečrtano, besedilo, ki ga nadomešča, pa je označeno s ***kreplem poševnim tiskom***.

Izjema so spremembe izključno tehnične narave, ki so jih vnesle službe z namenom priprave končnega besedila in niso označene.

VSEBINA

	Stran
OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	5
OBRAZLOŽITEV	50
MANJŠINSKO MNENJE.....	53
MNENJE ODBORA ZA PRAVICE ŽENSK IN ENAKOST SPOLOV	54
MNENJE ODBORA ZA PRAVNE ZADEVE.....	87
POSTOPEK V PRISTOJNEM ODBORU.....	113
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU	114

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev ter razveljavitvi Direktive Sveta 2010/18/EU (COM(2017)0253 – C8-0137/2017 – 2017/0085(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2017)0253),
 - ob upoštevanju člena 294(2) ter člena 153(1)(i) in (2)(b) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0137/2017),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 6. decembra 2017¹,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 30. novembra 2017²,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika;
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve in mnenj Odbora za pravice žensk in enakost spolov ter Odbora za pravne zadeve (A8-0270/2018),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

¹ UL C 129, 11.4.2018, str. 44.

² Še ni objavljeno v Uradnem listu

Predlog spremembe 1

Predlog direktive

Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(2) Enakost **moških in žensk** je eno temeljnih načel Unije. Spodbujanje enakosti žensk in moških **je** v skladu s členom 3 Pogodbe o Evropski uniji **eden od ciljev** Evropske unije. **Podobno je treba v skladu s členom 23 Listine** o temeljnih pravicah **Evropske unije enakost žensk in moških zagotoviti** na vseh področjih, vključno z zaposlovanjem, delom in plačilom **za delo**.

Predlog spremembe

(2) Enakost **spolov** je eno temeljnih načel Unije. **Boj proti socialni izključenosti in diskriminaciji ter** spodbujanje **socialne pravičnosti in varstva**, enakosti žensk in moških, **solidarnosti med generacijami in varstva pravic otrok** so v skladu s členom 3 Pogodbe o Evropski uniji **cilji Unije**. **V členu 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije je določeno, da si mora Unija v vseh svojih dejavnostih prizadevati odpraviti neenakosti ter spodbujati enakost med moškimi in ženskami**. **Poleg tega je ta pravica zapisana v naslovu III Listine Evropske unije** o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: „Listina“), **ki določa, da je vsak enakopraven pred zakonom, da je diskriminacija prepovedana in da je treba na vseh področjih zagotoviti enakost žensk in moških**, vključno z zaposlovanjem, delom in plačilom (**členi 20, 21 in 23 Listine**).

Predlog spremembe 2

Predlog direktive

Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(3) Člen 33 Listine Evropske unije **o temeljnih pravicah za uskladitev družinskega in poklicnega življenja določa pravico do** zaščite pred odpuščanjem zaradi materinstva ter pravico do plačanega porodniškega in starševskega dopusta ob rojstvu ali posvojitvi otroka.

Predlog spremembe

(3) Člen 33 Listine Evropske unije **določa pravico do pravnega, ekonomskega in socialnega varstva družine ter** zaščite pred odpuščanjem zaradi materinstva ter pravico do plačanega porodniškega in starševskega dopusta ob rojstvu ali posvojitvi otroka.

Predlog spremembe 3

Predlog direktive

Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(4) Unija **je pogodbenica** Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov. Določbe navedene konvencije so zato od njenega začetka veljavnosti sestavni del pravnega reda Unije, zakonodajo Unije pa je treba, kolikor je mogoče, razlagati na način, ki je skladen s Konvencijo. Konvencija med drugim v 7. členu določa, da pogodbenice sprejmejo vse potrebne ukrepe, s katerimi invalidnim otrokom zagotovijo, da enako kot drugi otroci uživajo vse človekove pravice in temeljne svoboščine.

Predlog spremembe

(4) Unija **in vse države članice so pogodbenice** Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov **ter morajo tudi splošneje spodbujati in varovati temeljne pravice iz Splošne deklaracije človekovih pravic**. Določbe navedene konvencije so zato od njenega začetka veljavnosti sestavni del pravnega reda Unije, zakonodajo Unije pa je treba, kolikor je mogoče, razlagati na način, ki je skladen s Konvencijo. Konvencija med drugim v **točki 24 preambule ter v 7. členu** določa, da pogodbenice sprejmejo vse potrebne ukrepe, s katerimi invalidnim otrokom zagotovijo, da enako kot drugi otroci uživajo vse človekove pravice in temeljne svoboščine. **Poleg tega je v njenem členu 23 določeno, da morajo pogodbenice sprejeti učinkovite in ustrezne ukrepe za odpravo diskriminacije invalidov pri vseh zadevah v zvezi z zakonsko zvezo, družino, starševstvom in sorodstvenimi ter drugimi odnosi pod enakimi pogoji kakor drugi.**

Predlog spremembe 4

Predlog direktive

Uvodna izjava 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(4a) Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah so podpisale in ratificirale vse države članice, zato so pravno zavezane k sprejetju vseh ukrepov za uveljavljanje zadevnih pravic. Konvencija med drugim v 18. členu določa, da imajo starši ali, odvisno od primera, zakoniti skrbniki glavno odgovornost za otrokovo vzgojo in razvoj

Predlog spremembe

ter da so otrokove koristi njihova poglobljena skrb. Poleg tega države opozarja, da morajo otrokom zaposlenih staršev z vsemi ustreznimi ukrepi zagotoviti pravico do storitev služb in ustanov za varstvo otrok.

Predlog spremembe 5

Predlog direktive Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(5) Politike za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja bi morale prispevati k doseganju enakosti spolov s spodbujanjem udeležbe žensk na trgu dela, olajšanjem moškim, da prevzamejo enak delež obveznosti oskrbe kot ženske, in odpravo vrzeli med spoloma pri dohodku in *plačah*. Take politike bi morale upoštevati *demografske spremembe*, vključno z učinki staranja prebivalstva.

Predlog spremembe

(5) Politike za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja bi morale prispevati k doseganju enakosti spolov s spodbujanjem udeležbe žensk na trgu dela, olajšanjem moškim, da prevzamejo enak delež obveznosti oskrbe kot ženske, in *spodbujanjem moških, da to storijo, ter odpravo vrzeli med spoloma pri dohodku, plačah in pokojninah*. Take politike bi morale upoštevati *tudi odpravljanje spolnih stereotipov, priznavanje in prerazporejanje obveznosti oskrbe ter oblikovanje in izvajanje standardov kakovosti za vse vrste storitev oskrbe, in se tudi zavedati demografskih sprememb*, vključno z učinki staranja prebivalstva. *Obravnava izziva, ki ga predstavljajo demografske spremembe, je ključna, da se zagotovi pripravljenost politik za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja za prihodnost dela. Posebno pozornost je treba nameniti udeležbi ranljivih kategorij žensk na trgu dela.*

Predlog spremembe 6

Predlog direktive Uvodna izjava 5 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(5a) Politike, s katerimi se obravnava usklajevanje poklicnega in družinskega

življenja v zvezi z nepoklicnimi oskrbovalci – ki trenutno zagotavljajo 80 % vse oskrbe v Uniji, in sicer brezplačno –, so pomembne in sorazmerne z izzivi demografskih sprememb. Te politike naj bi prispevale k blažitvi učinkov vse večjega povpraševanja po oskrbi na eni strani ter trenda manjših in bolj geografsko razpršenih družin ter vse večjega števila žensk, ki vstopajo na trg dela, kar zmanjšuje možnosti za neformalno oskrbo na drugi strani. Zaradi razširjenosti neformalne oskrbe v Uniji v povezavi s pritiski na javno porabo v nekaterih državah se pričakuje, da bo ta oblika podpore v prihodnje še pomembnejša. Zato je jasno, da je treba podpirati neformalno oskrbo in da so nujni ukrepi, ki oskrbovalcem omogočajo kombiniranje oskrbe in dela.

Predlog spremembe 7

Predlog direktive

Uvodna izjava 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(6a) Namen evropskega stebra socialnih pravic, ki so ga institucije Unije razglasile 17. novembra 2017, je, da bi državljanom Unije zagotovili nove in učinkovitejše pravice. Steber temelji na 20 ključnih načelih, med drugim na načelu št. 2 o enakosti spolov, načelu št. 3 o enakih možnostih ter načelu št. 9 o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja. Deveto načelo določa: „Starši in druge osebe, ki morajo skrbeti za druge, imajo pravico do ustreznega dopusta, do prilagodljivih ureditev dela ter dostopa do storitev oskrbe. Ženske in moški imajo enak dostop do posebnega dopusta za opravljanje obveznosti oskrbe in se jih spodbuja, da ga uporabijo uravnoteženo.“

Predlog spremembe 8

Predlog direktive

Uvodna izjava 6 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(6b) *Starši in druge osebe, ki morajo skrbeti za druge, bi morali imeti pravico do ustreznega dopusta, do prilagodljivih ureditev dela ter dostopa do storitev oskrbe. Ženske in moški bi morali imeti enak dostop do posebnega dopusta za opravljanje obveznosti oskrbe in bi jih bilo treba spodbujati, da ga uporabijo uravnoteženo.*

Predlog spremembe 9

Predlog direktive

Uvodna izjava 6 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(6c) *V poročilu Evropskega parlamenta z 18. junija 2013 o vplivu krize na dostop ranljivih skupin do oskrbe se izrecno poziva Komisijo, naj predlaga direktivo o oskrbovalskem dopustu.*

Predlog spremembe 10

Predlog direktive

Uvodna izjava 6 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(6d) *Po podatkih Komisije (Eurostat) iz oktobra 2017 je bil delež zaposlenih moških v Uniji 71,9 %, delež žensk pa 61,4 % kljub temu, da so imele ženske višjo stopnjo izobrazbe.*

Predlog spremembe 11

Predlog direktive

Uvodna izjava 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(7) **Vendar je usklajevanje** poklicnega in zasebnega življenja še vedno velik izziv za številne starše in delavce z obveznostmi oskrbe ter negativno vpliva na zaposlenost žensk. **Pomemben** dejavnik, ki prispeva k prenizki udeležbi žensk na trgu dela, so težave pri usklajevanju poklicnih in družinskih obveznosti. Ko imajo ženske otroke, pogosto delajo manj ur v plačani zaposlitvi ter porabijo več časa za izpolnjevanje neplačanih obveznosti **oskrbe**. Izkazalo se je, da tudi skrb za **bolnega** ali **oskrbovanega sorodnika** negativno vpliva na zaposlenost žensk, saj morajo **nekateri** ženske trg dela zapustiti v celoti.

Predlog spremembe

(7) **Usklajevanje** poklicnega in zasebnega življenja **je** še vedno velik izziv za številne starše in delavce z obveznostmi oskrbe ter negativno vpliva na zaposlenost žensk. **Odločilen** dejavnik, ki prispeva k prenizki udeležbi žensk na trgu dela, so **poleg diskriminacije pri dostopu do dela in pri statusu zaposlitve ter plačilu in vrstah dela, ki so jim dostopne**, težave pri usklajevanju poklicnih in družinskih obveznosti. Ko imajo ženske otroke, pogosto delajo manj ur v plačani zaposlitvi ter porabijo več časa za izpolnjevanje neplačanih **dolžnosti oskrbe**. **Poleg tega se povečuje težnja, da se delovni čas podaljša do pozno zvečer, ter razširjenost nočnega dela ali dela ob dela prostih dnevih v nekaterih sektorjih, zaradi česar delavci težko usklajujejo delo in obveznosti z otroki in drugimi sorodniki ali osebami iz najožjega kroga, ki potrebujejo oskrbo ali podporo**. Izkazalo se je, da tudi skrb za **sorodnika, ki potrebuje oskrbo ali podporo**, negativno vpliva na zaposlenost žensk, saj morajo **številne** ženske trg dela zapustiti **delno ali** v celoti. **To negativno vpliva na socialno varnost in pokojninske pravice teh skrbnikov, kar v nekaterih primerih vodi do povečanega tveganja revščine in socialne izključenosti, zlasti v starosti. Raziskave in praksa pričajo o koristih, ki jih imajo delodajalci, ki skrbijo za potrebe zaposlenih oskrbovalcev, kar vodi k boljšim rezultatom, kot so zmanjšana odsotnost z dela, večja sposobnost privabljanja osebja ter ohranjanja in motiviranja osebja.**

Predlog spremembe 12

Predlog direktive

Uvodna izjava 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(7a) Izkazalo se je, da je razpoložljivost kakovostne, dostopne in cenovno ugodne infrastrukture za varstvo otrok in sorodnikov, ki potrebujejo oskrbo ali podporo, ključni dejavnik politik za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, ki spodbujajo hitro vrnitev mater na trg dela ter njihovo večjo udeležbo. Vendar večina držav članic do leta 2018 še vedno ni izpolnila tako imenovanih barcelonskih ciljev glede otroškega varstva iz leta 2002. Izpolnitev teh ciljev je odločilnega pomena, da se ženskam omogoči polna udeležba na trgu dela, pri čemer ima odločilno vlogo za izboljšanje položaja to, da se v naslednjem večletnem finančnem okviru da prednost naložbam v kakovostno, dostopno in cenovno ugodno skupnostno otroško varstvo. Določitev dopusta za posamezne oskrbovalce zato ne bi smela biti nadomestilo za strokovne, dostopne, cenovno ugodne in visokokakovostne storitve oskrbe v skupnosti.

Predlog spremembe 13

Predlog direktive

Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(8) Veljavni pravni okvir Unije zagotavlja omejene spodbude za moške, da bi prevzeli enakopraven delež obveznosti oskrbe. Veliko držav članic nima plačanega očetovskega in starševskega dopusta, kar prispeva k temu, da očetje redko izrabijo **tak** dopust. Neuravnoteženo zasnovane politike za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja med ženskami in moškimi krepijo razlike med spoloma pri delu in oskrbi. Pri ureditvah za usklajevanje poklicnega in zasebnega

(8) Veljavni pravni okvir Unije zagotavlja omejene spodbude za moške, da bi prevzeli enakopraven delež obveznosti oskrbe. Veliko držav članic nima plačanega očetovskega in starševskega dopusta **niti prenosljivega starševskega dopusta**, kar prispeva k temu, da očetje **le** redko izrabijo **tovrstni** dopust. Neuravnoteženo zasnovane politike za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja med ženskami in moškimi krepijo **spolne stereotype ter** razlike med spoloma

življenja, ki jih izrabijo očetje, kot so dopust ali **prožne** ureditve dela, se je nasprotno pokazalo, da imajo pozitiven vpliv, saj zmanjšajo relativni obseg neplačanega družinskega dela, ki ga opravljajo ženske, in ženskam zagotovijo več časa za plačano zaposlitev.

pri delu in oskrbi. Pri ureditvah za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, ki jih izrabijo očetje, kot so dopust ali **prilagodljive** ureditve dela, se je nasprotno pokazalo, da imajo pozitiven vpliv, saj zmanjšajo relativni obseg neplačanega družinskega dela, ki ga opravljajo ženske, in ženskam zagotovijo več časa za plačano zaposlitev. **Poleg tega je iz raziskav agencije Eurofound razvidno, da je stopnja izrabe starševskega dopusta pri starših odvisna od številnih med seboj povezanih dejavnikov. Velikega pomena so predvsem kakovostne, dostopne in cenovno ugodne storitve otroškega varstva, oskrbe starejših oseb in invalidov, informacije o razpoložljivem dopustu, nadomestilo za dopust in razlika v plačah, prevladujoči modeli organizacije družine, in ocena, v kolikšni meri se delavci bojijo izolacije od trga dela v času dopusta. Mladi so nedvomno med najbolj ranljivimi do vseh navedenih dejavnikov.**

Predlog spremembe 14

Predlog direktive

Uvodna izjava 8 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(8a) Da bi se izboljšalo usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, bi bilo treba odpraviti diskriminatorne prakse, kot so vztrajne razlike v plačilu med spoloma, da se bo na koncu zagotovila večja enakost na trgu dela. Države članice bi morale v sodelovanju s socialnimi partnerji in ustreznimi zainteresiranimi stranmi v učne načrte za obvezno in predšolsko izobraževanje vključiti izobraževanje o enakosti spolov ter nadaljevati prizadevanja javnih organov za zagotavljanje informacij in ozaveščanje. V politikah o enaki obravnavi bi bilo treba obravnavati vprašanje stereotipov o moških in ženskih poklicih in vlogah, socialni partnerji pa bi

morali opravljati svojo ključno nalogo obveščanja delavcev in delodajalcev ter njihovega ozaveščanja o boju proti diskriminaciji.

Predlog spremembe 15

Predlog direktive
Uvodna izjava 8 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(8b) Da bi se bolje ocenil vpliv temeljne in druge povezane zakonodaje, bi bilo treba na lokalni, regionalni in nacionalni ravni zbirati in objavljati ustrezne podatke, kot so število delovnih ur, plačilo in položaj, vključno z njihovo razčlenitvijo po spolu in starosti, da se dokumentira presečna diskriminacija ter da se politike oblikujejo ciljno in gospodarno. Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE), Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound) in Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop) bi morali v sodelovanju z nacionalnimi in regionalnimi organi za enakost stalno posodabljati kazalnike usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja, da se zagotavljata ustreznost in pravočasnost podatkov.

Predlog spremembe 16

Predlog direktive
Uvodna izjava 8 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(8c) Vlaganje v javne skupnostne storitve za invalidne osebe ali osebe, ki potrebujejo podporo zaradi starosti, je v skladu s sklepi Sveta z dne 7. decembra 2017 o izboljšanju skupnostne podpore in oskrbe za neodvisno življenje ključno za

zagotavljanje, da ženske niso izrinjene s trga dela oziroma da lahko še naprej opravljajo plačano delo ali da ga začnejo spet opravljati.

Predlog spremembe 17

Predlog direktive

Uvodna izjava 8 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(8d) Da bi se vzpostavila socialno in gospodarsko trajnostna družba, bi si morali odgovornost za ustrezno usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja deliti delavci, družine, socialni partnerji, lokalni in regionalni organi ter vsi javni in zasebni delodajalci in ponudniki storitev.

Predlog spremembe 18

Predlog direktive

Uvodna izjava 9 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(9a) Države članice bi morale spodbujati socialne partnerje, da si še naprej dejavno prizadevajo za lažje usklajevanje dela ter poklicnega in zasebnega življenja ter da z izobraževanjem, učenjem odraslih, ozaveščanjem in informacijskimi kampanjami izboljšajo enakost spolov in enako obravnavo na trgu dela.

Predlog spremembe 19

Predlog direktive

Uvodna izjava 9 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(9b) Treba se je posvetovati s socialnimi partnerji glede zasnove in izvajanja ekonomskih, zaposlitvenih in socialnih politik v skladu z nacionalnimi praksami. Spodbujati bi jih bilo treba k pogajanjem in sklenitvi kolektivnih pogodb v zadevah, ki so zanje pomembne, ter spoštovati njihovo avtonomijo in pravico do kolektivnih ukrepov.

Predlog spremembe 20

Predlog direktive Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(10) Primerno je razveljaviti in nadomestiti Direktivo 2010/18/EU, ki trenutno ureja starševski dopust z izvajanjem okvirnega sporazuma, sklenjenega med socialnimi partnerji. Ta direktiva temelji zlasti na pravilih iz Direktive 2010/18/EU ter jih dopolnjuje s krepitvijo obstoječih in uvedbo novih pravic.

Predlog spremembe

(10) Primerno je razveljaviti in nadomestiti Direktivo 2010/18/EU, ki trenutno ureja starševski dopust z izvajanjem okvirnega sporazuma, sklenjenega med socialnimi partnerji. Ta direktiva temelji zlasti na pravilih iz Direktive 2010/18/EU ter jih dopolnjuje s krepitvijo obstoječih in uvedbo novih pravic. **Ničesar v tej direktivi se ne bi smelo razlagati tako, da bi se zmanjšale predhodno obstoječe pravice na podlagi te direktive.**

Predlog spremembe 21

Predlog direktive Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(11) Ta direktiva določa minimalne zahteve v zvezi z očetovskim dopustom, starševskim dopustom in oskrbovalskim dopustom ter **prožnimi** ureditvami dela za starše in delavce z obveznostmi oskrbe. Staršem in oskrbovalcem bo olajšala usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, s čimer bi morala prispevati k ciljem, ki temeljijo na Pogodbi, tj. k enakosti moških in žensk glede priložnosti

Predlog spremembe

(11) Ta direktiva določa minimalne zahteve v zvezi z očetovskim dopustom, starševskim dopustom in oskrbovalskim dopustom ter **prilagodljivimi** ureditvami dela za starše in delavce z obveznostmi oskrbe. Staršem in oskrbovalcem bo olajšala usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, s čimer bi morala prispevati k ciljem, ki temeljijo na Pogodbi, tj. k enakosti moških in žensk

na trgu dela, enaki obravnavi pri delu ter spodbujanju visoke stopnje zaposlenosti v Uniji.

glede priložnosti na trgu dela, enaki obravnavi pri delu ter spodbujanju visoke stopnje zaposlenosti v Uniji. ***Poleg tega ta direktiva opozarja na trenutne demografske razmere, ki vodijo k povečanju potreb po oskrbi zaradi staranja družbe, ter posledično potrebo po naložbah in razvoju dostopnih, cenovno dostopnih in visokokakovostnih varstvenih ustanov za otroke in starejše osebe, ki negovalcem omogočajo, da ohranijo aktivno poklicno življenje.***

Predlog spremembe 22

Predlog direktive Uvodna izjava 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(12) Ta direktiva bi se morala uporabljati za vse delavce, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali drugo delovno razmerje. Kot trenutno velja na podlagi klavzule 1(3) Priloge k Direktivi 2010/18/EU, bi morale to vključevati pogodbe o zaposlitvi ali delovna razmerja delavcev s krajšim delovnim časom, delavcev s pogodbo za določen čas ali oseb, ki imajo z agencijo za zagotavljanje začasnega dela sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje.

Predlog spremembe

(12) Ta direktiva bi se morala uporabljati za vse delavce, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali drugo delovno razmerje. Kot trenutno velja na podlagi klavzule 1(3) Priloge k Direktivi 2010/18/EU, bi morale to vključevati pogodbe o zaposlitvi ali delovna razmerja delavcev s krajšim delovnim časom, delavcev s pogodbo za določen čas ali oseb, ki imajo z agencijo za zagotavljanje začasnega dela sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje. ***Komisija bi morala oceniti možnost, da razširi uživanje pravic iz te direktive na samozaposlene osebe. Komisija bi morala po potrebi na tej podlagi predstaviti zakonodajni predlog.***

Predlog spremembe 23

Predlog direktive Uvodna izjava 12 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(12a) Pravo Unije zagotavlja načelo enake obravnave med različnimi vrstami

delovnih razmerij, prepoveduje neposredno ali posredno diskriminacijo na podlagi spola pri zadevah v zvezi z zaposlovanjem, poklici, socialno zaščito ter dostopom do blaga in storitev, zagotavlja prenosljivost in ohranjanje pravic v primeru mobilnosti med državami članicami ter zagotavlja minimalne zahteve za pridobivanje in ohranjanje pravic iz dodatnega pokojninskega zavarovanja prek meja, pa tudi minimalne zahteve za preglednost pokojninskih načrtov poklicnega zavarovanja.

Predlog spremembe 24

Predlog direktive Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(13) Da bi se *spodbudila* bolj enaka porazdelitev obveznosti oskrbe med ženske in moške, bi bilo treba uvesti pravico do očetovskega dopusta, ki bi jo očetje uveljavljali ob rojstvu otroka. Da bi se upoštevale razlike med državami članicami, bi morala pravica do očetovskega dopusta veljati ne glede na zakonski ali družinski stan, kot je opredeljen v nacionalni zakonodaji.

Predlog spremembe

(13) Da bi se *okrepila* bolj enaka porazdelitev obveznosti oskrbe med ženske in moške, bi bilo treba uvesti pravico do *plačanega* očetovskega dopusta, ki bi jo očetje *ali enakovredni drugi starši, kot so opredeljeni v nacionalni zakonodaji*, uveljavljali ob rojstvu *ali posvojitvi otroka ali ob rojstvu mrtvorojenega* otroka. Da bi se upoštevale razlike med državami članicami, bi morala pravica do očetovskega dopusta veljati ne glede na zakonski ali družinski stan, kot je opredeljen v nacionalni zakonodaji.

Predlog spremembe 25

Predlog direktive Uvodna izjava 13 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(13a) Države članice bi morale sprejeti posebne ukrepe, v skladu s katerimi bi se vse ugodnosti iz te direktive uporabljale v primeru podaljšanega bivanja v tujini za starše, ki sodelujejo v postopku

Predlog spremembe 26

Predlog direktive

Uvodna izjava 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(14) Ker večina očetov ne izrabi svoje pravice do starševskega dopusta ali velik delež svoje pravice do dopusta prenese na matere, ta direktiva, da bi se drugega starša spodbudilo h koriščenju starševskega dopusta, pri tem pa ohranila pravica posameznega starša do vsaj štirimesečnega starševskega dopusta, ki jih trenutno zagotavlja Direktiva 2010/18/EU, obdobje starševskega dopusta, ki ga ni mogoče prenesti z enega starša na drugega, podaljšuje z enega na štiri mesece.

Predlog spremembe

(14) Ker večina očetov ne izrabi svoje pravice do starševskega dopusta ali velik delež svoje pravice do dopusta prenese na matere, ta direktiva, da bi se drugega starša spodbudilo h koriščenju starševskega dopusta, pri tem pa ohranila pravica posameznega starša do vsaj štirimesečnega starševskega dopusta, ki jih trenutno zagotavlja Direktiva 2010/18/EU, obdobje starševskega dopusta, ki ga ni mogoče prenesti z enega starša na drugega, podaljšuje z enega na štiri mesece. **Z zagotovitvijo, da so štirje meseci starševskega dopusta na voljo izključno moškim in jih ni mogoče prenesti na drugega starša, bi očete spodbudili, da ga koristijo, s čimer se podpira očetovstvo. S tem bi se tudi spodbujala in olajšala ponovna vključitev mater na trg dela po porodniškem in starševskem dopustu. Ustvarjanje pogojev za bolj uravnoteženo porazdelitev obveznosti oskrbe med staršema nedvomno prispeva k večji udeležbi moških in žensk v zaposlovanju.**

Predlog spremembe 27

Predlog direktive

Uvodna izjava 15

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(15) Da bi se staršem omogočila boljša možnost za izkoriščanje starševskega dopusta med odraščanjem njihovih otrok, bi morala pravica do starševskega dopusta

Predlog spremembe

(15) Da bi se staršem omogočila boljša možnost za izkoriščanje starševskega dopusta med odraščanjem njihovih otrok, bi morala pravica do starševskega dopusta

veljati vsaj do **12.** leta starosti otroka. Države članice bi morale imeti možnost, da določijo rok za vnaprejšnje obvestilo delodajalcu, ki ga mora delavec upoštevati, ko želi izrabiti pravico do starševskega dopusta, in odločijo, ali bi morala biti pravica do starševskega dopusta vezana na določeno obdobje zaposlitve. Zaradi vse večje raznolikosti pogodbenih dogovorov bi bilo treba pri izračunu obdobja zaposlitve upoštevati vse zaporedne pogodbe za določen čas pri istem delodajalcu. Da bi se uravnotežile potrebe delavcev in potrebe delodajalcev, bi morale **imeti** države članice **možnost** tudi, **da se odločijo**, ali bodo opredelile, da lahko delodajalec pod **nekaterimi** pogoji odloži dodelitev starševskega dopusta. V takih primerih bi moral delodajalec takšen odlog utemeljiti.

Zaradi prožnosti je verjetneje, da bodo drugi starši, zlasti očetje, izrabili svojo pravico do takega dopusta, zato bi se morale delavcem omogočiti, da zahtevajo izrabo starševskega dopusta v obliki polne ali delne odsotnosti z dela ali v drugih prožnih oblikah. Delodajalec bi moral biti tisti, ki se odloči, ali bo sprejel tako zahtevo za starševski dopust v drugih prožnih oblikah in ne v obliki polne odsotnosti z dela. Države članice bi morale oceniti tudi, ali bi bilo treba pogoje za dostop do starševskega dopusta in njegove podrobne ureditve prilagoditi posebnim potrebam staršem, ki so v posebno neugodnem položaju.

veljati vsaj do **10.** leta starosti otroka. Države članice bi morale imeti možnost, da **ob upoštevanju zlasti omejitev mikro, malih in srednjih podjetij** določijo **razumen** rok za vnaprejšnje obvestilo delodajalcu, ki ga mora delavec upoštevati, ko želi izrabiti pravico do starševskega dopusta, in odločijo, ali bi morala biti pravica do starševskega dopusta vezana na določeno obdobje zaposlitve. **Države članice bi morale imeti možnost, da uvedejo zahtevo za minimalno obdobje službovanja, preden je delavec upravičen do te pravice, pri čemer lahko to obdobje traja največ šest mesecev.** Zaradi vse večje raznolikosti pogodbenih dogovorov bi bilo treba pri izračunu obdobja zaposlitve upoštevati vse zaporedne pogodbe za določen čas pri istem delodajalcu. Da bi se uravnotežile potrebe delavcev in potrebe delodajalcev, bi morale države članice tudi **določiti**, ali bodo opredelile, da lahko delodajalec pod **objektivnimi** pogoji **za razumno časovno obdobje** odloži dodelitev starševskega dopusta. V takih primerih bi moral delodajalec takšen odlog **pisno** utemeljiti.

Zaradi prožnosti je verjetneje, da bodo drugi starši, zlasti očetje, izrabili svojo pravico do takega dopusta, zato bi se morale delavcem omogočiti, da zahtevajo izrabo starševskega dopusta v obliki polne ali delne odsotnosti z dela ali v drugih prožnih oblikah. Delodajalec bi moral biti tisti, ki se odloči, ali bo sprejel tako zahtevo za starševski dopust v drugih prožnih oblikah in ne v obliki polne odsotnosti z dela. Države članice bi morale oceniti tudi, ali bi bilo treba pogoje za dostop do starševskega dopusta in njegove podrobne ureditve prilagoditi posebnim potrebam staršem, ki so v posebno neugodnem položaju, **zlasti v zvezi z invalidnimi otroki, težavami z duševnim zdravjem ali resnim zdravstvenim stanjem ali boleznijo, kakor tudi v zvezi starši samohranilci, ki bi morali imeti dostop vsaj do enake ravni pravic in varstva, kot**

je zagotovljena staršem v skladu s to direktivo, in bi lahko imeli korist od posebnih določb v skladu z nacionalno zakonodajo ob upoštevanju njihovega posebnega položaja.

Predlog spremembe 28

Predlog direktive

Uvodna izjava 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(16) Za olajšanje ponovne vključitve po starševskem dopustu bi bilo treba delavce in delodajalce spodbuditi k ohranjanju stika med obdobjem odsotnosti z dela in urejanju ustreznih ukrepov za ponovno vključitev v skladu z medsebojnim dogovorom, pri čemer je treba upoštevati nacionalno pravo, kolektivne pogodbe in prakso.

Predlog spremembe

(16) Za olajšanje ponovne vključitve po starševskem dopustu bi bilo treba delavce in delodajalce spodbuditi k *prostovoljnemu* ohranjanju stika med obdobjem odsotnosti z dela in urejanju ustreznih ukrepov za ponovno vključitev, *kot sta usposabljanje in preusposabljanje*, v skladu z medsebojnim dogovorom, pri čemer je treba upoštevati nacionalno pravo, kolektivne pogodbe in prakso. *Treba je pojasniti, da delavci, ki ne želijo vzdrževati stika, niso zavezani k temu in ne smejo biti diskriminirani. Poleg tega bi morali delodajalci delavce med obdobjem odsotnosti z dela ali prilagodljivih ureditvah dela obvestiti o vseh usposabljanjih, ki jih ponujajo ostalim delavcem, postopku napredovanja in prostih notranjih delovnih mestih, ti delavci pa bi morali ohraniti pravico, da v njih sodelujejo oziroma se zanje potegujejo.*

Predlog spremembe 29

Predlog direktive

Uvodna izjava 17

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(17) Da bi imeli *moški in ženske*, ki skrbijo za starejšega družinskega člana in/ali druge sorodnike, ki potrebujejo oskrbo, večje možnosti, da ostanejo na trgu

Predlog spremembe

(17) Da bi imeli *delavci*, ki skrbijo za starejšega družinskega člana in/ali druge sorodnike, ki potrebujejo oskrbo, večje možnosti, da ostanejo na trgu dela, bi

dela, bi morali imeti delavci s **hudo bolnim** ali **oskrbovanim sorodnikom** pravico, da izrabijo proste delovne ure v obliki oskrbovalskega dopusta, **da bi skrbeli za tega sorodnika. Da bi se preprečila zloraba te pravice, se lahko pred dodelitvijo dopusta zahteva dokaz o hudi bolezni ali potrebe po oskrbi.**

morali imeti delavci s **sorodnikom, ki potrebuje oskrbo** ali **podporo zaradi resnega zdravstvenega razloga ali starostnih težav**, pravico, da za **oskrbo tega sorodnika** izrabijo proste delovne ure v obliki oskrbovalskega dopusta. **Pred dodelitvijo dopusta bi bilo treba zahtevati zdravniško potrdilo o resnem zdravstvenem razlogu za potrebo po oskrbi ali podpori, pri čemer se v skladu z nacionalno zakonodajo vedno upoštevajo zasebnost in osebni podatki delavca in osebe, ki potrebuje oskrbo.**

Predlog spremembe 30

Predlog direktive Uvodna izjava 18

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(18) Vsi delavci bi morali poleg pravice do oskrbovalskega dopusta iz te direktive ohraniti svojo pravico do prostih delovnih ur v primeru višje sile zaradi nujnih in nepričakovanih družinskih razlogov, ki jo trenutno zagotavlja Direktiva 2010/18/EU, pod pogoji, ki **jih** določijo **države članice**.

Predlog spremembe

(18) Vsi delavci bi morali poleg pravice do oskrbovalskega dopusta iz te direktive **brez izgube pravic iz delovnega razmerja** ohraniti svojo pravico do prostih delovnih ur v primeru višje sile zaradi nujnih in nepričakovanih družinskih razlogov, ki jo trenutno zagotavlja Direktiva 2010/18/EU, pod pogoji, ki **se** določijo **v skladu z nacionalno zakonodajo**.

Predlog spremembe 31

Predlog direktive Uvodna izjava 19

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(19) Da bi se povečale spodbude za delavce z otroki ter obveznostmi oskrbe, zlasti za moške, da bi izrabili obdobja dopusta iz te direktive, bi morali imeti med dopustom pravico do zadostnega nadomestila. Višina nadomestila bi morala biti vsaj enaka **višini nadomestila za odsotnost z dela iz zdravstvenih razlogov**. Države članice bi morale upoštevati pomen

Predlog spremembe

(19) Da bi se povečale spodbude za delavce z otroki ter obveznostmi oskrbe, zlasti za moške, da bi izrabili obdobja dopusta iz te direktive, bi morali imeti med dopustom pravico do **plačila ali** zadostnega nadomestila. Višina **plačila ali** nadomestila bi morala biti vsaj enaka **78 % bruto plače v primeru starševskega dopusta in oskrbovalskega dopusta**. Države članice bi

neprekinjene upravičenosti do socialne varnosti, vključno z zdravstvenim varstvom.

morale upoštevati pomen neprekinjene upravičenosti do socialne varnosti, vključno s *pokojnino in* zdravstvenim varstvom.

Predlog spremembe 32

Predlog direktive Uvodna izjava 20

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(20) Države članice morajo v skladu z Direktivo 2010/18/EU opredeliti status pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja za obdobje starševskega dopusta. V skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije se zato delovno razmerje med delavcem in njegovim delodajalcem med obdobjem dopusta ohrani, zato je koristnik takega dopusta med tem obdobjem še naprej delavec v smislu prava Unije. Države članice bi zato pri opredelitvi statusa pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja med obdobji dopusta, zajetih v tej direktivi, vključno s pravicami do socialne varnosti, morale zagotoviti, da se delovno razmerje ohrani.

Predlog spremembe

(20) Države članice morajo v skladu z Direktivo 2010/18/EU opredeliti status pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja za obdobje starševskega dopusta. V skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije se zato delovno razmerje med delavcem in njegovim delodajalcem med obdobjem dopusta ohrani, zato je koristnik takega dopusta med tem obdobjem še naprej delavec v smislu prava Unije. Države članice bi zato pri opredelitvi statusa pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja med obdobji dopusta, zajetih v tej direktivi, vključno s pravicami do socialne varnosti, morale zagotoviti, da se delovno razmerje ohrani, *in sicer brez poseganja v pravice do socialne varnosti, vključno s pokojninskimi prispevki, ki za delavce veljajo v celotnem obdobju dopusta. V ta namen bi morale države članice zagotoviti, da dopust iz te direktive ves čas trajanja ne vpliva na pravico do pokojnine.*

Predlog spremembe 33

Predlog direktive Uvodna izjava 21

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(21) Da bi se zaposlene starše in oskrbovalce spodbudilo, da ostanejo na trgu dela, bi bilo treba tem delavcem omogočiti, da urnik dela prilagodijo

Predlog spremembe

(21) Da bi se zaposlene starše in oskrbovalce spodbudilo, da ostanejo na trgu dela, bi bilo treba tem delavcem omogočiti, da urnik dela prilagodijo

osebnim potrebam in željam. Zaposleni starši in oskrbovalci bi zato morali imeti možnost, da zahtevajo **prožne** ureditve dela, kar bi delavcem omogočilo, da prilagodijo svoje razporeditve delovnega časa, tudi z ureditvami glede dela na daljavo, **giblјivim** delovnim časom ali skrajšanjem delovnega časa zaradi oskrbe. Da bi se obravnavale potrebe delodajalcev in delavcev, bi morale imeti države članice možnost, da omejijo trajanje **prožnih** ureditev dela, tudi skrajšanje delovnega časa. Čeprav se je krajši delovni čas izkazal za koristnega, saj je nekaterim ženskam omogočil, da so po rojstvu otroka ostale na trgu dela, so lahko zaradi dolgih obdobj skrajšanega delovnega časa prispevki za socialno varnost nižji, kar pozneje pomeni nižjo ali neobstoječo pravico do pokojnine. Končno odločitev glede tega, ali bo sprejel zahtevo delavca za **prožne** ureditve dela, bi moral sprejeti delodajalec. Posebne okoliščine, zaradi katerih obstaja potreba po **prožnih** ureditvah dela, se lahko spremenijo. Delavci zato ne bi smeli imeti le pravice do vrnitve k prvotnim razporeditvam delovnega časa ob koncu zadevnega dogovorjenega obdobja, ampak bi morali imeti možnost, da to zahtevajo vedno, kadar je to potrebno zaradi spremembe temeljnih okoliščin.

osebnim potrebam in željam. Zaposleni starši in oskrbovalci bi zato morali imeti možnost, da zahtevajo **prilagodljive** ureditve dela, kar bi delavcem omogočilo, da prilagodijo svoje razporeditve delovnega časa, tudi z ureditvami glede dela na daljavo, **prilagodljivim** delovnim časom ali skrajšanjem delovnega časa zaradi oskrbe. Da bi se obravnavale potrebe delodajalcev in delavcev, bi morale imeti države članice možnost, da omejijo trajanje **prilagodljivih** ureditev dela, tudi skrajšanje delovnega časa. Čeprav se je krajši delovni čas izkazal za koristnega, saj je nekaterim ženskam omogočil, da so po rojstvu otroka **ali oskrbi sorodnikov, ki potrebuje oskrbo ali podporo**, ostale na trgu dela, so lahko zaradi dolgih obdobj skrajšanega delovnega časa prispevki za socialno varnost nižji, kar pozneje pomeni nižjo ali neobstoječo pravico do pokojnine. **V primeru več oskrbovalcev to lahko povzroči denarno stisko zaradi izpada neposrednega in tudi prihodnjega dohodka, zagotavljanje neformalne oskrbe pa navsezadnje pomembno prispeva k družbi ter omejenemu zdravstvenemu in socialnemu proračunu.** Končno odločitev glede tega, ali bo sprejel zahtevo delavca za **prilagodljive** ureditve dela, bi moral sprejeti delodajalec, **ki bi moral zavrnitev pisno utemeljiti.** Posebne okoliščine, zaradi katerih obstaja potreba po **prilagodljivih** ureditvah dela, se lahko spremenijo. Delavci zato ne bi smeli imeti le pravice do vrnitve k prvotnim razporeditvam delovnega časa ob koncu zadevnega **medsebojno** dogovorjenega obdobja, ampak bi morali imeti možnost, da to zahtevajo vedno, kadar je to potrebno zaradi spremembe temeljnih okoliščin. **Države članice bi morale pri izvajanju teh dogovorov upoštevati posebnosti in omejitve ureditev dela in načrtovanja za mikro in mala podjetja.**

Predlog spremembe 34

Predlog direktive

Uvodna izjava 22 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(22a) Direktiva Sveta 2010/18/ES je temeljna podlaga za vsakršno ukrepanje držav članic ali delavca v primeru starševskega dopusta.

Predlog spremembe 35

Predlog direktive

Uvodna izjava 23

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(23) Delavci, ki uveljavljajo svoje pravice do dopusta ali zahtevanja **prožnih** ureditev dela, bi morali biti zaščiteni pred diskriminacijo ali manj ugodno obravnavo na tej podlagi.

(23) Delavci, ki uveljavljajo svoje pravice do dopusta ali zahtevanja **prilagodljivih** ureditev dela, bi morali biti zaščiteni pred **vsakršno** diskriminacijo ali manj ugodno obravnavo na tej podlagi. **Hkrati bi bilo treba zagotoviti, da so zaščiteni interesi delodajalcev in delavcev.**

Predlog spremembe 36

Predlog direktive

Uvodna izjava 24

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(24) Delavci, ki uveljavljajo svoje pravice do dopusta ali zahtevanja **prožnih** ureditev dela iz te direktive, bi morali biti zaščiteni pred odpuščanjem ali vsemi pripravami na morebitno odpustitev, ker so zahtevali ali izrabili taki dopust ali uveljavljali pravico, da zahtevajo take **prožne** ureditve dela. Kadar delavci menijo, da so bili odpuščeni iz navedenih razlogov, bi morali imeti možnost, da od delodajalca zahtevajo, naj navede ustrezno utemeljene razloge za odpustitev.

(24) Delavci, ki uveljavljajo svoje pravice do dopusta ali zahtevanja **prilagodljivih** ureditev dela iz te direktive, bi morali biti zaščiteni pred odpuščanjem ali vsemi pripravami na morebitno odpustitev, ker so zahtevali ali izrabili taki dopust ali uveljavljali pravico, da zahtevajo take **prilagodljive** ureditve dela. Kadar delavci menijo, da so bili odpuščeni iz navedenih razlogov, bi morali imeti možnost, da od delodajalca zahtevajo, naj **pisno** navede ustrezno utemeljene razloge za odpustitev.

Predlog spremembe 37

Predlog direktive

Uvodna izjava 25

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(25) Dokazno breme pri dokazovanju, da delavci niso bili odpuščeni, ker so zahtevali ali izrabili dopust iz člena 4, 5 ali 6 **ali uveljavljali svojo pravico do prožnih ureditev dela iz člena 9**, bi moral nositi delodajalec, kadar delavci pred sodiščem ali drugim pristojnim organom izkažejo dejstva, na podlagi katerih se lahko domneva, da je prišlo do odpustitve iz teh razlogov.

Predlog spremembe 38

Predlog direktive

Uvodna izjava 26

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(26) Države članice bi morale zagotoviti učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, ali veljavnih ustreznih določb v zvezi s pravicami, ki spadajo na področje uporabe te direktive. Za učinkovito izvajanje načela enake obravnave je potrebno ustrezno sodno varstvo delavca pred škodljivim ravnanjem delodajalca ali škodljivimi posledicami zaradi pritožbe ali postopka v zvezi s pravicami na podlagi te direktive. Žrtve lahko od uveljavljanja svojih pravic odvrača tveganje povračilnih ukrepov, zato bi jih bilo treba zaščititi pred kakršnim koli škodljivim ravnanjem zaradi uveljavljanja pravic iz te direktive. Taka zaščita je pomembna zlasti za predstavnike delavcev pri opravljanju njihove funkcije.

Predlog spremembe

(25) Dokazno breme pri dokazovanju, da delavci niso bili odpuščeni, ker so zahtevali ali izrabili dopust iz člena 4, 5 ali 6, bi moral nositi delodajalec, kadar delavci pred sodiščem ali drugim pristojnim organom izkažejo dejstva, na podlagi katerih se lahko domneva, da je prišlo do odpustitve iz teh razlogov.

Predlog spremembe

(26) Države članice bi morale zagotoviti učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, ali veljavnih ustreznih določb v zvezi s pravicami, ki spadajo na področje uporabe te direktive. Za učinkovito izvajanje načela enake obravnave je potrebno ustrezno sodno varstvo delavca pred škodljivim ravnanjem delodajalca ali škodljivimi posledicami zaradi pritožbe ali postopka v zvezi s pravicami na podlagi te direktive. Žrtve lahko od uveljavljanja svojih pravic odvrača tveganje povračilnih ukrepov, zato bi jih bilo treba zaščititi pred kakršnim koli škodljivim ravnanjem zaradi uveljavljanja pravic iz te direktive. Taka zaščita je pomembna zlasti za predstavnike delavcev pri opravljanju njihove funkcije. ***Delovne in socialne inšpekcije bi morale nadzorovati ustrezno izvajanje te direktive***

z zadostnimi sredstvi, da se prepreči diskriminacija in zagotovi enak dostop delavcev do socialnih in delavskih pravic.

Predlog spremembe 39

Predlog direktive Uvodna izjava 27

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(27) Da bi se dodatno izboljšala raven varstva pravic iz te direktive, bi morali biti nacionalni organi za enakost pristojni tudi za področja, zajeta v tej direktivi.

Predlog spremembe

(27) Da bi se dodatno izboljšala raven varstva pravic iz te direktive, bi morali biti nacionalni organi za enakost ***in organi, ki skrbijo za otrokove pravice***, pristojni tudi za področja, zajeta v tej direktivi.

Predlog spremembe 40

Predlog direktive Uvodna izjava 27 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(27a) Lokalne in regionalne oblasti, ki imajo ključno vlogo pri oblikovanju, izvajanju in ocenjevanju politik na področjih, kot so otroško varstvo (vključno z njegovimi različnimi oblikami), oskrba ostarelih in invalidov, izobraževanje, socialne službe in zaposlovanje ter socialna vključenost in zaposljivost, na katerih imajo pogosto neprecenljivo strokovno znanje, bi morale biti vključene v izvajanje predlaganih ukrepov. Poleg tega bi morale spodbujati dobre prakse in vzajemno učenje o ukrepih za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja.

Predlog spremembe 41

Predlog direktive Uvodna izjava 27 b (novo)

(27b) Civilna družba, vključno z organi za enakost, bi morala sodelovati pri učinkoviti uporabi zakonov in določb o enakosti spolov v delovnih razmerjih, da bi se zagotovila enaka obravnava; države članice bi morale okrepiti socialni dialog ter izmenjavo izkušenj in dobrih praks med vsemi zainteresiranimi stranmi.

Predlog spremembe 42

Predlog direktive

Uvodna izjava 27 c (novo)

(27c) Države članice bi morale za okrepitev sprejemanja ukrepov za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja spodbujati prostovoljne sisteme certificiranja za ocenjevanje učinkovitosti javnih in zasebnih organizacij. Izvajanje teh sistemov certificiranja bi se moralo spodbujati s spodbujevalnimi ukrepi.

Predlog spremembe 43

Predlog direktive

Uvodna izjava 28

(28) Ta direktiva določa minimalne zahteve, **kar** državam članicam omogoča, da uvedejo ali ohranijo ugodnejše določbe. Pravice, pridobljene na podlagi veljavnega pravnega okvira, bi morale veljati še naprej, razen če se s to direktivo uvedejo ugodnejše določbe. Izvajanja te direktive ni mogoče uporabiti za zmanjšanje obstoječih pravic iz **veljavne zakonodaje** Unije na tem področju **in** ne more biti veljavna podlaga

(28) Ta direktiva določa **le** minimalne zahteve **in tako** državam članicam omogoča, da uvedejo ali ohranijo ugodnejše določbe. Pravice, pridobljene na podlagi veljavnega pravnega okvira, bi morale veljati še naprej, razen če se s to direktivo uvedejo ugodnejše določbe. Izvajanja te direktive ni mogoče uporabiti za zmanjšanje obstoječih pravic iz **veljavnega prava** Unije, **nacionalnega**

za zmanjšanje splošne ravni varstva, ki jo imajo delavci na področju, ki ga zajema ta direktiva.

prava ter kolektivnih pogodb na tem področju, *prav tako* ne more biti veljavna podlaga za zmanjšanje splošne ravni varstva, ki jo imajo delavci na področju, ki ga zajema ta direktiva.

Predlog spremembe 44

Predlog direktive

Uvodna izjava 30

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(30) *Ta direktiva* bi se *morala* izogibati uvajanju upravnih, finančnih in zakonskih omejitev, ki bi lahko zavirale ustanavljanje in razvoj malih in srednjih podjetij. Države članice so zato pozvane, naj ocenijo učinek svojega akta za prenos na *MSP* in s tem zagotovijo, da *MSP niso* nesorazmerno prizadeta, pri čemer naj posebno pozornost namenijo mikropodjetjem in upravnemu bremenu.

Predlog spremembe

(30) *Države članice* bi se *morale pri izvajanju te direktive* izogibati uvajanju upravnih, finančnih in zakonskih omejitev, ki bi lahko zavirale ustanavljanje in razvoj *mikropodjetij ter* malih in srednjih podjetij *ali preobremenili delodajalce*. Države članice so zato pozvane, naj *predhodno redno in temeljito* ocenijo učinek svojega akta za prenos na *mikro, mala in srednja podjetja* in s tem zagotovijo, da *ne bodo* nesorazmerno prizadeta, pri čemer naj posebno pozornost namenijo mikropodjetjem in upravnemu bremenu, *zlasti v zvezi z vplivom ureditve za starševski dopust in vzorcev prožnega dela na organizacijo dela, ter naj rezultate teh ocen objavijo. Države članice se spodbuja, naj zagotovijo smernice in nasvete mikro, malim in srednjim podjetjem in se poleg tega lahko odločijo za zmanjšanje upravnega bremena za ta podjetja, ne da bi znatno zmanjšale pravice delavcev, ki jih vzpostavlja ta direktiva, ter v osnovi ohranijo enako obravnavo delavcev takih podjetij in delavcev drugih podjetij.*

Predlog spremembe 45

Predlog direktive

Uvodna izjava 32 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(32a) Za boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja in enakost spolov na tem področju ter da se zares doseže namen te direktive, bi morala Komisija razmisliti, da bi ocenila pregled Direktive Sveta 92/85/EGS, ter pri tem upoštevati nove pravice in določbe iz te direktive.

Predlog spremembe 46

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Ta direktiva se uporablja za vse delavce in delavke, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje.

Predlog spremembe

Ta direktiva se uporablja za vse delavce in delavke, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje, ***kot ga določajo zakonodaja, kolektivne pogodbe in/ali praksa, ki veljajo v vsaki državi članici, v skladu z merili za določitev statusa delavca, kot je opredeljen v sodni praksi Sodišča Evropske unije.***

Predlog spremembe 47

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) „očetovski dopust“ pomeni dopust, ki ga očetje uveljavljajo ob rojstvu otroka;

Predlog spremembe

(a) „očetovski dopust“ pomeni ***plačan*** dopust, ki ga očetje ***ali enakovredni drugi starši, kot so opredeljeni v nacionalni zakonodaji,*** uveljavljajo ob rojstvu ***ali posvojitvi otroka ali rojstvu mrtvorojenega*** otroka;

Predlog spremembe 48

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) „starševski dopust“ pomeni dopust

Predlog spremembe

(b) „starševski dopust“ pomeni ***plačan***

v primeru rojstva ali posvojitve otroka zaradi varstva tega otroka;

dopust v primeru rojstva ali posvojitve otroka **ali prevzema skrbništva nad otrokom** zaradi varstva tega otroka;

Predlog spremembe 49

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) „oskrbovalec“ pomeni delavca, ki zagotavlja osebno oskrbo ali podporo **v primeru hude bolezni sorodnika ali potrebe po oskrbi sorodnika;**

Predlog spremembe

(c) „oskrbovalec“ pomeni delavca, ki **na neprofitni osnovi** zagotavlja osebno oskrbo ali podporo **zaradi resnega zdravstvenega razloga, vključno z invalidnostjo, kronično boleznijo ali duševno boleznijo ter hospitalizacijo, kirurškim posegom brez hospitalizacije ali s starostjo povezane oslABLjenosti:**

(i) **sorodniku; or**

(ii) **osebi iz najožjega kroga delavca, ki ni sorodnik, na podlagi pisne zahteve te osebe.**

Predlog spremembe 50

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka c a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ca) „oskrbovalski dopust“ pomeni **plačan dopust za oskrbovalce zaradi zagotavljanja osebne oskrbe ali podpore sorodniku ali osebi iz najožjega kroga delavca, ki se odobri na pisno prošnjo zaradi resnega zdravstvenega razloga, vključno z invalidnostjo, kronično boleznijo ali duševno boleznijo ter hospitalizacijo, kirurškim posegom brez hospitalizacije ali s starostjo povezane oslABLjenosti;**

Predlog spremembe 51

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(d) „sorodnik“ pomeni **sina, hčer, mater, očeta, zakonca** ali partnerja delavca v partnerski skupnosti, kadar so taka partnerstva predvidena v nacionalni zakonodaji;

Predlog spremembe

(d) „sorodnik“ pomeni **sorodnika do drugega kolena krvnega sorodstva ali sorodstva po svaštvu, vključno s posvojenimi otroki in zakonitimi skrbniki**, ali partnerja delavca v partnerski skupnosti, kadar so taka partnerstva predvidena v nacionalni zakonodaji;

Predlog spremembe 52

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(e) „potreba po **oskrbi**“ pomeni **položaj, v katerem oseba začasno ali stalno potrebuje oskrbo zaradi invalidnosti ali resnega zdravstvenega stanja, ki ni huda bolezen**;

Predlog spremembe

(e) „potreba po **oskrbi in podpori**“ pomeni **prilagojeno pomoč ali podporo, ki osebi, ki je invalid ali duševno bolna ali ima zdravstvene težave oziroma s starostjo povezano oslABLjenost, omogoča polno udeležbo v družbi**;

Predlog spremembe 53

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(f) „**prožne** ureditve dela“ pomenijo, da lahko delavci prilagodijo svoje razporeditve delovnega časa, tudi z ureditvami glede dela na daljavo, gibljivim delovnim časom ali skrajšanjem delovnega časa.

Predlog spremembe

(f) „**prilagodljive** ureditve dela“ pomenijo, da lahko delavci **prostovoljno** prilagodijo svoje razporeditve delovnega časa, **po možnosti** tudi z ureditvami glede dela na daljavo, gibljivim delovnim časom ali skrajšanjem delovnega časa.

Predlog spremembe 54

Predlog direktive

Člen 4 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da imajo očetje **ob rojstvu** otroka pravico do izrabe očetovskega dopusta najmanj desetih delovnih dni.

Predlog spremembe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da imajo očetje **ali enakovredni drugi starši, kot so opredeljeni v nacionalni zakonodaji, približno v času rojstva** otroka **ali posvojitve** pravico do izrabe očetovskega dopusta najmanj desetih delovnih dni. **Države članice lahko določijo, ali se ta dopust lahko izkoristi deloma pred rojstvom otroka, posvojitvijo ali rojstvom mrtvorojenega otroka ali le takoj po tem.**

Predlog spremembe 55

Predlog direktive

Člen 4 – odstavek 1 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Pravica do očetovskega dopusta se dodeli ne glede na delovno dobo.

Predlog spremembe 56

Predlog direktive

Člen 4 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

1a. Države članice ocenijo, ali bi bilo treba pogoje za dostop in podrobne ureditve za uporabo očetovskega dopusta v nacionalni zakonodaji prilagoditi potrebam očetov v posebnih primerih, ko morajo biti več na voljo. Taki posebni primeri lahko vključujejo očete invalide, očete z invalidnimi otroki, otroki s težavami v duševnem zdravju ali resnim zdravstvenim stanjem ali boleznijo, ter očete samohranilce, kakor so opredeljeni v nacionalni zakonodaji ali praksi.

Predlog spremembe 57

Predlog direktive

Člen 4 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

2a. *Države članice ocenijo potrebo po ureditvah za prilagoditev starševskega dopusta potrebam v primeru rojstev več otrok, prezgodnjih rojstev ali posvojitve, invalidnih staršev, staršev s težavami v duševnem zdravju in staršev, katerih otroci so invalidi ali imajo težave v duševnem zdravju. Države članice lahko opredelijo druge primere, ki zahtevajo posebne ureditve za uporabo očetovskega dopusta.*

Predlog spremembe 58

Predlog direktive

Člen 5 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavec zagotovijo individualno pravico do vsaj štirimesečnega starševskega dopusta, ki ga je treba izrabiti, preden otrok dopolni določeno starost, ki je vsaj **12** let.

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavec zagotovijo individualno pravico do vsaj štirimesečnega starševskega dopusta, ki ga je treba izrabiti, preden otrok dopolni določeno starost, ki je vsaj **10** let. **Države članice lahko to mejo dvignejo za otroke z invalidnostjo ali kronično boleznijo, posvojitelje, invalidne starše in starše s težavami v duševnem zdravju.**

Predlog spremembe 59

Predlog direktive

Člen 5 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

1a. *Države članice ocenijo možnost razširitve določb o starševskem dopustu iz te direktive na starše samohranilce. Starši*

samohranilci imajo vsaj enako raven pravic in zaščite, ki je zagotovljena staršem s to direktivo, v nacionalni zakonodaji pa so lahko v njihovo korist zagotovljene posebne določbe glede na njihove posebne okoliščine.

Predlog spremembe 60

Predlog direktive Člen 5 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Države članice določijo **rok za vnaprejšnje obvestilo delodajalcu, ki ga morajo delavci upoštevati, ko želijo uveljavljati** pravico do starševskega dopusta. Pri tem države članice upoštevajo potrebe delodajalcev in delavcev. **Države članice zagotovijo, da delavec v svoji zahtevi navede načrtovani začetek in konec dopusta.**

Predlog spremembe

3. Države članice določijo **razumne roke, ki jih mora delavec upoštevati v zvezi z vnaprejšnjim obvestilom delodajalcu, ko želi izkoristiti** pravico do starševskega dopusta, pri čemer **mora navesti načrtovani začetek in konec tega dopusta.** Pri tem države članice upoštevajo potrebe delodajalcev, **zlasti mikro in malih podjetij,** in delavcev.

Predlog spremembe 61

Predlog direktive Člen 5 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3a. Države članice sprejmejo posebne ukrepe, v skladu s katerimi se vse ugodnosti iz te direktive uporabljajo v primeru daljšega bivanja staršev v tujini, da se izboljša postopek meddržavnih posvojitvev.

Predlog spremembe

Predlog spremembe 62

Predlog direktive Člen 5 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Države članice lahko pravico do

Predlog spremembe

4. Države članice lahko pravico do

starševskega dopusta dodelijo na podlagi obdobja delovne kvalifikacije ali dolžine delovne dobe, ki ne presega obdobja **enega leta**. V primeru zaporednih pogodb za določen čas v smislu Direktive Sveta 1999/70/ES pri istem delodajalcu se pri izračunu upoštevne obdobja upoštevajo vse navedene pogodbe.

²¹ Direktiva Sveta z dne 28. junija 1999 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP (UL L 175, 10.7.1999, str. 43).

Predlog spremembe 63

Predlog direktive Člen 5 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Države članice lahko opredelijo okoliščine, v katerih lahko delodajalec po posvetovanju v skladu z nacionalnim pravom, kolektivnimi pogodbami in/ali prakso odloži dodelitev starševskega dopusta za razumno obdobje, ker bi ta resno negativno vplival na **dobro** delovanje organizacije. Delodajalci pisno utemeljijo vsak odlog starševskega dopusta.

Predlog spremembe 64

Predlog direktive Člen 5 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem zagotovijo

starševskega dopusta dodelijo na podlagi obdobja delovne kvalifikacije ali dolžine delovne dobe, ki ne presega obdobja **šestih mesecev**. V primeru zaporednih pogodb za določen čas v smislu Direktive Sveta 1999/70/ES²¹ pri istem delodajalcu se pri izračunu upoštevne obdobja upoštevajo vse navedene pogodbe.

²¹ Direktiva Sveta z dne 28. junija 1999 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP (UL L 175, 10.7.1999, str. 43).

Predlog spremembe

5. Države članice lahko opredelijo okoliščine, v katerih lahko delodajalec po posvetovanju v skladu z nacionalnim pravom, kolektivnimi pogodbami in/ali prakso odloži dodelitev starševskega dopusta za razumno obdobje, ker bi ta resno negativno vplival na **ustrezno** delovanje organizacije **ali resno negativno vplival na poslovanje delodajalca**. Delodajalci pisno utemeljijo vsak odlog starševskega dopusta. **V primeru utemeljene odložitve delodajalec, kjer je mogoče, ponudi prožne oblike starševskega dopusta v skladu z odstavkom 6.**

Predlog spremembe

6. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem zagotovijo

pravico, da zahtevajo starševski dopust v obliki polne ali delne odsotnosti z dela, v sklopih, ki jih ločujejo obdobja dela, ali v drugih prožnih oblikah. Delodajalci preučijo takšne zahteve ter se nanje odzovejo v skladu s potrebami delodajalcev in delavcev. **Delodajalci pisno utemeljijo vsako zavrnitev take zahteve.**

Predlog spremembe 65

Predlog direktive Člen 5 – odstavek 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

7. Države članice ocenijo potrebo po pogojih za dostop do starševskega dopusta in podrobnih ureditvah za uporabo starševskega dopusta, ki se prilagodijo posebnim potrebam posvojiteljev, invalidnih staršev in staršev, katerih otroci so invalidi ali imajo **dolgotrajno** bolezen.

Predlog spremembe 66

Predlog direktive Člen 6 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem zagotovijo pravico do oskrbovalskega dopusta vsaj petih delovnih dni letno za posameznega delavca. **Tako pravico je morda treba ustrezno utemeljiti z zdravstvenim stanjem sorodnika** delavca.

pravico, da zahtevajo starševski dopust v obliki polne ali delne odsotnosti z dela, v sklopih, ki jih ločujejo obdobja dela, ali v drugih prožnih oblikah. Delodajalci preučijo takšne zahteve ter se nanje odzovejo v skladu s potrebami delodajalcev in delavcev, **zlasti v mikro in malih podjetjih. Če delodajalec zahtevo zavrne, to v razumnem obdobju po predložitvi zahteve pisno utemelji.**

Predlog spremembe

7. Države članice ocenijo potrebo po pogojih za dostop do starševskega dopusta in podrobnih ureditvah za uporabo starševskega dopusta, ki se prilagodijo posebnim potrebam posvojiteljev, invalidnih staršev, **staršev s težavami v duševnem zdravju** in staršev, katerih otroci so invalidi ali imajo **kronično** bolezen, **zlasti z ukrepi, kot so dvig starostne meje otrok za namene starševskega dopusta, olajšan dostop do dela s krajšim delovnim časom ob vrnitvi na delo ali podaljšanje obdobja starševskega dopusta.**

Predlog spremembe

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem zagotovijo pravico do oskrbovalskega dopusta vsaj petih delovnih dni letno za posameznega delavca. **Za zagotovitev te pravice se lahko postavi pogoj, da je treba priskrbeti zdravstveno dokazilo, da delavčev sorodnik ali oseba, za katero delavec skrbi v skladu s točko**

(ca) člena 3, potrebuje oskrbo in podporo. Informacije o zdravstvenem stanju ali razmerah, zaradi katerih oseba ni več samostojna, morajo ostati zaupne in se smejo razkriti samo omejenemu številu služb, da se zaščiti pravica do varstva podatkov delavca in osebe, ki potrebuje oskrbo ali podporo.

Predlog spremembe 67

Predlog direktive

Člen 6 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Ureditve držav članic, ki delavcem zagotavljajo pravico, da nudijo osebno oskrbo ali podporo sorodnikom ali osebam iz najožjega kroga se lahko priznajo kot oskrbovalski dopust v skladu s odstavkom 1, če nacionalni sistem nudi enakovredno ali višjo raven varstva od tiste, ki je določena v tej direktivi.

Predlog spremembe 68

Predlog direktive

Člen 6 – odstavek 1 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Države članice ocenijo potrebo po prilagoditvi ali razširitvi opredelitve izraza „oskrbovalec“ za namene uporabe zadevnega dopusta, da bi se upoštevale posebej težavne okoliščine.

Predlog spremembe 69

Predlog direktive

Člen 8 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Države članice v skladu z nacionalnimi

Države članice v skladu z nacionalnimi

okolihčinami, kot so nacionalno pravo, kolektivne pogodbe in/ali praksa, ter ob upoštevanju pooblastil, prenesenih na socialne partnerje, zagotovijo, da delavci, ki uveljavljajo pravice do dopusta iz člena 4, 5 ali 6, prejmejo plačilo ali zadostno nadomestilo, **ki je vsaj enako znesku, ki bi ga zadevni delavec prejel v primeru odsotnosti z dela iz zdravstvenih razlogov.**

okolihčinami, kot so nacionalno pravo, kolektivne pogodbe in/ali praksa, ter ob upoštevanju pooblastil, prenesenih na socialne partnerje, zagotovijo, da delavci, ki uveljavljajo pravice do dopusta iz člena 4, 5 ali 6, prejmejo plačilo ali zadostno nadomestilo, **in sicer:**

(a) za starševski dopust v skladu s členom 4(1) plačilo ali nadomestilo vsaj 80 % delavčeve bruto plače;

(b) za starševski dopust v skladu s členom 5(1) plačilo ali nadomestilo, ki je vsaj enakovredno 78 % delavčeve bruto plače;

(c) za oskrbovalski dopust v skladu s členom 6 plačilo ali nadomestilo, ki je vsaj enakovredno 78 % delavčeve bruto plače.

Predlog spremembe 70

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Prožne ureditve dela

Predlog spremembe

Prilagodljive ureditve dela

Predlog spremembe 71

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem z otroki do določene starosti, ki mora biti vsaj **12** let, in oskrbovalcem zagotovijo pravico, da zahtevajo *prožne* ureditve dela zaradi oskrbe. Trajanje takih *prožnih* ureditev dela je lahko razumno omejeno.

Predlog spremembe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem z otroki do določene starosti, ki mora biti vsaj **10** let, in oskrbovalcem zagotovijo pravico, da zahtevajo *prilagodljive* ureditve dela zaradi oskrbe. Trajanje takih *prilagodljivih* ureditev dela je lahko razumno omejeno.

Predlog spremembe 72

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

1a. Države članice lahko določijo okvirne smernice za roke, ki jih mora upoštevati delavec v zvezi z vnaprejšnjim obvestilom delodajalcu, ko želi izkoristiti pravico do prilagodljivih ureditev dela, pri čemer mora navesti začetek in konec koriščenja te pravice. Pri tem države članice upoštevajo potrebe delodajalcev, zlasti mikro, malih in srednjih podjetij, in delavcev. Države članice upoštevajo tudi primere višje sile in možnost skupnega dogovora o spremembah roka za obvestilo med delavcem in delodajalcem.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe prispeva k večji pravni jasnosti za vsa podjetja, zlasti mikro, mala in srednja podjetja, in določa razumni rok za obvestilo v okviru uporabe prilagodljivih ureditev dela.

Predlog spremembe 73

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

2. Delodajalci preučijo take zahteve za **prožne** ureditve dela iz odstavka 1 ter se nanje odzovejo v skladu s potrebami delodajalcev in delavcev. Delodajalci utemeljijo vsako zavrnitev take zahteve.

2. Delodajalci preučijo take zahteve za **prilagodljive** ureditve dela iz odstavka 1 ter se nanje **pisno** odzovejo v skladu s potrebami delodajalcev, **zlasti mikro, malih in srednjih podjetij**, in delavcev. Delodajalci v **razumnem roku po predložitvi vloge pisno** utemeljijo vsako zavrnitev **ali preložitev** take zahteve z **utemeljitvijo, da bi resno negativno vplivala na dobro delovanje organizacije ali resno negativno vplivala na poslovanje delodajalca.**

Predlog spremembe 74

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Kadar je trajanje **prožnih** ureditev dela iz odstavka 1 omejeno, ima delavec ob koncu dogovorjenega obdobja pravico do vrnitve k prvotni razporeditvi delovnega časa. Poleg tega ima delavec pravico, da zahteva vrnitev k prvotni razporeditvi delovnega časa tudi, kadar je to utemeljeno zaradi spremembe okoliščin. Delodajalci morajo preučiti take zahteve ter se nanje odzvati v skladu s potrebami delodajalcev in delavcev.

Predlog spremembe 75

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe 76

Predlog direktive

Člen 10 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Pravice, ki so jih delavci pridobili

Predlog spremembe

3. Kadar je trajanje **prilagodljivih** ureditev dela iz odstavka 1 omejeno, ima delavec ob koncu dogovorjenega obdobja pravico do vrnitve k prvotni razporeditvi delovnega časa. Poleg tega ima delavec pravico, da zahteva vrnitev k prvotni razporeditvi delovnega časa tudi, kadar je to utemeljeno zaradi spremembe okoliščin. Delodajalci morajo preučiti take zahteve ter se nanje **pisno** odzvati v skladu s potrebami delodajalcev in delavcev.

Predlog spremembe

3a. Države članice ocenijo, ali je treba pogoje za dostop do prilagodljivega delovnega časa in njegove podrobne ureditve prilagoditi potrebam staršev, ki so v posebnem položaju, ko morajo biti otrokom več na voljo, zlasti invalidnih staršev in staršev z invalidnimi otroki, otroki s težavami v duševnem zdravju, resnim zdravstvenim stanjem ali bolnimi otroki ter staršem samohranilcem, kot so opredeljeni v nacionalnem pravu in praksi. .

1. Pravice, ki so jih delavci pridobili

ali jih pridobivajo na dan, ko se začne dopust iz člena 4, 5 ali 6, se ohranijo do konca takega dopusta. Navedene pravice se uporabijo po koncu takega dopusta, vključno z vsemi spremembami, ki izhajajo iz nacionalnega prava, kolektivnih pogodb ali prakse.

Predlog spremembe 77

Predlog direktive Člen 10 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Države članice delavcem zagotovijo, da so po koncu dopusta iz člena 4, 5 ali 6 upravičeni do vrnitve na svoja delovna mesta ali **enakovredna delovna** mesta pod pogoji, ki zanje niso manj ugodni, in da imajo pravico do vseh izboljšav delovnih pogojev, do katerih bi bili upravičeni med svojo odsotnostjo.

Predlog spremembe 78

Predlog direktive Člen 10 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe 79

Predlog direktive Člen 10 – odstavek 3

ali jih pridobivajo na dan, ko se začne dopust iz člena 4, 5, 6, 7 ali 9, se ohranijo do konca takega dopusta **ali zadevnega obdobja za prilagodljive ureditve dela**. Navedene pravice se uporabijo po koncu takega dopusta, vključno z vsemi spremembami, ki izhajajo iz nacionalnega prava, kolektivnih pogodb ali prakse.

Predlog spremembe

2. Države članice delavcem zagotovijo, da so po koncu dopusta iz člena 4, 5 ali 6 upravičeni do vrnitve na svoja delovna mesta ali **do enakovrednega delovnega** mesta pod pogoji, ki zanje niso manj ugodni **ter ustrezajo pogodbi o zaposlitvi**, in da imajo pravico do vseh izboljšav delovnih pogojev, do katerih bi bili upravičeni med svojo odsotnostjo.

Predlog spremembe

2a. Države članice zagotovijo, da lahko delavci po koncu dopusta iz člena 5 po potrebi uveljavljajo pravico do načrta za ponovno vključitev, da bi spodbujali njihovo ponovno vključitev v podjetje delodajalca.

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Države članice opredelijo status pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja za obdobje dopusta iz **člena** 4, 5 ali **6, vključno s pravicami** do socialne varnosti, **in zagotovijo, da se delovno razmerje v navedenem obdobju ohrani.**

Predlog spremembe

3. Države članice opredelijo status pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja za obdobje dopusta **ali ustrezno obdobje za prilagodljive ureditve dela** iz členov 4, 5, 6, 7 ali 9 **in zagotovijo, da se delovno razmerje v tem obdobju ohrani, in sicer brez poseganja v pravice** do socialne varnosti, **vključno s pokojninskimi prispevki, ki so za delavce obvezni ves čas trajanja dopusta.**

Predlog spremembe 80

Predlog direktive
Člen 11 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi prepovejo manj ugodno obravnavo delavcev, ker so zahtevali ali izrabili dopust iz člena 4, 5 ali **6** ali uveljavljali svojo pravico do **prožnih** ureditev dela iz člena 9.

Predlog spremembe

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi prepovejo **diskriminacijo in** manj ugodno obravnavo delavcev, ker so zahtevali ali izrabili dopust iz člena 4, 5, **6** ali **7** ali uveljavljali svojo pravico do **prilagodljivih** ureditev dela iz člena 9.

Predlog spremembe 81

Predlog direktive
Člen 11 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice skupaj s socialnimi partnerji sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev, da organi za spodbujanje enakosti ali ustrezni posredniki omogočijo cenovno sprejemljiv, razpoložljiv in preprost dostop do pravnih nasvetov in pomoči, vključno z zaupnim in osebnim svetovanjem.

Predlog spremembe

Predlog spremembe 82

Predlog direktive

Člen 12 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi prepovejo odpuščanje ali vse priprave na morebitno odpustitev delavcev, ker so zahtevali ali izrabili dopust iz člena 4, 5 ali 6 ali uveljavljali svojo pravico do **prožnih** ureditev dela iz člena 9.

Predlog spremembe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi prepovejo odpuščanje ali vse priprave na morebitno odpustitev delavcev, ker so zahtevali ali izrabili dopust iz člena 4, 5 ali 6 ali uveljavljali svojo pravico do **prilagodljivih** ureditev dela iz člena 9.

Predlog spremembe 83

Predlog direktive

Člen 12 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Delavci, ki menijo, da so bili odpuščeni, ker so zahtevali ali **izrabili** dopust iz člena 4, 5 ali 6 **ali uveljavljali svojo pravico do prožnih ureditev dela iz člena 9**, lahko od delodajalca zahtevajo, naj navede ustrezno utemeljene razloge za odpustitev. Delodajalec navedene razloge zagotovi v pisni obliki.

Predlog spremembe

2. Delavci, ki menijo, da so bili odpuščeni, ker so zahtevali ali **izkoristili** dopust iz člena 4, 5 ali 6, lahko od delodajalca zahtevajo, naj navede ustrezno utemeljene razloge za odpustitev. Delodajalec navedene razloge zagotovi v pisni obliki.

Predlog spremembe 84

Predlog direktive

Člen 12 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da mora tožena stranka, kadar delavci **iz odstavka 2** pred sodiščem ali drugim pristojnim organom izkažejo dejstva, na podlagi katerih se lahko domneva, da je prišlo do take odpustitve, dokazati, da delavec ni bil odpuščen **iz razlogov iz odstavka 1**.

Predlog spremembe

3. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da mora tožena stranka, kadar delavci – **ki menijo, da so bili odpuščeni, ker so zaprosili za dopusti z člena 4, 5, ali 6 ali so ta dopust izkoristili** – pred sodiščem ali drugim pristojnim organom izkažejo dejstva, na podlagi katerih se lahko domneva, da je prišlo do take odpustitve, dokazati, da delavec ni bil

odpuščen, *ker je zaprosil za dopust iz člena 4, 5, ali 6 ali je ta dopust izkoristil.*

Predlog spremembe 85

Predlog direktive

Člen 12 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Člen 12a

Mikro, mala in srednja podjetja

Države članice lahko predvidijo olajšave ali druge spodbude, ki bi mikro, malim in srednjim podjetjem pomagale pri izpolnjevanju pogojev te direktive.

Predlog spremembe 86

Predlog direktive

Člen 15 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Države članice zagotovijo, da so organ ali organi, ki so bili v skladu s členom 20 Direktive 2006/54/ES imenovani za spodbujanje, analiziranje, spremljanje in podpiranje enake obravnave staršev in oskrbovalcev brez diskriminacije na podlagi spola, pristojni tudi za vprašanja, ki spadajo na področje uporabe te direktive.

Države članice zagotovijo, da so organ ali organi, ki so bili v skladu s členom 20 Direktive 2006/54/ES imenovani za spodbujanje, analiziranje, spremljanje in podpiranje enake obravnave staršev in oskrbovalcev brez diskriminacije na podlagi spola, pristojni tudi za vprašanja, ki spadajo na področje uporabe te direktive. ***Ti nacionalni organi so pristojni tudi za spremljanje izvajanja te direktive na nacionalni ravni in inštitutu EIGE zagotovijo podatke, ločene po spolu, da omogočijo ustrezno spremljanje in ocenjevanje izvajanja te direktive.***

Predlog spremembe 87

Predlog direktive

Člen 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 16

Raven zaščite

Države članice lahko uvedejo ali **ohranijo** določbe, ki so za delavce ugodnejše od **tistih, ki jih določa ta direktiva**. Ob tem zagotovijo, da so vsaj štirje meseci starševskega dopusta neprenosljivi v skladu s členom 5(2).

Predlog spremembe

Člen 16

Raven zaščite

1. **Države** članice lahko uvedejo ali **morajo ohraniti** določbe, ki so za delavce ugodnejše od **določb v tej direktivi**. Ob tem zagotovijo, da so vsaj štirje meseci starševskega dopusta neprenosljivi v skladu s členom 5(2).

2. **Ta direktiva ni veljavna podlaga za zniževanje dodeljenih pravic ali ravni varstva, ki se delavcem v kakršni koli obliki že zagotavlja v državah članicah.**

3. **Ta direktiva ne vpliva na pravico držav članic, da uporabljajo ali uvedejo zakone in druge predpise, ki so za delavce ugodnejši, ali da spodbujajo ali dovolijo uporabo kolektivnih pogodb, ki so za delavce ugodnejše.**

4. **Ta direktiva ne posega v druge pravice, ki jih imajo delavci na podlagi drugih pravnih aktov Unije.**

Predlog spremembe 88

Predlog direktive

Člen 17 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice zagotovijo, da so z določbami, sprejetimi v skladu s to direktivo, in z že veljavnimi ustreznimi določbami, ki so povezane s predmetom urejanja iz člena 1 te direktive, z vsemi razpoložljivimi sredstvi ustrezno **seznanjene vse zadevne osebe** na njihovem ozemlju.

Predlog spremembe

Države članice zagotovijo, da so z določbami, sprejetimi v skladu s to direktivo, in z že veljavnimi ustreznimi določbami, ki so povezane s predmetom urejanja iz člena 1 te direktive, z vsemi razpoložljivimi sredstvi ustrezno **seznanjeni vsi zadevni delavci in delodajalci, zlasti mikro, mala in srednja podjetja**, na njihovem ozemlju.

Predlog spremembe 89

Predlog direktive

Člen 17 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Države članice ocenijo možnost za spodbujanje prostovoljnih sistemov certificiranja. Da bi spodbudili širše sprejetje ukrepov za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja v javnih in zasebnih organizacijah, lahko javni organi sprejmejo spodbujevalne ukrepe v korist certificiranih organizacij.

Predlog spremembe 90

Predlog direktive Člen 17 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Člen 17a

Dialog z zadevnimi zainteresiranimi stranmi

Unija in njene države članice z namenom pospeševanja ciljev te direktive spodbujajo dialog z ustreznimi zainteresiranimi stranmi, zlasti združenji staršev in družin, delodajalci in sindikati.

Predlog spremembe 91

Predlog direktive Člen 18 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

1. Države članice ***najpozneje v petih letih*** po začetku veljavnosti te direktive Komisiji sporočijo vse ustrezne informacije v zvezi z uporabo te direktive, ki jih potrebuje za pripravo poročila za Evropski parlament in Svet o uporabi te direktive.

1. Države članice ***do... [tri leta po začetku veljavnosti te direktive] ocenijo izvajanje ciljev te direktive, zlasti enakost spolov in njegov vpliv na razvoj mikro, malih in srednjih podjetij, ter*** Komisiji sporočijo vse ustrezne informacije v zvezi z uporabo te direktive, ki jih potrebuje za pripravo poročila za Evropski parlament in Svet o uporabi te direktive.

Predlog spremembe 92

Predlog direktive

Člen 18 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Komisija na podlagi informacij, ki jih države članice predložijo v skladu z odstavkom 1, Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem pregleda uporabo te direktive, in mu po potrebi priloži zakonodajni predlog.

Predlog spremembe

2. Komisija na podlagi informacij, ki jih države članice predložijo v skladu z odstavkom 1, Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem pregleda uporabo te direktive, ***vključno s podatki, razčlenjenimi po spolu, o uporabi različnih vrst dopusta iz te direktive in njenem učinku na mikropodjetja, mala in srednja podjetja,*** in mu po potrebi priloži zakonodajni predlog, ***oceni pa tudi možnost, da bi pravice iz te direktive razširili še na samozaposlene osebe.***

Predlog spremembe 93

Predlog direktive

Člen 18 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

2a. Poročilo iz odstavka 2 vsebuje tudi ocene učinka, med drugim glede naslednjih točk:

(a) možnosti za podaljšanje trajanja dopusta oskrbovalskega dopusta;

(b) možnosti za razširitev opredelitve negovalcev;

(c) učinka te direktive na člane družine, ki skrbijo za svojce in izkoristijo oskrbovalski dopust, ki so izkoristili možnost zahtevati prilagodljivo delovno ureditev in ki niso uporabili nobene od ureditev iz te direktive.

Predlog spremembe 94

Predlog direktive

Člen 18 – odstavek 2 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

2b. Komisija do ... [... po začetku veljavnosti te direktive] oceni njeno skladnost z načelom enakega obravnavanja različnih ravni nadomestil dohodka za različne vrste dopusta in nemudoma uvede potrebne zakonodajne ukrepe, če se pri tem ugotovi diskriminacija.

Predlog spremembe 95

Predlog direktive

Člen 20 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice **najpozneje v dveh letih** po začetku veljavnosti sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Komisiji takoj sporočijo besedilo navedenih predpisov.

Predlog spremembe

Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, **do ... [dve leti po začetku veljavnosti te direktive]**. Komisiji takoj sporočijo besedilo navedenih predpisov.

Države članice zagotovijo, da so ukrepi iz prvega pododstavka predmet posvetovalnega postopka, ki vključuje socialne partnerje, v skladu z nacionalnimi okoliščinami.

OBRAZLOŽITEV

Predlagana direktiva Komisije je eden od prvih ciljev evropskega stebra socialnih pravic. Temelji na pobudi Nov začetek, katere namen je obravnavati izzive usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja, s katerimi se spopadajo zaposleni starši in oskrbovalci. Pobuda bo prispevala k ciljem, določenim v Pogodbi, in sicer k enakosti moških in žensk glede priložnosti na trgu dela in enaki obravnavi pri delu ter spodbujanju visoke stopnje zaposlenosti v EU.

Namen zakonodajnega predloga je torej osredotočanje na usmerjene ukrepe za obravnavo prenizke udeležbe žensk pri zaposlovanju z izboljšanjem pogojev za usklajevanje poklicnih in zasebnih dolžnosti, pa tudi njihove neenake obravnave in neenakih možnosti na trgu dela. Poleg tega spodbuja krepitev vloge moških kot oskrbovalcev v družini, kar bo tudi koristilo otrokom. Ureditve za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, ki jih izrabijo očetje, imajo dobro dokumentiran pozitiven vpliv, saj zmanjšajo relativni obseg neplačanega družinskega dela, ki ga opravljajo ženske, in ženskam zagotovijo več časa za plačano zaposlitev. Podpirajo torej nediskriminacijo in spodbujajo enakost spolov. Predlagana direktiva naj bi se v trenutni obliki uporabljala za vse delavce in delavke, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje.

Njen cilj je uvesti številne nove ali višje minimalne standarde za starševski, očetovski in oskrbovalski dopust, ki naj bi pomagali odpraviti nepravilnosti pri usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja obeh staršev in oskrbovalcev. Poročevalec meni, da so ti ukrepi pravočasni in potrebni za izboljšanje dostopa do ureditev za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja ter bolje odražajo spreminjajoče se razporeditve delovnega časa v naši družbi.

Poleg tega meni, da je razpoložljivost kakovostne, dostopne in cenovno ugodne infrastrukture otroškega varstva ključni vidik za politike usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja v državah članicah, ki omogoča hitro vračanje žensk na delo ter njihovo večjo udeležbo na trgu dela. Zato spodbuja države članice, naj izboljšajo svoje otroško varstvo, in želi, da bi se to odražalo v besedilu direktive, zato predlaga vključitev s tem povezane uvodne izjave.

Poročevalec želi v skladu z duhom člena 153, ki je podlaga za ta predlog direktive, uvesti poseben poudarek na mikropodjetjih poleg malih in srednjih podjetij, saj meni, da bi lahko bilo izvajanje nekaterih delov te direktive zanje težavnejše zaradi njihovih posebnosti in omejitev, ki so drugačne od omejitev, ki so značilne za mala in srednja podjetja.

Poročevalec je zagotovil, da so v celotnem besedilu dodane določbe o mikro, malih in srednjih podjetjih, da ta direktiva ne bi nalagala upravnih, finančnih ali pravnih omejitev, ki bi ovirale ustanavljanje in razvoj takšnih podjetij, hkrati pa njihovim delavcem zagotavlja pravico, da izkoristijo ureditve za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja. V eni od predlaganih sprememb je na primer navedel, da bi bilo treba v vsakem primeru upoštevati težave, ki jih prožne ureditve dela lahko povzročijo mikro, malim in srednjim podjetjem, ne glede na to, ali bi delodajalec moral odobriti takšne zahteve ali ne.

Za obravnavo zaskrbljenosti, da bi lahko nekatera upravna bremena močno škodila mikropodjetjem, je poročevalec predlagal, naj imajo države članice možnost sprejeti ukrepe za omejitev bremena mikropodjetij, ki izhaja iz določb člena 12 (zaščita pred odpuščanjem in

dokazno breme), da se tem podjetjem ne bi naložilo nesorazmerno breme.

Glavni predlogi Komisije uvajajo naslednje nove elemente v veljavne predpise:

- Direktiva uvaja pravico do vsaj 10 delovnih dni očetovskega dopusta ob rojstvu otroka. To je pomemben nov element, saj trenutno ni minimalnih evropskih standardov za očetovski dopust. Poročevalec v celoti podpira ta nov predlog, saj se možnosti in spodbude za očete, da izkoristijo dopust, precej razlikujejo med državami članicami. Razlike v višini plačila in številom dni dopusta so velike med državami, v katerih takšen dopust obstaja.

Poročevalec je predlagal spremembo besedila tako, da bi vključevalo pravico do očetovskega dopusta tudi ob posvojitvi otroka. Jasno je, da je rojstvo ali posvojitve otroka pomemben čas, v katerem bi oče moral biti prisoten in prevzeti svoj del odgovornosti. V tem času se ustvari vez, ki je dokazano pomembna za otroka in očeta. Poročevalec je predlagal spremembo, s katero bi se pojasnilo, da je delavec, ki se šteje za očeta, lahko tudi enakovreden drugi starš, kot je opredeljeno v nacionalni zakonodaji.

V zvezi z višino plačila ali nadomestila se poročevalec strinja s predlogom Komisije, naj se osebam, ki izkoristijo očetovski dopust, zagotovi nadomestilo, ki je vsaj na ravni nadomestila za odsotnost z dela iz zdravstvenih razlogov, za uskladitev z obstoječo zakonodajo EU, ki ureja dopust ob rojstvu otroka.

- V skladu z direktivo o starševskem dopustu (2010/18/EU), ki bo razveljavljena po začetku veljavnosti te predlagane direktive, imajo delavci ob rojstvu ali posvojitvi otroka individualno pravico do vsaj štirimesečnega starševskega dopusta, od katerega je en mesec neprenosljiv. To pravico je mogoče izkoristiti do otrokovega 8. leta starosti. Trenutno plačilo med starševskim dopustom ni obvezno in države članice ter socialni partnerji se sami odločijo o podrobnih pogojih tega dopusta.

S trenutnim predlogom je pravica do starševskega dopusta okrepljena z uvedbo obveznosti nadomestila v tem štirimesečnem obdobju, ki je vsaj na ravni nadomestila za odsotnost z dela iz zdravstvenih razlogov, in neprenosljivostjo z enega starša na drugega. Starši bodo imeli tudi pravico, da zahtevajo prožno izrabo dopusta, pri čemer bo starost otroka, do katere lahko starši izkoristijo ta dopust, zvišana z 8 na 12 let. Poročevalec se strinja s tem predlogom, saj veljavni pravni okvir Unije zagotavlja omejene spodbude za moške, da bi prevzeli enakopraven delež obveznosti oskrbe. Ureditve za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, ki jih izrabijo očete, imajo dobro dokumentiran pozitiven vpliv, saj zmanjšajo relativni obseg neplačanega družinskega dela, ki ga opravljajo ženske, in ženskam zagotovijo več časa za plačano zaposlitev.

Poročevalec se sicer strinja, da bi moral biti starševski dopust plačan, ne strinja pa se s predlogom Komisije glede višine in namesto tega predlaga plačilo ali nadomestilo v višini vsaj 75 % bruto plače. Meni, da bo določitev standardnega odstotka plačila na ravni EU rešila pomanjkljivosti, povezane z različnimi ravni nadomestila za odsotnost z dela iz zdravstvenih razlogov v različnih državah članicah, in ustvarila enake pogoje za vse delavce ter pripomogla k večjemu izkoriščanju dopusta med očeti, saj je odsotnost dohodkov glavna ovira, zaradi katere ti ne izkoristijo starševskega dopusta.

Poročevalec je uvedel predlog za boljše upravljanje zahtev za starševski dopust z jasno določenim rokom za vnaprejšnje obvestilo delodajalcu, ki ga mora upoštevati delavec, ko želi izkoristiti pravico do starševskega dopusta, in s točno določenim časovnim okvirom, v katerem želi delavec koristiti svojo pravico do starševskega dopusta. Poročevalec meni, da bi

to koristilo delodajalcem pri njihovem načrtovanju pa tudi delavcem, saj bi jim bilo omogočeno, da ta dopust izkoristijo, ko ga najbolj potrebujejo. To je še bolj pomembno za mikro, mala in srednja podjetja, saj si ne morejo privoščiti večjega števila zaposlenih ali finančnih sredstev za zaposlitev dodatnih začasnih delavcev.

- Poročevalec pozdravlja predlog o uvedbi pravice do oskrbovalskega dopusta za delavce, ki skrbijo za hudo bolne ali oskrbovane sorodnike. Vzeli bodo lahko 5 dni dopusta letno, pri čemer bodo prejeli nadomestilo vsaj na ravni nadomestila za odsotnost z dela iz zdravstvenih razlogov. Poročevalec je predlagal, naj bo nadomestilo med oskrbovalskim dopustom enako vsaj 75 % delavčeve bruto plače.

- Nov predlog hkrati tudi razširja pravico delavcev, da zahtevajo prožno ureditev dela in izkoristijo starševski dopust, na vse zaposlene starše otrok, starih do 12 let. Poročevalec meni, da bi to lahko ustvarilo nekaj težav, zlasti za mikro, mala in srednja podjetja, zato predlaga spremembo te starosti na 10 let.

MANJŠINSKO MNENJE

poslancev Joëlle Mélin in Dominiquea Martina o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev ter razveljavitvi Direktive Sveta 2010/18/EU

(COM(2017)0253 – C8-0137/2017 – 2017/0085(COD))

Pogosto se dogaja, da mora delojemalec oskrbovati otroka, starša ali sorodnika, vendar je to izključno njegova zasebna stvar. Takšna situacija je lahko težka ali boleča, vendar se zato nikakor ne smejo spremeniti splošni delovni pogoji ter trenutno veljavni pogoji za starševski dopust, ker bi se s tem porušilo ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem, pri čemer bi slednje dejansko prevladalo. Poleg tega je to vprašanje na načelni ravni in tudi glede višine nadomestila v nacionalni pristojnosti. V nasprotju s tem, kar nam govorijo, Evropa ne prinaša nobene dodane vrednosti. Poleg tega tudi ni naloga delodajalcev, da rešujejo razne življenjske težave zaposlenih, saj to ne ogroža le celih sektorjev industrije, temveč tudi nacionalne sisteme socialne zaščite.

Joëlle Mélin

Dominique Martin

30.5.2018

MNENJE ODBORA ZA PRAVICE ŽENSK IN ENAKOST SPOLOV

za Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev ter razveljavitvi Direktive Sveta 2010/18/EU (COM(2017)0253 – C8-0137/2017 – 2017/0085(COD))

Pripravljalnica mnenja: Agnieszka Kozłowska-Rajewicz

(*) Pridruženi odbori – člen 54 Poslovnika

KRATKA OBRAZLOŽITEV

Ukrepi za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja niso omejeni le na pravice žensk, temveč so nujno potrebni tudi za zaščito pravic moških in za splošno enakost spolov. Prav tako so bistvenega pomena za gospodarstvo EU, med drugim pri preprečevanju negativnih učinkov staranja prebivalstva in pomanjkanja delovne sile.

Položaj žensk na trgu dela še vedno ostaja izziv – povprečna stopnja zaposlenosti žensk v EU je 64-odstotna, moških pa 76-odstotna. Kot pričajo dokazi, je glavni razlog za nedejavnost žensk na trgu dela povezan s pomanjkanjem možnosti za učinkovito usklajevanje poklicnega dela in družinskih obveznosti. Zaradi razlik, ki se ženskam nabirajo v življenju, ter obdobja odsotnosti s trga dela, je razlika v pokojninah med spoloma v EU v povprečju kar 40-odstotna¹. Pri doseganju enakosti spolov na trgu dela napredujemo le počasi, za spremembo tega trenda² pa so potrebni ukrepi za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja. Politike s tega področja so tudi bistvenega pomena za učinkovito odzivanje na pomanjkanje delovne sile in vse večje staranje prebivalstva³.

Pripravljalnica mnenja se želi osredotočiti na cilj direktive, to je povečati zaposlenost žensk, in

¹ Podatki iz GD Evropske komisije za pravosodje in potrošnike: https://ec.europa.eu/info/strategy/justice-and-fundamental-rights/discrimination/gender-equality/equal-economic-independence_en#womeninwork

² Evropski inštitut za enakost spolov: *Gender Equality Index 2017: Measuring gender equality in the European Union 2005-2015 - Main findings* (Indeks enakosti spolov za leto 2017: merjenje enakosti spolov v Evropski uniji 2005–2015 – glavne ugotovitve) Poglavje Področje dela: 10 let počasnega napredka.

³ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Europe_2020_indicators_-_employment

pri tem dosledno upoštevati njeno pravno podlago. Ključna stebra predloga, ki ju pripravljavka mnenja opredeljuje kot temeljna za doseg ciljev, sta:

- 1) Neprenosljivost starševskega dopusta, kar je pogoj za enakomerno razdelitev dopusta med ženske in moške ter orodje za večjo prisotnost žensk na trgu dela in večje sodelovanje moških pri družinskih obveznostih.
- 2) Enaka višina nadomestila za dopust kot za odsotnost z dela iz zdravstvenih razlogov, kar je skladno z obstoječim pravnim okvirom in direktivo o materinskem dopustu. Očetje namreč vzamejo dopust, če jim je zagotovljeno dovolj visoko nadomestilo¹.

Plačani očetovski dopust je prvi pogoj za sodelovanje očetov pri obveznostih oskrbe². Pripravljavka mnenja se je odločila uvesti nekaj prožnosti pri izrabi očetovskega dopusta, da bodo lahko očetje to pravico uveljavili v prvem letu po rojstvu ali posvojitvi; tako je verjetno, da bo ta dopust izkoristilo več očetov, saj si nekateri moški še ne upajo skrbeti za otroka takoj po rojstvu. Odločila pa se je tudi, da se izraba očetovskega dopusta ob rojstvu ali posvojitvi ohrani kot prednostna izbira, saj podatki kažejo, da se oče in otrok medsebojno najbolj navežeta v tej zgodnji fazi³. Kar zadeva oskrbovalski dopust, gre po njenem mnenju za odličen odgovor na problem staranja prebivalstva, saj obveznosti oskrbe niso omejene le na varstvo otrok.

Pripravljavka mnenja uvaja nekaj sprememb, da bi predlog ustrezal zahtevam gospodarstev EU.

Čeprav so ukrepi za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja dolgoročna naložba, ki bo prinesla gospodarsko blaginjo in večjo zaposlenost žensk, je treba posebno pozornost nameniti zagotavljanju kratkoročnega in dolgoročnega poslovanja mikropodjetij ter malih in srednjih podjetij. Podjetja potrebujejo več jasnosti, tako da bodo lahko učinkoviteje načrtovala in preprečila izgubo produktivnosti. Pripravljavka mnenja torej poudarja, da so potrebni jasni roki za vnaprejšnje obvestilo, jasne informacije o obdobjih, ki se upoštevajo za izrabo dopusta, in prožne ureditve dela.

¹ Eurofound: *Promoting uptake of parental and paternity leave among fathers in the European Union (2015)* (Spodbujanje izrabe starševskega in očetovskega dopusta med očeti v Evropski uniji (2015)), <https://www.eurofound.europa.eu/publications/customised-report/2015/working-conditions-industrial-relations/promoting-uptake-of-parental-and-paternity-leave-among-fathers-in-the-european-union>
OECD (2017), *The Pursuit of Gender Equality: An Uphill Battle* (Prizadevanje za enakost spolov: težka bitka), OECD Publishing, Pariz.

<http://dx.doi.org/10.1787/9789264281318-en>

² Študije kažejo, da je očetovski dopust pogoj za nadaljnje sodelovanje očetov pri obveznostih oskrbe, npr. pri izrabi starševskega dopusta pa tudi v smislu njihove splošne vključenosti v vzgojo otrok:

Linda Haas & C. Philip Hwang (2008) *The Impact of Taking Parental Leave on Fathers' Participation In Childcare And Relationships With Children: Lessons from Sweden* (Vpliv izrabe starševskega dopusta na sodelovanje očetov pri varstvu otrok in odnose z otroki: izkušnje s Švedske), *Community, Work & Family*, 11:1, 85–104, DOI: [10.1080/13668800701785346](https://doi.org/10.1080/13668800701785346)

Sakiko Tanaka & Jane Waldfogel (2007) *Effects of Parental Leave and Work Hours on Fathers' Involvement with Their Babies* (Vpliv starševskega dopusta in delovnega časa na vključenost očetov v skrb za otroke), *Community, Work & Family*, 10:4, 409–426, DOI: [10.1080/13668800701575069](https://doi.org/10.1080/13668800701575069)

Eyal Abraham, Talma Hendler, Irit Shapira-Lichter, Yaniv Kanat-Maymon, Orna Zagoory-Sharon and Ruth Feldman: *Father's brain is sensitive to childcare experiences* (Očetovi možgani so občutljivi na izkušnje z varstvom otrok), *Proceedings of the National Academy of Sciences (PNAS)*, julij 2014, 111 (27) 9792–9797

³ Močnejša ko je vez, verjetneje je, da bo oče vključen v skrb za otroka, in bolj ko je oče vključen v skrb za prvega otroka, večje so možnosti, da se družina odloči za drugega otroka.

Ann-Zofie Duvander & Gunnar Andersson (2008) *Gender Equality and Fertility in Sweden* (Enakost spolov in rodnost na Švedskem), *Marriage & Family Review*, 39:1-2, 121–142, DOI: [10.1300/J002v39n01_07](https://doi.org/10.1300/J002v39n01_07)

Strinja se sicer, da je treba prikrajšanim skupinam nameniti posebno pozornost, a se je odločila, da ne bo uvedla pravice do podaljšanega dopusta za zaposlene starše samohranilce, saj je namen direktive povečati navzočnost žensk na trgu dela. Podaljšanje dopusta za starše samohranilce bi v praksi lahko podaljšalo odsotnost mater samohranilk z dela, saj v tej skupini predstavljajo večino. To bi bilo v nasprotju z osnovnim namenom direktive in bi negativno vplivalo na finančno neodvisnost teh žensk. Direktiva prepušča državam članicam, da same opredelijo naravo in strukturo podpore v primeru prikrajšanih družin, kar pripravljavka mnenja popolnoma podpira.

Pripravljavka mnenja torej meni, da se mora Evropski parlament v svojem stališču osredotočiti na zagovarjanje glavnih ciljev direktive in na pravno podlago, ki temelji na enakosti spolov. Poleg tega bi moral ravnati strateško in upoštevati pomisleke, ki so jih izrazile države članice, zato da bi Svet predlog čim prej sprejel, saj preveč ambiciozen predlog morda ne bi bil uspešen.

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za pravice žensk in enakost spolov poziva Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve kot pristojni odbor, da upošteva naslednje predloge sprememb:

Predlog spremembe 1

Predlog direktive Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(2) Enakost moških in žensk je eno temeljnih načel Unije. Spodbujanje enakosti žensk in moških je v skladu s členom 3 Pogodbe o Evropski uniji eden od ciljev *Evropske* unije. Podobno **je treba** v skladu s členom 23 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije **enakost žensk in moških zagotoviti** na vseh področjih, vključno z zaposlovanjem, delom in plačilom za delo.

Predlog spremembe

(2) Enakost moških in žensk je eno temeljnih načel Unije. **Odpravljanje neenakosti in** spodbujanje enakosti žensk in moških je v skladu s členom 3 Pogodbe o Evropski uniji **in členom 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije** eden od ciljev Unije. Podobno **so** v skladu s členom 21 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije **prepovedane vse oblike diskriminacije, člen 23 pa zahteva, da je treba** na vseh področjih **zagotoviti enakost žensk in moških**, vključno z zaposlovanjem, delom in plačilom.

Predlog spremembe 2

Predlog direktive Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(4) **Unija je pogodbenica** Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov. Določbe navedene konvencije so zato **od njenega** začetka veljavnosti sestavni del pravnega reda Unije, zakonodajo Unije pa je treba, kolikor je mogoče, razlagati **na način, ki je skladen** s Konvencijo. Konvencija med drugim v 7. členu določa, da pogodbenice **sprejmejo** vse potrebne ukrepe, s katerimi invalidnim otrokom zagotovijo, da enako kot drugi otroci **uživajo vse človekove pravice in temeljne**

Predlog spremembe

(4) **Evropska unija in vse države članice so podpisnice** Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov. **V njej je poudarjeno, da morajo biti invalidi in njihovi družinski člani deležni ustreznega varstva in podpore, tako da jim lahko družina pomaga polno in enakovredno uživati vse pravice.** Določbe navedene konvencije so zato **že od** začetka veljavnosti sestavni del pravnega reda Unije, zakonodajo Unije pa je treba, kolikor je mogoče, razlagati **skladno** s

svoboščine.

konvencijo. Konvencija med drugim v členu 7 določa, da **morajo** pogodbenice **sprejeti** vse potrebne ukrepe, s katerimi invalidnim otrokom zagotovijo, da **uživajo vse človekove pravice in temeljne svoboščine** enako kot drugi otroci. **Poleg tega je v njenem členu 23 določeno, da morajo pogodbenice sprejeti učinkovite in ustrezne ukrepe za odpravo diskriminacije invalidov pri vseh zadevah v zvezi z zakonsko zvezo, družino, starševstvom in sorodstvenimi ter drugimi odnosi.**

Predlog spremembe 3

Predlog direktive Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(5) Politike za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja bi morale prispevati k doseganju enakosti spolov s spodbujanjem udeležbe žensk na trgu dela, olajšanjem moškim, da prevzamejo enak delež obveznosti oskrbe kot ženske, in odpravo vrzeli med spoloma pri **dohodku in plačah**. **Take** politike bi morale upoštevati demografske spremembe, vključno z učinki staranja prebivalstva.

Predlog spremembe

(5) Politike za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja bi morale prispevati k doseganju enakosti spolov s spodbujanjem udeležbe žensk na trgu dela, olajšanjem moškim, da prevzamejo enak delež obveznosti oskrbe kot ženske, in **tudi spodbujanjem, da to storijo, ter z** odpravo vrzeli med spoloma pri **dohodkih, plačah in pokojninah**. **Te** politike bi morale upoštevati demografske spremembe, vključno z učinki staranja prebivalstva. **Poleg tega bi morale prispevati k odpravljanju stereotipov o vlogi spolov.**

Predlog spremembe 4

Predlog direktive Uvodna izjava 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(6a) Namen evropskega stebra socialnih pravic, ki so ga države članice razglasile 17. novembra 2017, je, da bi državljanom Unije zagotovili nove in učinkovitejše pravice. Steber temelji na 20 ključnih načelih, med drugim na

načelu št. 2 o enakosti spolov, načelu št. 3 o enakih možnostih ter načelu št. 9 o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja. Deveto načelo določa: „Starši in druge osebe, ki morajo skrbeti za druge, imajo pravico do ustreznega dopusta, do prožnih ureditev dela ter dostopa do storitev oskrbe. Ženske in moški imajo enak dostop do posebnega dopusta za opravljanje obveznosti oskrbe in se jih spodbuja, da ga uporabijo uravnoteženo.“

Predlog spremembe 5

Predlog direktive

Uvodna izjava 6 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(6b) Približno 80 % neformalne, običajno neplačane oskrbe v Uniji opravijo družina in prijatelji, ki s tem postanejo nepogrešljiv del pri zagotavljanju, organizaciji in vzdržnosti sistemov zdravstvenega in socialnega varstva. Okoli dve tretjini oskrbovalcev v Evropi je žensk. Ekonomska vrednost neplačane neformalne oskrbe v Uniji se glede na vse stroške formalne dolgotrajne oskrbe ocenjuje na 50 do 90 %.

Predlog spremembe 6

Predlog direktive

Uvodna izjava 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(7) Vendar je usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja še vedno velik izziv za številne starše in delavce z obveznostmi oskrbe ter negativno vpliva na zaposlenost žensk. Pomemben dejavnik, ki prispeva k prenizki udeležbi žensk na trgu dela, so težave pri usklajevanju **poklicnih in družinskih obveznosti**. Ko imajo ženske otroke, pogosto delajo manj ur v plačani

(7) Vendar je usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja še vedno velik izziv za številne starše in delavce z obveznostmi oskrbe ter negativno vpliva na zaposlenost žensk. Pomemben dejavnik, ki prispeva k prenizki udeležbi žensk na trgu dela, so težave pri usklajevanju **družinskih in poklicnih odgovornosti**. Ko imajo ženske otroke, pogosto delajo manj ur v plačani

zaposlitvi ter porabijo več časa za izpolnjevanje neplačanih obveznosti oskrbe. Izkazalo se je, da tudi skrb za **bolnega ali oskrbovanega sorodnika** negativno vpliva na zaposlenost žensk, saj morajo nekatere ženske trg dela zapustiti **v celoti**.

Predlog spremembe 7

Predlog direktive Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(8) Veljavni pravni okvir Unije zagotavlja omejene spodbude za moške, da bi prevzeli enakopraven delež obveznosti oskrbe. Veliko držav članic nima plačanega očetovskega in starševskega dopusta, kar prispeva k temu, da očetje redko izrabijo **tak** dopust. Neuravnoteženo zasnovane politike za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja med ženskami in moškimi krepijo razlike med spoloma pri delu in oskrbi. Pri ureditvah za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, ki jih izrabijo očetje, kot so dopust ali prožne ureditve dela, se je nasprotno pokazalo, da imajo pozitiven vpliv, saj zmanjšajo relativni obseg neplačanega družinskega dela, ki ga opravljajo ženske, in ženskam zagotovijo več časa za plačano zaposlitev.

zaposlitvi ter porabijo več časa za izpolnjevanje neplačanih obveznosti oskrbe. Izkazalo se je, da tudi skrb za **sorodnika, ki potrebuje oskrbo ali podporo**, negativno vpliva na zaposlenost žensk, saj morajo nekatere ženske trg dela **delno ali popolnoma** zapustiti, **kar ima negativne finančne posledice za njihovo plačo in pokojnino**.

Predlog spremembe

(8) Veljavni pravni okvir Unije zagotavlja omejene spodbude za moške, da bi prevzeli enakopraven delež obveznosti oskrbe. Veliko držav članic nima plačanega očetovskega in starševskega dopusta **niti prenosljivega starševskega dopusta**, kar prispeva k temu, da očetje **le** redko izrabijo **tovrstni** dopust. Neuravnoteženo zasnovane politike za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja med ženskami in moškimi krepijo razlike med spoloma pri delu in oskrbi. Pri ureditvah za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, ki jih izrabijo očetje, kot so dopust ali prožne ureditve dela, se je nasprotno pokazalo, da imajo pozitiven vpliv, saj zmanjšajo relativni obseg neplačanega družinskega dela, ki ga opravljajo ženske, in ženskam zagotovijo več časa za plačano zaposlitev. **Poleg tega je iz raziskav agencije Eurofound razvidno, da je stopnja izrabe starševskega dopusta pri starših odvisna od številnih povezanih dejavnikov. Med njimi so: informacije o razpoložljivem dopustu, nadomestilo za dopust in razlika v plačah, razpoložljivost in prožnost storitev otroškega varstva, prevladujoči model organizacije družine in ocena, v kolikšni meri se delavci bojijo izolacije s trga dela**

v času dopusta^{1a}.

^{1a} Eurofound: Promoting uptake of parental and paternity leave among fathers in the European Union (2015) (Spodbujanje izrabe starševskega in očetovskega dopusta med očeti v Evropski uniji) in The gender employment gap: Challenges and solutions (2016) (Razlika med spoloma v zaposlenosti: izzivi in rešitve).

Predlog spremembe 8

Predlog direktive

Uvodna izjava 8 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(8a) Izkazalo se je, da je razpoložljivost kakovostne, dostopne in cenovno ugodne infrastrukture za varstvo otrok in drugih oskrbovanih družinskih članov ključni dejavnik za politike usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja, ki omogočajo hitro vrnitev mladih mater na trg dela ter njihovo večjo udeležbo. Vendar večina držav članic EU še vedno ni izpolnila tako imenovanih barcelonskih ciljev glede otroškega varstva, zastavljenih leta 2002. Izpolnitev teh ciljev je odločilnega pomena, da se ženskam omogoči polna udeležba na trgu dela, pri čemer ima odločilno vlogo za izboljšanje položaja to, da se v naslednjem večletnem finančnem okviru da prednost naložbam v kakovostno, dostopno in cenovno ugodno otroško varstvo na ravni skupnosti.

Predlog spremembe 9

Predlog direktive

Uvodna izjava 8 b (novo)

(8b) *V večini držav članic ženske od udeležbe na trgu delu odvrča to, da je prejemnik drugega dohodka v gospodinjstvu še vedno nesorazmerno močno davčno obremenjen. Za spodbujanje žensk k polni udeležbi v zaposlovanju ter za enako razporeditev reproduktivnega dela in obveznosti oskrbe je ključno prepoznati in odpraviti ovire, ki izhajajo iz spolno pristranskih sistemov davčnih ugodnosti.*

Predlog spremembe 10

Predlog direktive Uvodna izjava 13

(13) Da bi se spodbudila bolj enaka porazdelitev obveznosti oskrbe med ženske in moške, bi bilo treba uvesti pravico do očetovskega dopusta, ki bi jo očetje uveljavljali ob rojstvu otroka. Da bi se upoštevale razlike med državami članicami, bi morala pravica do očetovskega dopusta veljati ne glede na zakonski ali družinski stan, kot je opredeljen v nacionalni zakonodaji.

(13) Da bi se spodbudila bolj enaka porazdelitev obveznosti oskrbe med ženske in moške, bi bilo treba uvesti pravico do **plačanega in obveznega** očetovskega dopusta, ki bi jo očetje **ali enakovredni drugi starši, kot so opredeljeni v nacionalni zakonodaji**, uveljavljali ob rojstvu **ali posvojitvi** otroka **in med trajanjem materinskega dopusta**. Da bi se upoštevale razlike med državami članicami, bi morala pravica do očetovskega dopusta veljati ne glede na zakonski ali družinski stan, kot je opredeljen v nacionalni zakonodaji.

Predlog spremembe 11

Predlog direktive Uvodna izjava 13 a (novo)

(13a) *Države članice bi morale tudi oceniti, ali bi bilo treba pogoje za dostop do starševskega dopusta in njegovo*

(13a) *Države članice bi morale tudi oceniti, ali bi bilo treba pogoje za dostop do starševskega dopusta in njegovo*

podrobno ureditev prilagoditi potrebam očetov, ki so v posebnem položaju, ko je potrebna njihova večja navzočnost, zlasti invalidnih očetov, očetov invalidnih otrok, otrok s težavami v duševnem zdravju, resnim zdravstvenim stanjem ali bolnih otrok ali očetov samohranilcev, kot so opredeljeni v nacionalni zakonodaji in praksi.

Predlog spremembe 12

Predlog direktive Uvodna izjava 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(14) Ker večina očetov ne izrabi svoje pravice do starševskega dopusta ali velik delež svoje pravice **do dopusta** prenese na matere, **ta direktiva**, da bi se drugega starša spodbudilo **h koriščenju** starševskega dopusta, pri tem pa ohranila pravica **posameznega** starša do vsaj štirimesečnega starševskega dopusta, **ki jih** trenutno zagotavlja Direktiva 2010/18/EU, obdobje starševskega dopusta, ki ga ni mogoče prenesti z enega starša na drugega, **podaljšuje** z enega na štiri mesece.

Predlog spremembe

(14) Ker večina očetov ne izrabi svoje pravice do starševskega dopusta ali velik delež **te** svoje pravice prenese na matere **in zato**, da bi se drugega starša spodbudilo **k izkoriščenju** starševskega dopusta, pri tem pa bi se ohranila pravica **vsakega** starša do vsaj štirimesečnega starševskega dopusta, **kolikor** trenutno zagotavlja Direktiva 2010/18/EU, **ta direktiva podaljšuje** obdobje starševskega dopusta, ki ga ni mogoče prenesti z enega starša na drugega, z enega na štiri mesece. **Državam članicam bi morala biti omogočena določitev, da je treba dva meseca starševskega dopusta izrabiti v prvih štirih letih otrokovega življenja. Če pa se ne izrabi v tem času, bi morale zagotoviti, da starševski dopust ne propade, temveč se lahko izkoristi vsaj do otrokovega 10. leta.**

Predlog spremembe 13

Predlog direktive Uvodna izjava 15

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(15) Da bi se staršem omogočila boljša možnost za izkoriščanje starševskega dopusta med odraščanjem **njihovih** otrok,

Predlog spremembe

(15) Da bi se staršem omogočila boljša možnost za izkoriščanje starševskega dopusta med odraščanjem otrok, bi morala

bi morala pravica do starševskega dopusta veljati vsaj do **12.** leta *starosti otroka*. Države članice bi morale imeti možnost, da določijo rok za vnaprejšnje obvestilo delodajalcu, ki ga mora delavec upoštevati, ko želi izrabiti pravico do starševskega dopusta, **in odločijo, ali bi morala biti pravica do starševskega dopusta vezana na določeno obdobje zaposlitve**. Zaradi vse večje raznolikosti pogodbenih dogovorov bi bilo treba pri izračunu obdobja zaposlitve upoštevati vse zaporedne pogodbe za določen čas pri istem delodajalcu. Da bi se uravnotežile potrebe delavcev in potrebe delodajalcev, bi morale imeti države članice **možnost** tudi, da se odločijo, ali bodo opredelile, da lahko delodajalec pod nekaterimi pogoji odloži dodelitev starševskega dopusta. V takih primerih bi moral delodajalec **takšen** odlog utemeljiti.

Zaradi prožnosti je verjetneje, da bodo drugi starši, zlasti očetje, izrabili svojo pravico do **takega** dopusta, zato bi se moralo delavcem omogočiti, da zahtevajo izrabo starševskega dopusta v obliki polne ali delne odsotnosti z dela ali v drugih prožnih oblikah. **Delodajalec bi moral biti tisti, ki se odloči**, ali bo sprejel tako zahtevo za starševski dopust v drugih prožnih oblikah in ne v obliki polne odsotnosti z dela. Države članice bi morale oceniti tudi, ali bi bilo treba pogoje za dostop do starševskega dopusta in njegove podrobne ureditve prilagoditi **posebnim potrebam staršem, ki so v posebno neugodnem položaju**.

pravica do starševskega dopusta veljati vsaj do **otrokovega 10.** leta. Države članice bi morale imeti možnost, da **zlasti ob upoštevanju omejitev mikropodjetij ter malih in srednjih podjetij** določijo **razumen** rok za vnaprejšnje obvestilo delodajalcu, ki ga mora delavec upoštevati, ko želi izrabiti pravico do starševskega dopusta. **Da bi preprečili morebitne zlorabe, bi morale države članice imeti možnost, da uvedejo zahtevo za minimalno obdobje službovanja, preden delavec dobi to pravico, in sicer največ šest mesecev**. Zaradi vse večje raznolikosti pogodbenih dogovorov bi bilo treba pri izračunu obdobja zaposlitve upoštevati vse zaporedne pogodbe za določen čas pri istem delodajalcu. Da bi se uravnotežile potrebe delavcev in potrebe delodajalcev, bi morale imeti države članice tudi **možnost**, da se odločijo, ali bodo opredelile, da lahko delodajalec pod nekaterimi pogoji odloži dodelitev starševskega dopusta. V takih primerih bi moral delodajalec odlog **pisno** utemeljiti.

Zaradi prožnosti je verjetneje, da bodo drugi starši, zlasti očetje, izrabili svojo pravico do **tega** dopusta, zato bi se moralo delavcem omogočiti, da zahtevajo izrabo starševskega dopusta v obliki polne ali delne odsotnosti z dela ali v drugih prožnih oblikah. **O tem**, ali bo sprejel tako zahtevo za starševski dopust v drugih prožnih oblikah in ne v obliki polne odsotnosti z dela, **bi moral odločati delodajalec**. Države članice bi morale oceniti tudi, ali bi bilo treba pogoje za dostop do starševskega dopusta in njegove podrobne ureditve prilagoditi **potrebam staršev, ki so v posebnem položaju, ko morajo biti otrokom več na voljo, zlasti invalidnih staršev in staršev z invalidnimi otroki, otroki s težavami v duševnem zdravju, resnim zdravstvenim stanjem ali bolnimi otroki ter staršev samohranilcev, kot so opredeljeni v nacionalni zakonodaji in praksi**.

Predlog spremembe 14

Predlog direktive

Uvodna izjava 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(16) Za **olajšanje ponovne vključitve** po starševskem dopustu bi **bilo treba delavce in delodajalce spodbuditi k ohranjanju stika med obdobjem odsotnosti z dela in urejanju ustreznih ukrepov** za ponovno vključitev v skladu z medsebojnim dogovorom, pri čemer je treba upoštevati nacionalno pravo, kolektivne pogodbe in prakso.

Predlog spremembe

(16) Za **lažjo ponovno vključitev** po starševskem dopustu bi **moralo biti delavcem med odsotnostjo z dela omogočeno prostovoljno vzdrževanje stika z delodajalcem. Stik med delavci in delodajalci ne bi smel povzročati obremenitev ali stiske delavcem in njihovim družinskim članom ter bi moral olajšati urejanje za ustrezne ukrepe** za ponovno vključitev v skladu z medsebojnim dogovorom, pri čemer je treba upoštevati nacionalno pravo, kolektivne pogodbe in prakso. **Delavci, ki ne želijo vzdrževati stika, ne bi smeli biti diskriminirani.**

Predlog spremembe 15

Predlog direktive

Uvodna izjava 17

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(17) Da bi imeli **moški in ženske**, ki skrbijo za starejšega družinskega člana in/ali druge sorodnike, ki potrebujejo oskrbo, večje možnosti, da ostanejo na trgu dela, bi morali imeti delavci s **hudo bolnim ali oskrbovanim sorodnikom** pravico, da izrabijo proste delovne ure v obliki oskrbovalskega dopusta, **da bi skrbeli za tega sorodnika**. Da bi se preprečila zloraba te pravice, **se lahko** pred dodelitvijo dopusta **zahteva dokaz o hudi bolezni ali potrebe po oskrbi**.

Predlog spremembe

(17) Da bi imeli **delavci**, ki skrbijo za starejšega družinskega člana in/ali druge sorodnike, ki potrebujejo oskrbo, večje možnosti, da ostanejo na trgu dela, bi morali imeti delavci s **sorodnikom, ki potrebuje oskrbo ali podporo zaradi resnega zdravstvenega razloga**, pravico, da **za oskrbo tega sorodnika** izrabijo proste delovne ure v obliki oskrbovalskega dopusta. Da bi se preprečila zloraba te pravice, **bi bilo treba** pred dodelitvijo dopusta **zahtevati zdravniško potrdilo o resnem zdravstvenem razlogu za oskrbo ali podporo**.

Predlog spremembe 16

Predlog direktive

Uvodna izjava 17 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(17a) Določitev dopusta za posamezne oskrbovalce ne bi smela biti nadomestilo za strokovne, dostopne, cenovno ugodne in visokokakovostne storitve oskrbe v skupnosti, ki bodo ravno tako veliko prispevale k prihodnjemu gospodarskemu razvoju.

Predlog spremembe 17

Predlog direktive

Uvodna izjava 19

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(19) Da bi se povečale spodbude za delavce z otroki ter obveznostmi oskrbe, zlasti za moške, da bi izrabili obdobja dopusta iz te direktive, bi morali imeti med dopustom pravico do zadostnega nadomestila. **Višina** nadomestila bi morala biti **vsaj** enaka **višini nadomestila za odsotnost z dela iz zdravstvenih razlogov**. Države članice bi morale **upoštevati** pomen neprekinjene upravičenosti do socialne varnosti, vključno z zdravstvenim varstvom.

(19) Da bi se povečale spodbude za delavce z otroki ter obveznostmi oskrbe, zlasti za moške, da bi izrabili obdobja dopusta iz te direktive, bi morali imeti med dopustom pravico do zadostnega nadomestila. **Višino** nadomestila bi morala **določiti država članica in bi morala biti za očetovski dopust enaka nadomestilu za čas materinskega dopusta, kot je določeno na nacionalni ravni, medtem ko bi morale nadomestilo za čas starševskega in oskrbovalskega dopusta enakovredno vsaj 80 % delavčeve bruto plače. Ob tem bi morale države članice zagotoviti, da bo višina plačila ali nadomestila tolikšna, da bo starše spodbudila k boljši razdelitvi prejemkov, upoštevati pa bi morale tudi** pomen neprekinjene upravičenosti do socialne varnosti, vključno z zdravstvenim **in pokojninskim** varstvom.

Predlog spremembe 18

Predlog direktive

Uvodna izjava 20

(20) Države članice morajo v skladu z Direktivo 2010/18/EU opredeliti status pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja za obdobje starševskega dopusta. V skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije se zato delovno razmerje med delavcem in njegovim delodajalcem med obdobjem dopusta ohrani, zato je **koristnik takega** dopusta med tem obdobjem še naprej delavec v smislu prava Unije. Države članice bi zato pri opredelitvi statusa pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja med obdobji dopusta, zajetih v tej direktivi, **vkjučno s pravicami** do socialne varnosti, **morale zagotoviti, da se delovno razmerje ohrani**.

Predlog spremembe 19

Predlog direktive Uvodna izjava 21

(21) Da bi se zaposlene starše in oskrbovalce spodbudilo, da ostanejo na trgu dela, bi bilo treba tem delavcem omogočiti, da urnik dela prilagodijo osebnim potrebam in željam. Zaposleni starši in oskrbovalci bi zato morali imeti možnost, da zahtevajo prožne ureditve dela, kar bi **delavcem** omogočilo, da prilagodijo **svoje razporeditve** delovnega časa, tudi z ureditvami glede dela na daljavo, gibljivim delovnim časom ali skrajšanjem delovnega časa zaradi oskrbe. Da bi se **obravnavale** potrebe delodajalcev in delavcev, bi morale imeti države članice možnost, da omejijo trajanje prožnih ureditev dela, tudi skrajšanje delovnega

(20) Države članice morajo v skladu z Direktivo 2010/18/EU opredeliti status pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja za obdobje starševskega dopusta. V skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije se zato delovno razmerje med delavcem in njegovim delodajalcem med obdobjem dopusta ohrani, zato je **uporabnik** dopusta med tem obdobjem še naprej delavec v smislu prava Unije. Države članice bi zato pri opredelitvi statusa pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja med obdobji dopusta, zajetih v tej direktivi, **morale zagotoviti, da se delovno razmerje ohrani, in sicer brez poseganja v pravice** do socialne varnosti, **vkjučno s pokojninskimi prispevki, ki za delavce veljajo ves čas dopusta. V tem pogledu države članice zagotovijo, da dopust iz te direktive ves čas trajanja ne vpliva na pravico do pokojnine**.

(21) Da bi se zaposlene starše in oskrbovalce spodbudilo, da ostanejo na trgu dela, bi bilo treba tem delavcem omogočiti, da urnik dela prilagodijo **svojim** osebnim potrebam in željam. Zaposleni starši in oskrbovalci bi zato morali imeti možnost, da zahtevajo prožne ureditve dela, kar bi **jim** omogočilo, da prilagodijo **razporeditev svojega** delovnega časa, **po potrebi** tudi z ureditvami glede dela na daljavo, gibljivim delovnim časom ali skrajšanjem delovnega časa zaradi oskrbe. Da bi se **upoštevale** potrebe delodajalcev in delavcev, bi morale imeti države članice možnost, da omejijo trajanje prožnih ureditev dela, tudi skrajšanje delovnega

časa. Čeprav se je krajši delovni čas izkazal za koristnega, saj je nekaterim ženskam omogočil, da so po rojstvu otroka ostale na trgu dela, so lahko zaradi dolgih obdobj skrajšanega delovnega časa prispevki za socialno varnost **nižji**, kar pozneje pomeni nižjo ali neobstoječo pravico do pokojnine. Končno odločitev glede tega, ali bo sprejel zahtevo delavca za **prožne ureditve** dela, bi moral sprejeti delodajalec. Posebne okoliščine, zaradi katerih obstaja potreba po prožnih ureditvah dela, se lahko spremenijo. Delavci zato ne bi smeli imeti le pravice do vrnitve k prvotnim razporeditvam delovnega časa ob koncu **zadevnega** dogovorjenega obdobja, ampak bi morali imeti možnost, da to zahtevajo vedno, kadar je to potrebno zaradi spremembe temeljnih okoliščin.

časa. Čeprav se je krajši delovni čas izkazal za koristnega, saj je nekaterim ženskam omogočil, da so po rojstvu otroka ostale na trgu dela, so lahko zaradi dolgih obdobj skrajšanega delovnega časa **nižji** prispevki za socialno varnost, kar pozneje pomeni nižjo ali neobstoječo pravico do pokojnine. Končno odločitev glede tega, ali bo sprejel zahtevo delavca za **prožno ureditev** dela, bi moral sprejeti delodajalec **ob upoštevanju delavčevih potreb in omejitev v zvezi z ureditvami dela in načrtovanjem za mikropodjetja, zavrnitev pa bi moral utemeljiti**. Posebne okoliščine, zaradi katerih obstaja potreba po prožnih ureditvah dela, se lahko spremenijo. Delavci zato ne bi smeli imeti le pravice do vrnitve k prvotnim razporeditvam delovnega časa ob koncu **vzajemno** dogovorjenega obdobja, ampak bi morali imeti možnost, da to zahtevajo vedno, kadar je to potrebno zaradi spremembe temeljnih okoliščin.

Predlog spremembe 20

Predlog direktive Uvodna izjava 22

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(22) Z ureditvami dopusta naj bi se zaposlenim staršem in oskrbovalcem zagotovila podpora v **posebnih** časovnih obdobjih, njihov namen pa je ohraniti in spodbujati njihovo neprekinjeno udeležbo na trgu dela. Zato je primerno sprejeti izrecno določbo za varstvo pravic iz delovnega razmerja za delavce, ki izrabijo dopust iz te direktive, in zlasti za njihovo pravico do vrnitve na isto ali enakovredno delovno mesto brez škodljivih posledic za njihove delovne pogoje zaradi njihove odsotnosti. Delavci bi morali svojo upravičenost do **zadevnih** pravic, ki so jih pridobili ali ki jih pridobivajo, ohraniti do konca **takega** dopusta.

Predlog spremembe

(22) Z ureditvami dopusta naj bi se zaposlenim staršem in oskrbovalcem zagotovila podpora v **točno določenih** časovnih obdobjih, njihov namen pa je ohraniti in spodbujati njihovo neprekinjeno udeležbo na trgu dela. Zato je primerno sprejeti izrecno določbo za varstvo pravic iz delovnega razmerja za delavce, ki izrabijo dopust iz te direktive, in zlasti za njihovo pravico do vrnitve na isto ali enakovredno delovno mesto brez škodljivih posledic za njihove delovne pogoje zaradi njihove odsotnosti. Delavci bi morali svojo upravičenost do **ustreznih** pravic, ki so jih **že** pridobili ali ki jih **še** pridobivajo, ohraniti do konca **tovrstnega** dopusta. **Enako pomemben je cilj, da**

ureditve dopusta zagotavljajo, da zaposleni starši ohranijo kakovost družinskega življenja z varstvom otrok, opravljanjem svojih obveznosti, vključno z vlogo osnovnega izobraževanja, zlasti v predšolskem obdobju, in sicer čim bolje in s preživljanjem kakovostnega časa z otroki. Neučinkovito usklajevanje družinskega in poklicnega življenja lahko tudi negativno vpliva na telesno in duševno zdravje otrok in staršev.

Predlog spremembe 21

Predlog direktive Uvodna izjava 23

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(23) Delavci, ki uveljavljajo svoje pravice do dopusta ali zahtevanja prožnih ureditev dela, bi morali biti zaščiteni pred diskriminacijo ali manj ugodno obravnavo na tej podlagi.

Predlog spremembe

(23) Delavci, ki uveljavljajo svoje pravice do dopusta ali zahtevanja prožnih ureditev dela, bi morali biti zaščiteni pred **vsakršno** diskriminacijo ali manj ugodno obravnavo na tej podlagi. **Države članice bi morale obenem poskrbeti, da bodo delodajalci zaščiteni pred vsakršno zlorabo teh pravic, in tako vzpostaviti ravnovesje med interesi delodajalcev in delavcev.**

Predlog spremembe 22

Predlog direktive Uvodna izjava 24

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(24) Delavci, ki uveljavljajo svoje pravice do dopusta ali zahtevanja prožnih ureditev dela iz te direktive, bi morali biti zaščiteni pred odpuščanjem ali **vsemi** pripravami na morebitno odpustitev, ker so zahtevali ali izrabili **taki** dopust ali uveljavljali pravico, da zahtevajo **take** prožne ureditve dela. Kadar delavci menijo, da so bili odpuščeni iz navedenih razlogov, bi morali imeti možnost, da od

Predlog spremembe

(24) Delavci, ki uveljavljajo svoje pravice do dopusta ali zahtevanja prožnih ureditev dela iz te direktive, bi morali biti zaščiteni pred odpuščanjem ali pripravami na morebitno odpustitev, ker so zahtevali ali izrabili **ta** dopust ali uveljavljali pravico, da zahtevajo prožne ureditve dela. Kadar delavci menijo, da so bili odpuščeni iz navedenih razlogov, bi morali imeti možnost, da od delodajalca zahtevajo, naj

delodajalca zahtevajo, naj navede ustrezno utemeljene razloge za odpustitev.

pisno navede ustrezno utemeljene razloge za odpustitev.

Predlog spremembe 23

Predlog direktive

Uvodna izjava 26

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(26) Države članice bi morale zagotoviti učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, ali veljavnih ustreznih določb v zvezi s pravicami, ki spadajo na področje uporabe te direktive. Za učinkovito izvajanje načela enake obravnave je **potrebno** ustrezno sodno varstvo delavca pred škodljivim ravnanjem delodajalca ali škodljivimi posledicami zaradi pritožbe ali postopka v zvezi s pravicami na podlagi te direktive. Žrtve lahko od uveljavljanja svojih pravic odvrača tveganje povračilnih ukrepov, zato bi jih bilo treba zaščititi pred **kakršnim koli** škodljivim ravnanjem zaradi uveljavljanja pravic iz te direktive. Taka zaščita je pomembna zlasti za predstavnike delavcev pri opravljanju njihove funkcije.

Predlog spremembe

(26) Države članice bi morale zagotoviti učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, ali veljavnih ustreznih določb v zvezi s pravicami, ki spadajo na področje uporabe te direktive. Za učinkovito izvajanje načela enake obravnave je **treba poskrbeti za** ustrezno sodno varstvo delavca pred škodljivim ravnanjem delodajalca ali škodljivimi posledicami zaradi pritožbe ali postopka v zvezi s pravicami na podlagi te direktive. Žrtve lahko od uveljavljanja svojih pravic odvrača tveganje povračilnih ukrepov, zato bi jih bilo treba zaščititi pred **vsakršnim** škodljivim ravnanjem zaradi uveljavljanja pravic iz te direktive. Taka zaščita je pomembna zlasti za predstavnike delavcev pri opravljanju njihove funkcije. **Delovne in socialne inšpekcije bi morale nadzorovati ustrezno izvajanje te direktive z zadostnimi sredstvi, da se prepreči diskriminacija in zagotovi enak dostop delavcev do socialnih in delavskih pravic.**

Predlog spremembe 24

Predlog direktive

Uvodna izjava 27

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(27) Da bi se dodatno izboljšala raven varstva pravic iz te direktive, bi morali biti nacionalni organi za enakost pristojni tudi za področja, zajeta v tej direktivi.

Predlog spremembe

(27) Da bi se dodatno izboljšala raven varstva pravic iz te direktive, bi morali biti nacionalni organi za enakost **in otrokove pravice** pristojni tudi za področja, zajeta v

tej direktivi.

Predlog spremembe 25

Predlog direktive Uvodna izjava 28

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(28) Ta direktiva določa minimalne zahteve, **kar** državam članicam omogoča, da uvedejo ali ohranijo ugodnejše določbe. Pravice, pridobljene na podlagi veljavnega pravnega okvira, bi morale veljati še naprej, razen če se s to direktivo uvedejo ugodnejše določbe. Izvajanja te direktive ni mogoče uporabiti za zmanjšanje obstoječih pravic iz veljavne zakonodaje Unije na tem področju in ne more biti veljavna podlaga za zmanjšanje splošne ravni varstva, ki jo imajo delavci na področju, ki ga zajema ta direktiva.

Predlog spremembe

(28) Ta direktiva določa **le** minimalne zahteve **in tako** državam članicam omogoča, da uvedejo ali ohranijo ugodnejše določbe. Pravice, pridobljene na podlagi veljavnega pravnega okvira, bi morale veljati še naprej, razen če se s to direktivo uvedejo ugodnejše določbe. Izvajanja te direktive ni mogoče uporabiti za zmanjšanje obstoječih pravic iz veljavne zakonodaje Unije, **nacionalne zakonodaje ter kolektivnih pogodb** na tem področju, prav tako pa to izvajanje ne more biti veljavna podlaga za zmanjšanje splošne ravni varstva, ki jo imajo delavci na področju, ki ga zajema ta direktiva.

Predlog spremembe 26

Predlog direktive Uvodna izjava 28 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(28a) **Države članice bi morale razmisliti o razširitvi ukrepov iz te direktive tudi na samozaposlene osebe.**

Predlog spremembe

(28a) **Države članice bi morale razmisliti o razširitvi ukrepov iz te direktive tudi na samozaposlene osebe.**

Predlog spremembe 27

Predlog direktive Uvodna izjava 30

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(30) **Ta direktiva** bi se **morala** izogibati uvajanju upravnih, finančnih in zakonskih omejitev, ki bi lahko zavirale ustanavljanje

Predlog spremembe

(30) **Države članice** bi se **morale pri izvajanju te direktive** izogibati uvajanju **neupravičenih** upravnih, finančnih in

in razvoj malih in srednjih podjetij. Države članice so zato pozvane, naj **ocenijo** učinek svojega akta za prenos na MSP in s tem zagotovijo, da **MSP niso** nesorazmerno prizadeta, pri čemer naj posebno pozornost namenijo mikropodjetjem in upravnemu bremenu.

zakonskih omejitev, ki bi lahko zavirale ustanavljanje in razvoj **mikropodjetij ter** malih in srednjih podjetij. Države članice so zato pozvane, naj **redno ocenjujejo** učinek svojega akta za prenos na MSP in s tem zagotovijo, da **ne bodo** nesorazmerno prizadeta, pri čemer naj posebno pozornost namenijo mikropodjetjem in upravnemu bremenu, **zlasti v zvezi z učinki ureditve za starševski dopust in vzorcev prožnega dela na organizacijo dela, ter naj rezultate teh ocen objavijo.**

Predlog spremembe 28

Predlog direktive

Uvodna izjava 32 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(32a) Za boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja in enakost spolov na tem področju ter da se zares doseže namen te direktive, bi morala Komisija razmisliti, da bi ocenila pregled Direktive Sveta 92/85/EGS, ki je še iz leta 1992, ter pri tem upoštevati nove pravice in določbe iz te direktive.

Predlog spremembe 29

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Področje uporabe Ta direktiva se uporablja za vse delavce in delavke, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje.

Ta direktiva se uporablja za vse delavce in delavke, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje, **kot ga določajo zakonodaja, kolektivne pogodbe in/ali praksa v vsaki državi članici, v skladu z merili za določitev statusa delavca, kot je opredeljen v sodni praksi Sodišča Evropske unije.**

Predlog spremembe 30

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) „očetovski dopust“ pomeni dopust, ki ga očetje uveljavljajo ob rojstvu otroka;

Predlog spremembe

(a) „očetovski dopust“ pomeni **plačan** dopust, ki ga očetje **ali enakovredni drugi starši, kot so z rojstvom ali posvojitvijo otroka opredeljeni v nacionalni zakonodaji**, uveljavljajo ob rojstvu **ali posvojitvi** otroka **med trajanjem materinskega dopusta**;

Predlog spremembe 31

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) „starševski dopust“ pomeni dopust v primeru rojstva ali posvojitve otroka zaradi varstva tega otroka;

Predlog spremembe

(b) „starševski dopust“ pomeni **plačani** dopust v primeru rojstva ali posvojitve otroka zaradi varstva tega otroka;

Predlog spremembe 32

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) „oskrbovalec“ pomeni delavca, ki zagotavlja osebno oskrbo ali podporo **v primeru hude bolezni sorodnika ali potrebe po oskrbi sorodnika**;

Predlog spremembe

(c) „oskrbovalec“ pomeni delavca, ki zagotavlja osebno oskrbo ali podporo **sorodniku, ki potrebuje oskrbo ali podporo zaradi resnega zdravstvenega stanja ali invalidnosti, opredeljene v Konvenciji Združenih narodov o pravicah invalidov**;

Predlog spremembe 33

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka c a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(ca) „oskrbovalski dopust“ pomeni **plačani dopust za oskrbovalce, da lahko nudijo osebno oskrbo ali podporo sorodniku, ki jo potrebuje zaradi resnega zdravstvenega stanja ali invalidnosti;**

Predlog spremembe 34

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(d) „sorodnik“ pomeni sina, hčer, mater, očeta, zakonca ali partnerja delavca v partnerski skupnosti, **kadar so taka partnerstva predvidena v nacionalni zakonodaji;**

(d) „sorodnik“ pomeni **vsaj** sina, hčer, mater, očeta, **sorojenca, pastorka, rejenca, vnuka, starega starša, pravnega zastopnika ali skrbnika**, zakonca ali partnerja delavca v partnerski skupnosti, **če** so partnerstva predvidena v nacionalni zakonodaji;

Predlog spremembe 35

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka d a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(da) „pooblaščen tretja oseba“ pomeni **delavca, na katerega starš prenese svojo pravico do dopusta iz te direktive;**

Predlog spremembe 36

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(e) „potreba po **oskrbi**“ pomeni položaj, v katerem oseba začasno ali stalno potrebuje oskrbo zaradi invalidnosti ali resnega zdravstvenega stanja, **ki ni huda**

(e) „potreba po **oskrbi in podpori**“ pomeni položaj, v katerem oseba začasno ali stalno potrebuje oskrbo zaradi invalidnosti ali resnega zdravstvenega

bolezen;

stanja, *in sicer v obliki osebne pomoči ali podpore;*

Predlog spremembe 37

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(f) „prožne ureditve dela“ pomenijo, da lahko delavci prilagodijo svoje razporeditve delovnega časa, tudi z ureditvami glede dela na daljavo, gibljivim delovnim časom ali skrajšanjem delovnega časa.

Predlog spremembe

(f) „prožne ureditve dela“ pomenijo, da lahko delavci **prostovoljno** prilagodijo svoje razporeditve delovnega časa, **po možnosti** tudi z ureditvami glede dela na daljavo, gibljivim delovnim časom ali skrajšanjem delovnega časa.

Predlog spremembe 38

Predlog direktive

Člen 4 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da imajo očetje ob rojstvu otroka pravico do izrabe očetovskega dopusta **najmanj desetih delovnih dni**.

Predlog spremembe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da imajo očetje **ali enakovredni drugi starši, kot so opredeljeni v nacionalni zakonodaji**, ob rojstvu **ali posvojitvi** otroka pravico do izrabe **najmanj desetih delovnih dni** očetovskega dopusta **med trajanjem materinskega dopusta**.

Predlog spremembe 39

Predlog direktive

Člen 4 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

1a. Države članice ocenijo, ali je treba določiti pogoje za dostop in podrobno urediti prilagoditev očetovskega dopusta glede na potrebe očetov v posebnih primerih, ko morajo biti več na voljo. Ti primeri lahko zajemajo: invalidne očete,

očete z invalidnimi otroki, tudi z otroki s težavami v duševnem zdravju, z resnim zdravstvenim stanjem ali bolnimi otroki, in očete samohranilce, kot so opredeljeni v nacionalni zakonodaji in praksi.

Predlog spremembe 40

Predlog direktive Člen 5 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem zagotovijo individualno pravico do vsaj štirimesečnega starševskega dopusta, ki ga je treba izrabiti, preden otrok dopolni določeno starost, ki je vsaj **12** let.

Predlog spremembe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem zagotovijo individualno pravico do vsaj štirimesečnega **plačanega in neprenosljivega** starševskega dopusta, ki ga je treba izrabiti, preden otrok dopolni določeno starost, ki je vsaj **deset** let. **Države članice ocenijo možnost razširitve pravice do starševskega dopusta za delavce v posebnih primerih, ko morajo biti več na voljo, in te primere same opredelijo. Ti primeri lahko zajemajo: invalidne starše, starše z invalidnimi otroki, tudi z otroki s težavami v duševnem zdravju, z resnim zdravstvenim stanjem ali bolnimi otroki, in starše samohranilce, kot so opredeljeni v nacionalni zakonodaji in praksi.**

Predlog spremembe 41

Predlog direktive Člen 5 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. **Kadar** države članice dovolijo, da starš svojo pravico do starševskega dopusta prenese na drugega starša, zagotovijo, da **ni mogoče prenesti** vsaj štirih mesecev starševskega dopusta.

Predlog spremembe

2. **Če** države članice dovolijo, da starš svojo pravico do starševskega dopusta prenese na drugega starša, zagotovijo, da vsaj štirih mesecev starševskega dopusta **ni mogoče prenesti. Če države članice zagotovijo več kot štiri mesece starševskega dopusta, lahko dovolijo prenos krajšega dela dopusta ne samo na**

drugega starša, ampak tudi na pooblaščen tretjo osebo, ki dejansko skrbi za otroka.

Predlog spremembe 42

Predlog direktive Člen 5 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Države članice lahko pravico do starševskega dopusta dodelijo na podlagi **obdobja delovne kvalifikacije** ali dolžine delovne dobe, ki ne presega **obdobja enega leta**. V primeru zaporednih pogodb za določen čas v smislu Direktive Sveta 1999/70/ES²¹ pri istem delodajalcu se pri izračunu upoštevna obdobja upoštevajo vse navedene pogodbe.

²¹ Direktiva Sveta z dne 28. junija 1999 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP (UL L 175, 10.7.1999, str. 43).

Predlog spremembe 43

Predlog direktive Člen 5 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Države članice lahko opredelijo okoliščine, v katerih lahko delodajalec po posvetovanju v skladu z nacionalnim pravom, kolektivnimi pogodbami in/ali prakso odloži **dodelitev** starševskega dopusta za razumno obdobje, ker bi **ta** resno negativno vplival na dobro delovanje organizacije. **Delodajalci** pisno **utemeljijo** vsak odlog starševskega dopusta.

Predlog spremembe

4. Države članice lahko pravico do starševskega dopusta dodelijo na podlagi **merila obdobja dela** ali dolžine delovne dobe, ki ne presega **šestih mesecev**. V primeru zaporednih pogodb za določen čas v smislu Direktive Sveta 1999/70/ES²¹ pri istem delodajalcu se pri izračunu upoštevna obdobja upoštevajo vse navedene pogodbe.

²¹ Direktiva Sveta z dne 28. junija 1999 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP (UL L 175, 10.7.1999, str. 43).

Predlog spremembe

5. Države članice lahko opredelijo okoliščine, v katerih lahko delodajalec po posvetovanju v skladu z nacionalnim pravom, kolektivnimi pogodbami in/ali prakso **največ dvakrat za največ šest mesecev** odloži **odobritev** starševskega dopusta za razumno obdobje, ker bi resno negativno vplival na dobro delovanje organizacije. **Delodajalec** pisno **utemelji** vsak odlog starševskega dopusta. **Poleg tega države članice še posebej upoštevajo omejitve mikropodjetij.**

Predlog spremembe 44

Predlog direktive

Člen 5 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem zagotovijo pravico, da zahtevajo starševski dopust v obliki polne ali delne odsotnosti z dela, v sklopih, ki jih ločujejo obdobja dela, ali v drugih prožnih oblikah. Delodajalci **preučijo takšne zahteve** ter se nanje odzovejo v skladu s potrebami delodajalcev in delavcev. **Delodajalci pisno utemeljijo vsako zavrnitev take zahteve.**

Predlog spremembe 45

Predlog direktive

Člen 5 – odstavek 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

7. Države članice ocenijo **potrebo po pogojih** za dostop **do** starševskega dopusta **in podrobnih ureditvah za uporabo starševskega dopusta, ki se prilagodijo posebnim potrebam posvojiteljev, invalidnih staršev in staršev, katerih otroci so invalidi ali imajo dolgotrajno bolezen.**

Predlog spremembe 46

Predlog direktive

Člen 6 – odstavek 1

Predlog spremembe

6. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem zagotovijo pravico, da zahtevajo starševski dopust v obliki polne ali delne odsotnosti z dela, v sklopih, ki jih ločujejo obdobja dela, ali v drugih prožnih oblikah. Delodajalci **zahteve preučijo** ter se nanje odzovejo v skladu s potrebami delodajalcev in delavcev. **Če delodajalec zahtevo zavrne, to v razumnem obdobju po predložitvi zahteve pisno utemelji.**

Predlog spremembe

7. Države članice ocenijo, **ali je treba določiti pogoje** za dostop **in podrobno urediti prilagoditev** starševskega dopusta **glede na potrebe staršev v posebnih primerih, ko morajo biti otrokom več na voljo, in te posebne primere same opredelijo. Zajemajo lahko: invalidne starše, starše z invalidnimi otroki, tudi z otroki s težavami v duševnem zdravju, z resnim zdravstvenim stanjem ali bolnimi otroki, in starše samohranilce, kot so opredeljeni v nacionalni zakonodaji in praksi.**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem zagotovijo pravico do oskrbovalskega dopusta vsaj petih delovnih dni letno za posameznega delavca. **Tako pravico je morda treba ustrezno utemeljiti z zdravstvenim stanjem sorodnika delavca.**

Predlog spremembe 47

Predlog direktive
Člen 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe 48

Predlog direktive
Člen 8 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice v skladu z nacionalnimi okoliščinami, kot so nacionalno pravo, kolektivne pogodbe in/ali praksa, ter ob upoštevanju pooblastil, prenesenih na socialne partnerje, zagotovijo, da delavci, ki uveljavljajo pravice do dopusta iz člena 4, 5 ali 6, prejmejo plačilo ali zadostno nadomestilo, **ki je vsaj enako znesku, ki bi ga zadevni delavec prejel v primeru odsotnosti z dela iz zdravstvenih razlogov.**

Predlog spremembe

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem zagotovijo pravico do oskrbovalskega dopusta vsaj petih delovnih dni letno za posameznega delavca. **Za zagotovitev te pravice se lahko postavi pogoj, da je treba priskrbeti zdravstveno dokazilo, da delavčev sorodnik potrebuje oskrbo in podporo.**

Predlog spremembe

Člen 6a

Informacije o zdravstvenem stanju ali razmerah, zaradi katerih oseba ni več samostojna, bi morale ostati zaupne in bi se smele razkriti samo manjšemu številu služb, da se zaščiti pravica do varstva podatkov delavca in osebe, ki potrebuje oskrbo.

Predlog spremembe

Države članice v skladu z nacionalnimi okoliščinami, kot so nacionalno pravo, kolektivne pogodbe in/ali praksa, ter ob upoštevanju pooblastil, prenesenih na socialne partnerje, zagotovijo, da delavci, ki uveljavljajo pravice do dopusta iz člena 4, 5 ali 6, prejmejo plačilo ali zadostno nadomestilo, **in sicer:**

(a) za očetovski dopust v skladu s členom 4(1) plačilo ali nadomestilo, ki je vsaj enakovredno nadomestilu za materinski dopust, kot je opredeljeno na nacionalni ravni, pri čemer je zagotovljeno spoštovanje načela enakosti žensk in moških;

(b) za starševski dopust v skladu s členom 5(1) plačilo ali nadomestilo, ki je vsaj enakovredno 80 % delavčeve bruto plače;

(c) za oskrbovalski dopust v skladu s členom 6 plačilo ali nadomestilo, ki je vsaj enakovredno 80 % delavčeve bruto plače.

Predlog spremembe 49

Predlog direktive Člen 9 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem z otroki do določene starosti, ki mora biti vsaj **12** let, in oskrbovalcem zagotovijo pravico, da zahtevajo prožne ureditve dela zaradi oskrbe. Trajanje takih prožnih ureditev dela je lahko razumno omejeno.

Predlog spremembe 50

Predlog direktive Člen 9 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Delodajalci preučijo **take** zahteve za prožne ureditve dela iz odstavka 1 ter se nanje odzovejo v skladu s potrebami delodajalcev in delavcev. Delodajalci utemeljijo **vsako** zavrnitev **take zahteve**.

Predlog spremembe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem z otroki do določene starosti, ki mora biti vsaj **deset** let, in oskrbovalcem zagotovijo pravico, da zahtevajo prožne ureditve dela zaradi oskrbe. Trajanje takih prožnih ureditev dela je lahko razumno omejeno.

Predlog spremembe

2. Delodajalci preučijo zahteve za prožne ureditve dela iz odstavka 1 ter se nanje **pisno** odzovejo v skladu s potrebami delodajalcev in delavcev, **zlasti v mikropodjetjih**. Delodajalci utemeljijo **razloge za morebitno** zavrnitev **zahteve in ponudijo možnosti za nadomestno ureditev**.

Predlog spremembe 51

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Kadar je trajanje prožnih ureditev dela iz odstavka 1 omejeno, ima delavec ob koncu dogovorjenega obdobja pravico do vrnitve k prvotni razporeditvi delovnega časa. Poleg tega ima **delavec** pravico, da zahteva vrnitev k prvotni razporeditvi delovnega časa tudi, kadar je to utemeljeno zaradi spremembe okoliščin. Delodajalci morajo **preučiti** take zahteve ter se nanje odzvati v skladu s potrebami delodajalcev in delavcev.

Predlog spremembe

3. Kadar je trajanje prožnih ureditev dela iz odstavka 1 omejeno, ima delavec ob koncu dogovorjenega obdobja pravico do vrnitve k prvotni razporeditvi delovnega časa. Poleg tega ima pravico, da zahteva vrnitev k prvotni razporeditvi delovnega časa tudi, kadar je to utemeljeno zaradi spremembe okoliščin. Delodajalci morajo take zahteve **preučiti** ter se nanje **pisno** odzvati v skladu s potrebami delodajalcev in delavcev.

Predlog spremembe 52

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

3a. Države članice ocenijo, ali je potrebna ureditev, s katero bi zagotovili, da je uporaba prožnega delovnega časa prilagojena potrebam staršev, ki so v posebnem položaju, ko morajo biti otrokom več na voljo, zlasti invalidnih staršev in staršev z invalidnimi otroki, otroki s težavami v duševnem zdravju, resnim zdravstvenim stanjem ali bolnimi otroki ter staršem samohranilcem, kot so opredeljeni v nacionalnem pravu in praksi.

Predlog spremembe 53

Predlog direktive

Člen 10 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Države članice opredelijo status

Predlog spremembe

3. Države članice opredelijo status

pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja za obdobje dopusta iz člena 4, 5 ali 6, **vkjučno s pravicami** do socialne varnosti, **in zagotovijo, da se delovno razmerje v navedenem obdobju ohrani.**

pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja za obdobje dopusta iz člena 4, 5 ali 6 **in zagotovijo, da se delovno razmerje v tem obdobju ohrani, in sicer brez poseganja v pravice** do socialne varnosti, **vključno s pokojninskimi prispevki, ki so za delavce obvezni ves čas trajanja dopusta.**

Predlog spremembe 54

Predlog direktive

Člen 11 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi prepovejo manj ugodno obravnavo delavcev, ker so zahtevali ali izrabili dopust iz člena 4, 5 ali 6 ali uveljavljali svojo pravico do prožnih ureditev dela iz člena 9.

Predlog spremembe

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi prepovejo **vsakršno diskriminacijo in** manj ugodno obravnavo delavcev, ker so zahtevali ali izrabili dopust iz člena 4, 5 ali 6 ali uveljavljali svojo pravico do prožnih ureditev dela iz člena 9.

Predlog spremembe 55

Predlog direktive

Člen 13 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice določijo pravila o kaznih za kršitve nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo, ali že veljavnih ustreznih določb v zvezi s pravicami, ki spadajo na področje uporabe te direktive. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zagotovijo izvajanje **navedenih** kazni. Kazni so učinkovite, sorazmerne in odvračilne. **Lahko** so v obliki denarne kazni. Lahko vključujejo tudi plačilo nadomestila.

Predlog spremembe

Države članice določijo pravila o kaznih za kršitve nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo, ali že veljavnih ustreznih določb v zvezi s pravicami, ki spadajo na področje uporabe te direktive. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zagotovijo izvajanje **teh** kazni. Kazni so učinkovite, sorazmerne in odvračilne. So v obliki denarne kazni. Lahko vključujejo tudi plačilo nadomestila.

Predlog spremembe 56

Predlog direktive

Člen 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 16

Raven zaščite

Države članice lahko uvedejo ali ohranijo določbe, ki so za delavce ugodnejše od **tistih, ki jih določa ta direktiva**. Ob tem zagotovijo, da so **vsaj štirje meseci starševskega dopusta neprenosljivi** v skladu s členom 5(2).

Predlog spremembe

Člen 16

Ohranjanje enake ravni zaščite

1. Države članice **in/ali socialni partnerji** lahko uvedejo ali ohranijo določbe, ki so za delavce ugodnejše od **določb v tej direktivi**. Ob tem zagotovijo, da so v skladu s členom 5(2) **vsaj štirje meseci starševskega dopusta neprenosljivi**.

2. **Ta direktiva ne vpliva na morebitne podrobnejše določbe prava Unije, zlasti ne na določbe Unije o enaki obravnavi ali možnostih moških in žensk.**

3. **Izvajanje te direktive ni veljavna podlaga za zmanjševanje pravic in splošne ravni varstva, ki jo imajo delavci.**

Predlog spremembe 57

Predlog direktive

Člen 17 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice zagotovijo, da so z določbami, sprejetimi v skladu s to direktivo, in z že veljavnimi ustreznimi določbami, ki so povezane s predmetom urejanja iz člena 1 te direktive, z vsemi razpoložljivimi sredstvi ustrezno seznanjene vse zadevne osebe na njihovem ozemlju.

Predlog spremembe

Države članice zagotovijo, da so z določbami, sprejetimi v skladu s to direktivo, in z že veljavnimi ustreznimi določbami, ki so povezane s predmetom urejanja iz člena 1 te direktive, z vsemi razpoložljivimi sredstvi ustrezno seznanjene vse zadevne osebe na njihovem ozemlju, **tudi prek enotnega digitalnega portala**.

Predlog spremembe 58

Predlog direktive

Člen 18 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Države članice najpozneje v **petih**

Predlog spremembe

1. Države članice najpozneje v **treh**

letih po začetku veljavnosti te direktive Komisiji sporočijo vse ustrezne informacije v zvezi z uporabo te direktive, ki jih potrebuje za pripravo poročila za Evropski parlament in Svet o uporabi te direktive.

Predlog spremembe 59

Predlog direktive Člen 18 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Komisija na podlagi informacij, ki jih države članice predložijo v skladu z odstavkom 1, Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem pregleda uporabo te direktive, in mu po potrebi priloži zakonodajni predlog.

Predlog spremembe 60

Predlog direktive Člen 18 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

letih po začetku veljavnosti te direktive Komisiji sporočijo vse ustrezne informacije v zvezi z uporabo te direktive, ki jih potrebuje za pripravo poročila za Evropski parlament in Svet o uporabi te direktive, **v katerem oceni izvajanje ciljev te direktive, tudi cilj enakosti spolov, in njen učinek na razvoj mikropodjetij, malih in srednjih podjetij.**

Predlog spremembe

2. Komisija na podlagi informacij, ki jih države članice predložijo v skladu z odstavkom 1, Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem pregleda uporabo te direktive, **vključno s podatki, razčlenjenimi po spolu, o uporabi različnih vrst dopusta iz te direktive in njenem učinku na mikropodjetja, mala in srednja podjetja,** in mu po potrebi priloži zakonodajni predlog, **oceni pa tudi možnost, da bi pravice iz te direktive v prihodnosti razširili še na samozaposlene delavce.**

Predlog spremembe

2a. Komisija kmalu po začetku veljavnosti te direktive oceni tudi njeno skladnost z načelom enakega obravnavanja različnih ravni nadomestil dohodka za različne vrste dopusta in nemudoma uvede potrebne zakonodajne ukrepe, če se pri tem ugotovi diskriminacija.

POSTOPEK V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Naslov	Usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja za starše in oskrbovalce		
Referenčni dokumenti	COM(2017)0253 – C8-0137/2017 – 2017/0085(COD)		
Pristojni odbor Datum razglasitve na zasedanju	EMPL 15.5.2017		
Mnenje pripravil Datum razglasitve na zasedanju	FEMM 15.5.2017		
Pridruženi odbori - datum razglasitve na zasedanju	14.9.2017		
Pripravljavec/-ka mnenja Datum imenovanja	Agnieszka Kozłowska-Rajewicz 20.10.2017		
Obravnava v odboru	19.2.2018	27.3.2018	15.5.2018
Datum sprejetja	28.5.2018		
Izid končnega glasovanja	+: -: 0:	19 8 4	
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Daniela Aiuto, Beatriz Becerra Basterrechea, Heinz K. Becker, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Anna Hedh, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellesi, Angelika Mlinar, Angelika Niebler, Maria Noichl, Margot Parker, Marijana Petir, Pina Picierno, João Pimenta Lopes, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská, Maria Gabriela Zoaň		
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Eleonora Forenza, Julie Girling, Kostadinka Kuneva, Clare Moody, Branislav Škripek, Mylène Troszczynski, Julie Ward		

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

19	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Angelika Mlinar
EFDD	Daniela Aiuto
PPE	Heinz K. Becker, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Michaela Šojdrová
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Anna Hedh, Mary Honeyball, Clare Moody, Maria Noichl, Pina Picierno, Liliana Rodrigues, Julie Ward, Maria Gabriela Zoană
VERTS/ALE	Florent Marcellesi, Terry Reintke, Ernest Urtasun

8	-
ECR	Branislav Škripek, Jadwiga Wiśniewska
EFDD	Margot Parker
ENF	Mylène Troszczynski
GUE/NGL	João Pimenta Lopes
PPE	Anna Maria Corazza Bildt, Julie Girling, Angelika Niebler

4	0
GUE/NGL	Eleonora Forenza, Kostadinka Kuneva
PPE	Marijana Petir, Anna Záborská

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani

23.5.2018

MNENJE ODBORA ZA PRAVNE ZADEVE

za Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev ter razveljavitvi Direktive Sveta 2010/18/EU (COM(2017)0253 – C8-0137/2017 – 2017/0085(COD))

Pripravljalnica mnenja: Joëlle Bergeron

KRATKA OBRAZLOŽITEV

Evropska komisija ocenjuje, da je ta predlog direktive odziv na potrebo po širšem pristopu k vprašanju ravnovesja med poklicnim in zasebnim življenjem in odraža družbene spremembe v zadnjih letih.

Namenjen je obravnavi prenizke udeležbe žensk na trgu dela in podpora njihovemu poklicnemu napredovanju z boljšimi pogoji za usklajevanje njihovih poklicnih in družinskih obveznosti. V ta namen določa minimalna merila za zagotavljanje enakosti moških in žensk glede možnosti na trgu dela in obravnave na delovnem mestu. Poleg tega s prilagoditvijo in posodobitvijo pravnega okvira EU na tem področju spodbuja nediskriminacijo in enakost spolov.

V EU so osebe, zaposlene s pogodbo o zaposlitvi s krajšim delovnim časom, večinoma ženske (32 % žensk v primerjavi z 8 % moških), in sicer predvsem zaradi težav pri usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja. Seveda to v številnih primerih pomeni tudi zelo velike razlike v plačah in pokojninah med moškimi in ženskami. Veljavni pravni okvir na ravni EU in držav članic vključuje le malo predpisov, ki moškim omogočajo, da prevzamejo enak delež družinskih obveznosti kot ženske. Odprava teh pomanjkljivosti je nujna. Pripravljalnica mnenja v celoti podpira specifične cilje predloga direktive, katerih namen je predvsem izboljšati dostop do načinov za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja ter povečati delež moških, ki koristijo dopust iz družinskih razlogov, in prožne ureditve dela. V zvezi s tem zadnjim je bistveno vprašanje višine nadomestila za starševski dopust, da bi ga lahko enakopravno izkoristili moški in ženske. Na tem področju so razlike med spoloma zaradi smešno nizkih nadomestil za starševski dopust znatne. Predlog Komisije, da se višina nadomestila zanj izenači z višino nadomestila za odsotnost z dela iz zdravstvenih razlogov, pomeni napredek. Kar moramo vedno upoštevati, tudi kot vodilno načelo, je zaščita otrok. Pripravljalnica mnenja ne dvomi, da je v največjo korist otroka, če ga uravnoteženo vzgajata, negujeta in z njim preživljata čas oba starša. Meni torej, da je treba moškim in ženskam

omogočiti, da so enakopravno udeleženi pri skrbi za družino. To je mogoče doseči z odpravo neenakosti med moškimi in ženskami pri plačanem in neplačanem delu ter s spodbujanjem pravične delitve odgovornosti za delo doma ter skrbi za otroke in druge družinske člane, ki potrebujejo pomoč.

Ne smemo pa pozabiti na zahteve in omejitve, s katerimi se spoprijemajo delodajalci, še zlasti, ko gre za mala podjetja z dvema ali tremi zaposlenimi. Koriščenje starševskega dopusta lahko resnično ogrozi taka podjetja. Pripravljalca mnenja želi v zvezi s tem bolje urediti zaščito delodajalcev, a tudi preprečiti morebitne zlorabe v primeru odsotnosti z dela zaradi nujnih družinskih razlogov. V ta namen je bistveno pogojevati uveljavljanje pravice do starševskega dopusta s predložitvijo dokazil ali minimalnim obdobjem dela, ki ne sme presegati devetih mesecev. Dopuste za oskrbovalce je tudi treba omejiti, da bi zaščitili delodajalca pred zlorabo sistema. Obenem je bistveno, da se omogoči delavcem, ki želijo skrbeti za člana družine, da bolj uravnesijo zasebno in poklicno življenje, ter zlasti, da se prepreči, da bi dokončno zapustili trg dela.

Pripravljalca mnenja želi tudi poudariti, da Komisija ni upoštevala položaja staršev, ki imajo invalidnega ali hudo bolnega otroka, niti primerov sočasnega rojstva ali posvojitve več otrok. Meni, da bi bilo treba v takih primerih omogočiti podvojitve trajanja starševskega dopusta.

Enako velja za starše samohranilce, ki jih je vedno več in jih ne smemo zanemariti.

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za pravne zadeve poziva Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve kot pristojni odbor, da upošteva naslednje predloge sprememb:

Predlog spremembe 1

Predlog direktive

Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(2) Enakost moških in žensk je eno temeljnih načel Unije. Spodbujanje enakosti žensk in moških je v skladu s členom 3 Pogodbe o Evropski uniji eden od ciljev Evropske unije. Podobno je treba v skladu s členom 23 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije enakost žensk in moških zagotoviti na vseh področjih, vključno z zaposlovanjem, delom in

Predlog spremembe

(2) Enakost moških in žensk je eno temeljnih načel Unije. Spodbujanje enakosti žensk in moških je v skladu s členom 3 Pogodbe o Evropski uniji eden od ciljev Evropske unije. Podobno je treba v skladu s členom 23 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije enakost žensk in moških zagotoviti na vseh področjih, vključno z zaposlovanjem, delom in

plačilom za delo.

plačilom za delo. *Ta direktiva prispeva k navedenim ciljem, saj odpravlja neenakosti, krepi enakost spolov, spodbuja visoko stopnjo zaposlenosti in utrjuje socialno razsežnost Unije ter spodbuja konvergenco k višjim standardom, kar zadeva socialne prejemke v državah članicah.*

Predlog spremembe 2

Predlog direktive

Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(3) Člen 33 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah za uskladitev družinskega in poklicnega življenja določa pravico do zaščite pred odpuščanjem zaradi materinstva ter pravico do plačanega porodniškega in starševskega dopusta ob rojstvu ali posvojitvi otroka.

Predlog spremembe

(3) Člen 33 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (*v nadaljevanju: Listina*) za uskladitev družinskega in poklicnega življenja določa pravico do *pravnega, ekonomskega in socialnega varstva družine ter* zaščite pred odpuščanjem zaradi materinstva ter pravico do plačanega porodniškega in starševskega dopusta ob rojstvu ali posvojitvi otroka.

Predlog spremembe 3

Predlog direktive

Uvodna izjava 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe 4

Predlog direktive

Uvodna izjava 4 b (novo)

Predlog spremembe

(4a) Invalidi bi morali imeti pravico do dohodkovne podpore, ki zagotavlja dostojno življenje, do storitev, ki bi jim omogočale udeležbo na trgu dela in v družbi, ter do delovnega okolja, prilagojenega njihovim potrebam.

(4b) Na vseh področjih, tudi pri udeležbi na trgu dela, pogojih za zaposlitev in poklicnem napredovanju, bi bilo treba zagotoviti in spodbujati enako obravnavanje in enake možnosti žensk in moških. Ženske in moški imajo pravico do enakega plačila za delo enake vrednosti.

Predlog spremembe 5

Predlog direktive

Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(5) Politike za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja bi morale prispevati k doseganju enakosti spolov s spodbujanjem udeležbe žensk na trgu dela, **olajšanjem moškim, da prevzamejo enak delež obveznosti oskrbe kot ženske**, in **odpravo** vrzeli med spoloma pri dohodku in **plačah**. Take politike bi morale upoštevati demografske spremembe, vključno z učinki staranja prebivalstva.

Predlog spremembe

(5) Politike za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja bi morale prispevati k doseganju enakosti spolov s spodbujanjem udeležbe žensk na trgu dela **in sodelovanja ter vloge moških v družinskem življenju v skladu s členom 24 Listine, ki vsakemu otroku priznava pravico do rednih osebnih odnosov in neposrednih stikov z obema staršema, če to ni v nasprotju z njegovimi koristmi, v prid pravične porazdelitve pri vzgoji otrok in skrbi zanje, s čimer bi pripomogle k odpravi** vrzeli med spoloma pri dohodku, **plači in pokojnini**. Take politike bi morale upoštevati demografske spremembe, vključno z učinki staranja prebivalstva. **Glede na to bi moralo biti spodbujanje boljšega ravnovesja med zasebnim in poklicnim življenjem pomembna spodbuda za povečanje rodnosti.**

Predlog spremembe 6

Predlog direktive

Uvodna izjava 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(6a) Po podatkih iz oktobra 2017 (statistični podatki Komisije) je bil delež

zaposlenih moških v Uniji 71,9 %, delež žensk pa 61,4 % kljub temu, da so imele ženske višjo stopnjo izobrazbe.

Predlog spremembe 7

Predlog direktive Uvodna izjava 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(7) *Vendar* je usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja še vedno velik izziv za številne starše in delavce z obveznostmi oskrbe ter negativno vpliva na zaposlenost žensk. Pomemben dejavnik, ki prispeva k prenizki udeležbi žensk na trgu dela, so težave pri usklajevanju poklicnih in družinskih obveznosti. Ko imajo ženske otroke, pogosto *delajo* manj ur v plačani zaposlitvi ter porabijo več časa za izpolnjevanje neplačanih obveznosti oskrbe. Izkazalo se je, da tudi skrb za bolnega ali oskrbovanega sorodnika negativno vpliva na zaposlenost žensk, saj morajo nekatere ženske trg dela zapustiti v celoti.

Predlog spremembe

(7) *Porast gospodinjstev z dvema hraniteljema je povzročil večjo intenzivnost dela in večje pritiske na ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem ter večje zahteve po takem ravnovesju. Posledično* je usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja še vedno velik izziv za številne starše in delavce z obveznostmi oskrbe ter negativno vpliva na zaposlenost žensk. Pomemben dejavnik, ki prispeva k prenizki udeležbi žensk na trgu dela, so težave pri usklajevanju poklicnih in družinskih obveznosti. Ko imajo ženske otroke, *starejše vzdrževane osebe ali najbližje sorodnike s kroničnimi boleznimi, ki jih onesposobijo, so pogosto prisiljene delati* manj ur v plačani zaposlitvi ter porabijo več časa za izpolnjevanje neplačanih obveznosti oskrbe. *To precej prispeva k vrzeli v plačilu med spoloma, ki v nekaterih državah članicah znaša celo 28 % in se skozi celotno delovno življenje povečuje ter na koncu odraža v vrzeli v pokojninah med spoloma, ki je v Uniji v povprečju 40-odstotna, posledica pa je večje tveganje revščine in socialne izključenosti za ženske.* Izkazalo se je, da tudi skrb za bolnega ali oskrbovanega sorodnika negativno vpliva na zaposlenost žensk, saj morajo nekatere ženske trg dela zapustiti *deloma ali* v celoti.

Predlog spremembe 8

Predlog direktive

Uvodna izjava 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(7a) Po podatkih Eurofounda je zapustilo zaposlitev s polnim delovnim časom več kot tri milijone ljudi, ker niso imeli na voljo zmogljivosti za otroško varstvo ali oskrbe za oskrbovane družinske člane.

Predlog spremembe 9

Predlog direktive

Uvodna izjava 7 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(7b) Otroci bi morali imeti pravico do cenovno dostopne in kakovostne predšolske vzgoje in varstva.

Predlog spremembe 10

Predlog direktive

Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(8) Veljavni pravni okvir Unije zagotavlja omejene spodbude za moške, da bi prevzeli enakopraven delež obveznosti oskrbe. Veliko držav članic nima plačanega očetovskega in starševskega dopusta, kar prispeva k temu, da očetje redko izrabijo tak dopust. Neuravnoteženo zasnovane politike za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja med ženskami in moškimi krepijo razlike med spoloma pri delu in oskrbi. Pri ureditvah za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, ki jih izrabijo očetje, kot so dopust ali prožne ureditve dela, se je nasprotno pokazalo, da imajo pozitiven vpliv, saj zmanjšajo relativni obseg neplačanega družinskega dela, ki ga opravljajo ženske, in ženskam zagotovijo

(8) Veljavni pravni okvir Unije zagotavlja omejene spodbude za moške, da bi prevzeli enakopraven delež obveznosti oskrbe. **Ni usklajenih predpisov Unije, ki bi omogočali očetovski dopust ali dopust za oskrbo bolnega ali oskrbovanega sorodnika, razen dopusta v primeru višje sile.** Veliko držav članic nima plačanega očetovskega in starševskega dopusta, kar prispeva k temu, da očetje redko izrabijo tak dopust. Neuravnoteženo **ali neprimerno** zasnovane politike za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja med ženskami in moškimi **upočasnjujejo rast, povzročajo odmik od ciljev socialnega vključevanja, povzročajo, da so ženske bolj izpostavljene tveganju revščine, zlasti v starosti, ter** krepijo

več časa za plačano zaposlitev.

razlike med spoloma pri delu in oskrbi. Pri ureditvah za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, ki jih izrabijo očetje, kot so dopust, ***zadostne spodbude za koriščenje tega dopusta*** ali prožne ureditve dela, se je nasprotno pokazalo, da imajo pozitiven vpliv, saj zmanjšajo relativni obseg neplačanega družinskega dela, ki ga opravljajo ženske, in ženskam zagotovijo več časa za plačano zaposlitev ***ter njihovo socialno, ekonomsko in poklicno emancipacijo***.

Predlog spremembe 11

Predlog direktive

Uvodna izjava 8 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(8a) Starši in druge osebe, ki morajo skrbeti za druge, bi morali imeti pravico do ustreznega dopusta, do prožnih ureditev dela ter dostopa do storitev oskrbe. Ženske in moški bi morali imeti enak dostop do posebnega dopusta za opravljanje obveznosti oskrbe in bi jih bilo treba spodbujati, da ga uporabijo uravnoteženo.

Predlog spremembe 12

Predlog direktive

Uvodna izjava 9 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(9a) Pomembno je, da se doseže ravnovesje med poklicnim, zasebnim in družinskim življenjem s širokim pristopom, ki obsega zakonodajne in nezakonodajne ukrepe, kot so učinkovite spodbude in ukrepi, na primer davčni dobropis za otroško varstvo in oskrbo tistih, ki potrebujejo pomoč.

Predlog spremembe 13

Predlog direktive Uvodna izjava 9 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(9b) Treba se je posvetovati s socialnimi partnerji glede zasnove in izvajanja ekonomskih, zaposlitvenih in socialnih politik v skladu z nacionalnimi praksami. Spodbujati bi jih bilo treba k pogajanjem in sklenitvi kolektivnih pogodb v zadevah, ki so zanje pomembne, ter spoštovati njihovo avtonomijo in pravico do kolektivnih ukrepov.

Predlog spremembe 14

Predlog direktive Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(10) Primerno je razveljaviti in nadomestiti Direktivo 2010/18/EU, ki trenutno ureja starševski dopust z izvajanjem okvirnega sporazuma, sklenjenega med socialnimi partnerji. Ta direktiva temelji zlasti na pravilih iz Direktive 2010/18/EU ter jih dopolnjuje s krepitvijo obstoječih in uvedbo novih pravic.

(10) Primerno je razveljaviti in nadomestiti Direktivo 2010/18/EU, ki trenutno ureja starševski dopust z izvajanjem okvirnega sporazuma, sklenjenega med socialnimi partnerji. Ta direktiva temelji zlasti na pravilih iz Direktive 2010/18/EU ter jih dopolnjuje s krepitvijo obstoječih in uvedbo novih pravic. **Ničesar v predlagani direktivi se ne bi smelo razlagati tako, da bi se zmanjšale predhodno obstoječe pravice na podlagi te direktive.**

Predlog spremembe 15

Predlog direktive Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(11) Ta direktiva določa minimalne zahteve v zvezi z očetovskim dopustom, starševskim dopustom in oskrbovalskim

(11) Ta direktiva določa minimalne zahteve v zvezi z očetovskim dopustom, starševskim dopustom in oskrbovalskim

dopustom ter prožnimi ureditvami dela za starše in delavce z obveznostmi oskrbe. Staršem in oskrbovalcem *bo olajšala* usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, *s čimer* bi morala prispevati k ciljem, ki temeljijo na Pogodbi, tj. k enakosti moških in žensk glede priložnosti na trgu dela, enaki obravnavi pri delu ter spodbujanju visoke stopnje zaposlenosti v Uniji.

dopustom ter prožnimi ureditvami dela za starše in delavce z obveznostmi oskrbe, *hkrati pa upošteva nacionalne predpise o dopustu in prožnih ureditvah dela, ki so skladni z zahtevami te direktive in državam članicam in socialnim partnerjem omogočajo, da določijo posebne določbe v zvezi s tem. Direktiva v celoti spoštuje svobodo in želje delavcev in družin glede urejanja njihovih življenj in jim ne nalaga nobene obveznosti glede koriščenja njenih določb. Če se doseže velik manevrski prostor za odločanje na ravni posameznika in na nacionalni ravni, ko se staršem in oskrbovalcem olajša* usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, bi morala prispevati k ciljem, ki temeljijo na Pogodbi, tj. k enakosti moških in žensk glede priložnosti na trgu dela, enaki obravnavi pri delu ter spodbujanju visoke stopnje zaposlenosti v Uniji, *pa tudi dostojnega življenjskega standarda za delavce in njihove družine.*

Predlog spremembe 16

Predlog direktive Uvodna izjava 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(12) Ta direktiva bi se morala uporabljati za vse delavce, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali drugo delovno razmerje. Kot trenutno velja na podlagi klavzule 1(3) Priloge k Direktivi 2010/18/EU, bi morale to vključevati pogodbe o zaposlitvi ali delovna razmerja delavcev s krajšim delovnim časom, delavcev s pogodbo za določen čas ali oseb, ki imajo z agencijo za zagotavljanje začasnega dela sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje.

Predlog spremembe 17

Predlog spremembe

(12) Ta direktiva bi se morala uporabljati za vse delavce, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali drugo delovno razmerje. Kot trenutno velja na podlagi klavzule 1(3) Priloge k Direktivi 2010/18/EU, bi morale to vključevati pogodbe o zaposlitvi ali delovna razmerja delavcev s krajšim delovnim časom, delavcev s pogodbo za določen *ali nedoločen* čas ali oseb, ki imajo z agencijo za zagotavljanje začasnega dela sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje.

Predlog direktive
Uvodna izjava 12 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(12a) Direktiva daje prednost vzpostavitvi dobrega ravnovesja med poklicnim in zasebnim življenjem, ne da bi se zatekla k uvedbi prekršnih in atipičnih delovnih pogojev.

Predlog spremembe 18

Predlog direktive
Uvodna izjava 12 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(12b) Namen te direktive je izboljšati in okrepiti določbe, ki zadevajo dopustnost in jasnost zakonodaje za odobritev starševskega dopusta tistim z invalidnimi otroki ali otroki z dolgotrajno hudo boleznijo, zlasti da bi preprečili samovoljno obravnavo pri odobritvi dopusta pri zadevnih starostnih skupinah, ki presegajo sedanje določbe, uvedbo kuponov ali posebnih prispevkov za stroške storitev varstva otrok.

Predlog spremembe 19

Predlog direktive
Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(13) Da bi se spodbudila bolj enaka porazdelitev obveznosti oskrbe med ženske in moške, bi bilo treba uvesti pravico do očetovskega dopusta, ki bi jo **očetje uveljavljali** ob rojstvu otroka. Da bi se upoštevale razlike med državami članicami, bi morala pravica do očetovskega dopusta veljati ne glede na zakonski ali družinski stan, kot je opredeljen v nacionalni zakonodaji.

(13) Da bi se spodbudila bolj enaka porazdelitev obveznosti oskrbe med ženske in moške, bi bilo treba uvesti pravico do očetovskega dopusta **za drugega starša**, ki bi jo **ta uveljavljal** ob rojstvu **ali posvojitvi** otroka. Da bi se upoštevale razlike med državami članicami, bi morala pravica do očetovskega dopusta veljati ne glede na zakonski ali družinski stan, kot je opredeljen v nacionalni zakonodaji, **ne**

Predlog spremembe 20

Predlog direktive

Uvodna izjava 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(14) Ker večina očetov ne izrabi svoje pravice do starševskega dopusta ali velik delež svoje pravice do dopusta prenese na matere, ta direktiva, da bi se drugega starša **spodbudilo** h koriščenju starševskega dopusta, pri tem pa ohranila pravica posameznega starša do vsaj štirimesečnega starševskega dopusta, ki **jih** trenutno zagotavlja Direktiva 2010/18/EU, obdobje starševskega dopusta, ki ga ni mogoče prenesti z enega starša na drugega, podaljšuje z enega na štiri mesece.

Predlog spremembe 21

Predlog direktive

Uvodna izjava 15

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(15) Da bi se staršem omogočila boljša možnost za izkoriščanje starševskega dopusta med odraščanjem njihovih otrok, bi morala pravica do starševskega dopusta veljati vsaj do **12.** leta starosti otroka. Države članice bi morale imeti možnost, da določijo rok za vnaprejšnje obvestilo delodajalcu, ki ga mora delavec upoštevati, ko želi izrabiti pravico do starševskega dopusta, **in odločijo, ali bi morala biti pravica do starševskega dopusta vezana na določeno obdobje zaposlitve. Zaradi vse večje raznolikosti pogodbenih dogovorov bi bilo treba pri izračunu obdobja zaposlitve upoštevati vse zaporedne pogodbe za določen čas pri**

Predlog spremembe

(14) Ker večina očetov ne izrabi svoje pravice do starševskega dopusta ali velik delež svoje pravice do dopusta prenese na matere, ta Direktiva, da bi se **spodbudil zgodnji tesen odnos z otrokom**, drugega starša **pa** h koriščenju starševskega dopusta, pri tem pa ohranila pravica posameznega starša do vsaj štirimesečnega starševskega dopusta, ki **jo** trenutno zagotavlja Direktiva 2010/18/EU, obdobje starševskega dopusta, ki ga ni mogoče prenesti z enega starša na drugega, podaljšuje z enega na štiri mesece.

Predlog spremembe

(15) Da bi se staršem omogočila boljša možnost za izkoriščanje starševskega dopusta med odraščanjem njihovih otrok, bi morala pravica do starševskega dopusta veljati vsaj do **13.** leta starosti otroka. Države članice bi morale imeti možnost, da določijo rok za vnaprejšnje obvestilo delodajalcu, ki ga mora delavec upoštevati, ko želi izrabiti pravico do starševskega dopusta. Da bi se uravnotežile potrebe delavcev in potrebe delodajalcev, bi morale imeti države članice možnost tudi, da se odločijo, ali bodo opredelile, da lahko delodajalec pod nekaterimi pogoji odloži dodelitev starševskega dopusta. V takih primerih bi moral delodajalec takšen odlog

istem delodajalcu. Da bi se uravnovežile potrebe delavcev in potrebe delodajalcev, bi morale imeti države članice možnost tudi, da se odločijo, ali bodo opredelile, da lahko delodajalec pod nekaterimi pogoji odloži dodelitev starševskega dopusta. V takih primerih bi moral delodajalec takšen odlog utemeljiti. Zaradi prožnosti je verjetneje, da bodo drugi starši, zlasti očetje, izrabili svojo pravico do takega dopusta, zato bi se moralo delavcem omogočiti, da zahtevajo izrabo starševskega dopusta v obliki polne ali delne odsotnosti z dela ali v drugih prožnih oblikah. Delodajalec bi moral biti tisti, ki se odloči, ali bo sprejel tako zahtevo za starševski dopust v drugih prožnih oblikah in ne v obliki polne odsotnosti z dela. Države članice bi morale oceniti tudi, ali bi bilo treba pogoje za dostop do starševskega dopusta in njegove podrobne ureditve prilagoditi posebnim potrebam staršem, ki so v posebno neugodnem položaju.

Predlog spremembe 22

Predlog direktive Uvodna izjava 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(16) Za olajšanje ponovne vključitve po starševskem dopustu bi ***bilo treba delavce in delodajalce spodbuditi k ohranjanju stika med obdobjem odsotnosti z dela in urejanju ustreznih ukrepov*** za ponovno vključitev v skladu z medsebojnim dogovorom, pri čemer je treba upoštevati nacionalno pravo, kolektivne pogodbe in prakso.

Predlog spremembe 23

Predlog direktive Uvodna izjava 18

pisno utemeljiti. Zaradi prožnosti je verjetneje, da bodo drugi starši, zlasti očetje, izrabili svojo pravico do takega dopusta, zato bi se moralo delavcem omogočiti, da zahtevajo izrabo starševskega dopusta v obliki polne ali delne odsotnosti z dela ali v drugih prožnih oblikah. Delodajalec bi moral biti tisti, ki se odloči, ali bo sprejel tako zahtevo za starševski dopust v drugih prožnih oblikah in ne v obliki polne odsotnosti z dela. Države članice bi morale oceniti tudi, ali bi bilo treba pogoje za dostop do starševskega dopusta in njegove podrobne ureditve prilagoditi posebnim potrebam staršem, ki so v posebno neugodnem položaju (***samohranilci, invalidni otroci, hude bolezni***).

Predlog spremembe

(16) Za olajšanje ponovne vključitve po starševskem dopustu bi ***morali delavci in delodajalci določiti ustrezne ukrepe*** za ponovno vključitev v skladu z medsebojnim dogovorom, pri čemer je treba upoštevati nacionalno pravo, kolektivne pogodbe in prakso.

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(18) Vsi delavci bi morali poleg pravice do oskrbovalskega dopusta iz te direktive ohraniti svojo pravico do prostih delovnih ur **v primeru višje sile** zaradi nujnih in nepričakovanih družinskih razlogov, ki jo trenutno zagotavlja Direktiva 2010/18/EU, pod pogoji, ki jih določijo države članice.

Predlog spremembe 24

Predlog direktive Uvodna izjava 19

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(19) Da bi se povečale spodbude za delavce z otroki ter obveznostmi oskrbe, zlasti za moške, da bi izrabili obdobja dopusta iz te direktive, bi morali imeti med dopustom pravico do zadostnega nadomestila. Višina nadomestila bi morala biti **vsaj enaka višini** nadomestila za odsotnost z dela iz zdravstvenih razlogov. Države članice bi morale upoštevati pomen neprekinjene upravičenosti do socialne varnosti, vključno z zdravstvenim varstvom.

Predlog spremembe 25

Predlog direktive Uvodna izjava 21

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(21) Da bi se zaposlene starše in oskrbovalce spodbudilo, da ostanejo na trgu dela, bi **bilo treba tem delavcem omogočiti**, da urnik dela prilagodijo osebnim potrebam in **željam. Zaposleni starši in oskrbovalci** bi **zato** morali imeti možnost, da zahtevajo prožne ureditve dela, kar bi delavcem omogočilo, da prilagodijo svoje razporeditve delovnega časa, tudi z ureditvami glede dela na

Predlog spremembe

(18) Vsi delavci bi morali poleg pravice do oskrbovalskega dopusta iz te direktive ohraniti svojo pravico do prostih delovnih ur zaradi nujnih in nepričakovanih družinskih razlogov, ki jo trenutno zagotavlja Direktiva 2010/18/EU, pod pogoji, ki jih določijo države članice.

Predlog spremembe

(19) Da bi se povečale spodbude za delavce z otroki ter obveznostmi oskrbe, zlasti za moške, da bi izrabili obdobja dopusta iz te direktive, bi morali imeti med dopustom pravico do zadostnega nadomestila. Višina nadomestila bi morala biti **ustrezna in ne manjša od zneska** nadomestila za odsotnost z dela iz zdravstvenih razlogov. Države članice bi morale upoštevati pomen neprekinjene upravičenosti do socialne varnosti, vključno z zdravstvenim varstvom.

Predlog spremembe

(21) Da bi se zaposlene starše in oskrbovalce spodbudilo, da ostanejo na trgu dela, bi **jim delodajalci morali dati možnost**, da urnik dela prilagodijo osebnim potrebam in **izbiri. Ne da bi zlorabljali to pravico**, bi morali imeti **zaposleni starši in oskrbovalci** možnost, da zahtevajo prožne ureditve dela, kar bi delavcem omogočilo, da prilagodijo svoje razporeditve delovnega časa, tudi z ureditvami glede

daljavo, gibljivim delovnim časom ali skrajšanjem delovnega časa zaradi oskrbe. Da bi se obravnavale potrebe delodajalcev in delavcev, bi morale imeti države članice možnost, da omejijo trajanje **prožnih ureditev dela, tudi skrajšanje delovnega časa**. Čeprav se je krajši delovni čas izkazal za koristnega, saj je nekaterim ženskam omogočil, da so po rojstvu otroka ostale na trgu dela, so lahko zaradi dolgih obdobj skrajšanega delovnega časa prispevki za socialno varnost nižji, kar pozneje pomeni nižjo ali neobstoječo pravico do pokojnine. Končno odločitev glede tega, ali bo sprejel zahtevo delavca za prožne ureditve dela, bi moral sprejeti delodajalec. Posebne okoliščine, zaradi katerih obstaja potreba po prožnih ureditvah dela, se lahko spremenijo. Delavci zato ne bi smeli imeti le pravice do vrnitve k prvotnim razporeditvam delovnega časa ob koncu zadevnega dogovorjenega obdobja, ampak bi morali imeti možnost, da to zahtevajo vedno, kadar je to potrebno zaradi spremembe temeljnih okoliščin.

Predlog spremembe 26

Predlog direktive Uvodna izjava 23

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(23) Delavci, ki uveljavljajo svoje pravice do dopusta ali zahtevanja prožnih ureditev dela, bi morali biti zaščiteni pred diskriminacijo ali manj ugodno obravnavo na tej podlagi.

dela na daljavo, gibljivim delovnim časom ali skrajšanjem delovnega časa zaradi oskrbe. Da bi se obravnavale potrebe delodajalcev in delavcev **ter zagotovilo, da se pravilno uravnovesijo**, bi morale imeti države članice možnost, da omejijo trajanje **dela s krajšim delovnim časom, in dati prednost drugim prožnim ureditvam dela**. Čeprav se je krajši delovni čas **dejansko** izkazal za koristnega, saj je nekaterim ženskam omogočil, da so po rojstvu otroka **ali prevzemu drugih družinskih odgovornosti** ostale na trgu dela, so lahko zaradi dolgih obdobj skrajšanega delovnega časa prispevki za socialno varnost nižji, kar pozneje pomeni nižjo ali neobstoječo pravico do pokojnine. Končno odločitev glede tega, ali bo sprejel zahtevo delavca za prožne ureditve dela, bi moral sprejeti delodajalec. Posebne okoliščine, zaradi katerih obstaja potreba po prožnih ureditvah dela, se lahko spremenijo. Delavci zato ne bi smeli imeti le pravice do vrnitve k prvotnim razporeditvam delovnega časa ob koncu zadevnega dogovorjenega obdobja, ampak bi morali imeti možnost, da to zahtevajo vedno, kadar je to potrebno zaradi spremembe temeljnih okoliščin.

Predlog spremembe

(23) Delavci, ki uveljavljajo svoje pravice do dopusta ali zahtevanja prožnih ureditev dela, bi morali biti zaščiteni pred diskriminacijo, **maščevanjem** ali manj ugodno obravnavo na tej podlagi. **Uveljavljanje lastnih pravic do dopusta in prožnih ureditev dela ne bi smelo negativno vplivati na raven zaposlitve ali na druge delovne pogoje.**

Predlog spremembe 27

Predlog direktive

Uvodna izjava 24

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(24) Delavci, ki uveljavljajo svoje pravice do dopusta ali zahtevanja prožnih ureditev dela iz te direktive, bi morali biti zaščiteni pred odpuščanjem ali vsemi pripravami na morebitno odpustitev, ker so zahtevali ali izrabili **taki** dopust ali uveljavljali pravico, da zahtevajo take prožne ureditve dela. Kadar delavci menijo, da so bili odpuščeni iz navedenih razlogov, bi morali imeti možnost, da od delodajalca zahtevajo, naj navede ustrezno utemeljene razloge za odpustitev.

Predlog spremembe 28

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Ta direktiva določa minimalne zahteve, katerih namen je doseči enakost moških in žensk glede priložnosti na trgu dela in obravnave pri delu s spodbujanjem usklajevanja poklicnega in družinskega življenja za zaposlene starše in oskrbovalce.

Predlog spremembe 29

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Ta direktiva se uporablja za vse delavce **in delavke**, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje.

Predlog spremembe

(24) Delavci, ki uveljavljajo svoje pravice do dopusta ali zahtevanja prožnih ureditev dela iz te direktive, bi morali biti zaščiteni pred odpuščanjem, **pritisiki in trpinčenjem na delovnem mestu na škodo delavca** ali vsemi pripravami na morebitno odpustitev, ker so zahtevali ali izrabili **tak** dopust ali uveljavljali pravico, da zahtevajo take prožne ureditve dela. Kadar delavci menijo, da so bili odpuščeni iz navedenih razlogov, bi morali imeti možnost, da od delodajalca zahtevajo, naj navede ustrezno utemeljene razloge za odpustitev.

Predlog spremembe

Ta direktiva določa minimalne zahteve, katerih namen je doseči enakost moških in žensk glede priložnosti na trgu dela in obravnave pri delu, **kar zadeva socialne pravice in plačo**, s spodbujanjem usklajevanja poklicnega in družinskega življenja za zaposlene starše in oskrbovalce.

Predlog spremembe

Ta direktiva se uporablja za vse delavce, **tako moške kot ženske**, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali delovno razmerje,

kot ga določajo zakonodaja, kolektivne pogodbe in/ali praksa, ki se uporabljajo v vsaki državi članici.

Predlog spremembe 30

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) „očetovski dopust“ pomeni dopust, ki ga *očetje uveljavljajo* ob rojstvu otroka;

Predlog spremembe

(a) „očetovski dopust“ pomeni *plačani* dopust, ki ga *drugi starš uveljavlja* ob rojstvu *ali posvojitvi* otroka;

Predlog spremembe 31

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) „starševski dopust“ pomeni dopust v primeru rojstva ali posvojitve otroka zaradi varstva tega otroka;

Predlog spremembe

(b) „starševski dopust“ pomeni *plačani* dopust v primeru rojstva ali posvojitve otroka zaradi varstva tega otroka;

Predlog spremembe 32

Predlog direktive

Člen 3 – odstavek 1 – točka f a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

(fa) „samohranilec“ pomeni osebo, ki ni niti poročena niti v partnerski skupnosti v skladu z nacionalnim pravom in ima izključno starševsko odgovornost za otroka.

Predlog spremembe 33

Predlog direktive

Člen 4 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da **imajo očetje** ob rojstvu otroka pravico do izrabe očetovskega dopusta najmanj **desetih** delovnih dni.

Predlog spremembe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da **ima drugi starš** ob rojstvu **ali posvojitvi** otroka pravico do izrabe **obveznega plačanega** očetovskega dopusta najmanj **štirinajstih** delovnih dni **oziroma najmanj petnajstih dni ob sočasnem rojstvu ali posvojitvi več otrok**.

Predlog spremembe 34

Predlog direktive

Člen 4 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

2a. Pravica do očetovskega dopusta iz odstavka 1 se dodeli ne glede na dolžino delovne dobe ali vrsto pogodbe o zaposlitvi drugega starša.

Predlog spremembe 35

Predlog direktive

Člen 5 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavec zagotovi individualno pravico do vsaj **štirimesečnega** starševskega dopusta, ki ga je treba izrabiti, preden otrok dopolni določeno starost, ki je vsaj **12** let.

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavec zagotovi individualno pravico do vsaj **šestmesečnega** starševskega dopusta, ki ga je treba izrabiti, preden otrok dopolni določeno starost, ki je vsaj **13** let.

Predlog spremembe 36

Predlog direktive

Člen 5 – odstavek 1 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Trajanje starševskega dopusta je

Predlog spremembe 37

Predlog direktive

Člen 5 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Kadar države članice dovolijo, da starš svojo pravico do starševskega dopusta prenese na drugega starša, zagotovijo, da ni mogoče prenesti vsaj štirih mesecev starševskega dopusta.

Predlog spremembe

2. Kadar države članice dovolijo, da starš svojo pravico do starševskega dopusta prenese na drugega starša, zagotovijo, da ni mogoče prenesti vsaj štirih mesecev starševskega dopusta. ***Trajanje starševskega dopusta je podvojeno za starše, ki skrbijo za invalidnega ali hudo bolnega otroka.***

Predlog spremembe 38

Predlog direktive

Člen 5 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Države članice lahko pravico do starševskega dopusta dodelijo na podlagi obdobja delovne kvalifikacije ali dolžine delovne dobe, ki ne presega obdobja ***enega leta***. V primeru zaporednih pogodb za določen čas v smislu Direktive Sveta 1999/70/ES²¹ pri istem delodajalcu se pri izračunu upoštevne obdobja upoštevajo vse navedene pogodbe.

Predlog spremembe

4. Države članice lahko pravico do starševskega dopusta dodelijo na podlagi obdobja delovne kvalifikacije ali dolžine delovne dobe, ki ne presega obdobja ***devetih mesecev***. V primeru zaporednih pogodb za določen čas v smislu Direktive Sveta 1999/70/ES²¹ pri istem delodajalcu se pri izračunu upoštevne obdobja ***obvezno*** upoštevajo vse navedene pogodbe.

²¹ Direktiva Sveta z dne 28. junija 1999 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP (UL L 175, 10.7.1999, str. 43).

²¹ Direktiva Sveta z dne 28. junija 1999 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP (UL L 175, 10.7.1999, str. 43).

Predlog spremembe 39

Predlog direktive

Člen 5 – odstavek 5 a (novo)

5a. *Delavci so ob nastopu zaposlitve pisno obveščeni o svojih pravicah in dolžnostih, ki izhajajo iz zaposlitvenega razmerja, tudi med poskusno dobo.*

Predlog spremembe 40

Predlog direktive Člen 5 – odstavek 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

7. Države članice ocenijo potrebo po pogojih za dostop do starševskega dopusta in podrobnih ureditvah za uporabo starševskega dopusta, ki se **prilagodijo** posebnim potrebam posvojiteljev, invalidnih staršev in staršev, katerih otroci so invalidi ali imajo dolgotrajno bolezen.

Predlog spremembe

7. Države članice ocenijo potrebo po pogojih za dostop do starševskega dopusta in podrobnih ureditvah za uporabo starševskega dopusta, ki se **podaljšajo zaradi prilagoditve** posebnim potrebam posvojiteljev, invalidnih staršev in **samohranilcev (enostarševskih družin)** ter staršev, katerih otroci so invalidi ali imajo **hudo** dolgotrajno bolezen. **Zlasti je prepovedano zavrniati zahtevo za starševski dopust staršem invalidnih otrok ali otrok s hudo boleznijo, kar potrdijo zdravstveni organi držav članic.**

Predlog spremembe 41

Predlog direktive Člen 6 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem zagotovijo pravico do oskrbovalskega dopusta vsaj **petih** delovnih dni letno za posameznega delavca. Tako pravico je **morda** treba ustrezno utemeljiti z zdravstvenim stanjem sorodnika delavca.

Predlog spremembe

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem zagotovijo pravico do **plačanega** oskrbovalskega dopusta vsaj **sedmih** delovnih dni letno za posameznega delavca. Tako pravico je treba ustrezno utemeljiti z zdravstvenim stanjem sorodnika delavca.

Predlog spremembe 42

Predlog direktive

Člen 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Predlog spremembe

Člen 6a

Dopust za matere in drugega starša, ki so invalidi

Države članic zagotovijo, da je trajanje vrst dopusta, opisanega v tej direktivi, mogoče podaljšati za vsaj 50 % za matere in drugega starša, ki so invalidi.

Predlog spremembe 43

Predlog direktive

Člen 7 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi delavcem zagotovijo pravico do prostih delovnih ur v primeru višje sile iz nujnih družinskih razlogov v primeru bolezni ali nesreče, ko je takojšnja prisotnost delavca nepogrešljiva. Države članice lahko pravico do prostih delovnih ur v primeru višje sile ***omejijo na določeno časovno obdobje na leto ali na posamezni primer ali oboje.***

Predlog spremembe

Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi delavcem zagotovijo pravico do prostih delovnih ur v primeru višje sile iz nujnih družinskih razlogov v primeru bolezni ali nesreče, ko je takojšnja prisotnost delavca nepogrešljiva. Države članice lahko pravico do prostih delovnih ur v primeru višje sile ***pogojijo s predložitvijo dokazil, ki jih štejejo za ustrezna.***

Predlog spremembe 44

Predlog direktive

Člen 8 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice v skladu z nacionalnimi okoliščinami, kot so nacionalno pravo, kolektivne pogodbe in/ali praksa, ter ob upoštevanju pooblastil, prenesenih na socialne partnerje, zagotovijo, da delavci, ki uveljavljajo pravice do dopusta iz člena 4, 5 ali 6, prejmejo plačilo ali zadostno nadomestilo, ki ***je vsaj enako znesku***, ki bi ga zadevni delavec prejel v

Predlog spremembe

Države članice v skladu z nacionalnimi okoliščinami, kot so nacionalno pravo, kolektivne pogodbe in/ali praksa, ter ob upoštevanju pooblastil, prenesenih na socialne partnerje, zagotovijo, da delavci, ki uveljavljajo pravice do dopusta iz člena 4, 5 ali 6, prejmejo plačilo, ***davčni dobropis*** ali zadostno nadomestilo, ki ***ne sme biti manjše od zneska***, ki bi ga

primeru odsotnosti z dela iz zdravstvenih razlogov.

zadevni delavec prejel v primeru odsotnosti z dela iz zdravstvenih razlogov.

Predlog spremembe 45

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem z otroki do določene starosti, ki mora biti vsaj **12** let, in oskrbovalcem zagotovijo pravico, da zahtevajo prožne ureditve dela zaradi oskrbe. Trajanje takih prožnih ureditev dela je lahko razumno omejeno.

Predlog spremembe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi delavcem z otroki do določene starosti, ki mora biti vsaj **13** let, in oskrbovalcem zagotovijo pravico, da zahtevajo prožne ureditve dela zaradi oskrbe. Trajanje takih prožnih ureditev dela je lahko razumno omejeno.

Predlog spremembe 46

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Delodajalci preučijo take zahteve za prožne ureditve dela iz odstavka 1 ter se nanje odzovejo v skladu s potrebami delodajalcev in delavcev. Delodajalci utemeljijo vsako zavrnitev take zahteve.

Predlog spremembe

2. Delodajalci preučijo take zahteve za prožne ureditve dela iz odstavka 1 ter se nanje **pisno** odzovejo v skladu s potrebami delodajalcev in delavcev. Delodajalci **pisno** utemeljijo vsako zavrnitev take zahteve.

Predlog spremembe 47

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Kadar je trajanje prožnih ureditev dela iz odstavka 1 omejeno, ima delavec ob koncu dogovorjenega obdobja pravico do vrnitve k prvotni razporeditvi delovnega časa. **Poleg tega ima delavec pravico, da zahteva vrnitev k prvotni razporeditvi delovnega časa tudi, kadar je to utemeljeno zaradi spremembe okoliščin.**

Predlog spremembe

3. Kadar je trajanje prožnih ureditev dela iz odstavka 1 omejeno, ima delavec ob koncu dogovorjenega obdobja pravico do vrnitve k prvotni razporeditvi delovnega časa. **Treba je omogočiti prehodno obdobje varstva po vrnitvi delavca na delo, da bi mu omogočili lažjo in učinkovitejšo ponovno vključitev v poklicno življenje,**

Delodajalci morajo preučiti take zahteve ter se nanje odzvati v skladu s potrebami delodajalcev in delavcev.

pri tem pa upoštevati, da bi v obdobju varstva uporaba novih tehnologij lahko pomagala delavcem hitreje ponovno prevzeti delovne naloge na trajen, prožnejši način, hkrati pa posodobiti njihovo znanje in spretnosti. Delavec ima pravico, da zahteva vrnitev k prvotni razporeditvi delovnega časa na isti zaposlitveni ravni. Delodajalci pisno utemeljijo vsako zavrnitev take zahteve.

Predlog spremembe 48

Predlog direktive

Člen 11 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi prepovejo manj ugodno obravnavo delavcev, ker so zahtevali ali izrabili dopust iz člena 4, 5 ali 6 ali uveljavljali svojo pravico do prožnih ureditev dela iz člena 9.

Predlog spremembe

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi prepovejo **diskriminacijo in** manj ugodno obravnavo delavcev, ker so zahtevali ali izrabili dopust iz člena 4, 5 ali 6 ali uveljavljali svojo pravico do prožnih ureditev dela iz člena 9.

Predlog spremembe 49

Predlog direktive

Člen 12 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Delavci, ki menijo, da so bili odpuščeni, ker so zahtevali ali izrabili dopust iz člena 4, 5 ali 6 ali uveljavljali svojo pravico do prožnih ureditev dela iz člena 9, **lahko** od delodajalca **zahtevajo**, naj navede ustrezno utemeljene razloge za odpustitev. Delodajalec navedene razloge **zagotovi** v pisni obliki.

Predlog spremembe

2. Delavci, ki menijo, da so bili odpuščeni, ker so zahtevali ali izrabili dopust iz člena 4, 5 ali 6 ali uveljavljali svojo pravico do prožnih ureditev dela iz člena 9, **imajo pravico** od delodajalca **zahtevati**, naj navede ustrezno utemeljene razloge za odpustitev. Delodajalec **mora pravočasno navesti** navedene razloge v pisni obliki.

Predlog spremembe 50

Predlog direktive

Člen 13 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice določijo pravila o kaznih za kršitve nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo, ali že veljavnih ustreznih določb v zvezi s pravicami, ki spadajo na področje uporabe te direktive. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zagotovijo izvajanje **navedenih kazni. Kazni so učinkovite, sorazmerne in odvračilne. They may take the form of a fine. Lahko vključujejo tudi plačilo nadomestila.**

Predlog spremembe 51

Predlog direktive
Člen 14 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice uvedejo ukrepe, ki so potrebni za zaščito delavcev, **med drugim tudi delavcev, ki so predstavniki delavcev**, pred vsakim škodljivim ravnanjem delodajalca ali škodljivimi posledicami zaradi pritožbe znotraj delovne organizacije ali kakršnega koli pravnega postopka, katerega namen je zagotoviti skladnost s pravicami iz te direktive.

Predlog spremembe 52

Predlog direktive
Člen 15 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice zagotovijo, da so organ ali organi, ki so bili v skladu s členom 20 Direktive 2006/54/ES imenovani za spodbujanje, analiziranje, spremljanje in podpiranje enake obravnave staršev in oskrbovalcev brez diskriminacije na podlagi spola, pristojni tudi za vprašanja, ki spadajo na področje uporabe te

Predlog spremembe

Države članice določijo pravila o kaznih za kršitve nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo, ali že veljavnih ustreznih določb v zvezi s pravicami, ki spadajo na področje uporabe te direktive. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zagotovijo izvajanje **učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih kazni.**

Predlog spremembe

Države članice uvedejo ukrepe, ki so potrebni za zaščito delavcev, pred vsakim škodljivim ravnanjem delodajalca ali škodljivimi posledicami zaradi pritožbe znotraj delovne organizacije ali kakršnega koli pravnega postopka, katerega namen je zagotoviti skladnost s pravicami iz te direktive.

Predlog spremembe

Brez poseganja v pristojnosti inšpektoratov za delo ali drugih organov, vključno s socialnimi službami, odgovornimi za nadzor nad pravicami delavcev, države članice zagotovijo, da so organ ali organi, ki so bili v skladu s členom 20 Direktive 2006/54/ES imenovani za spodbujanje, analiziranje,

direktive.

spremljanje in podpiranje enake obravnave staršev in oskrbovalcev brez diskriminacije na podlagi spola, pristojni tudi za vprašanja, ki spadajo na področje uporabe te direktive.

Predlog spremembe 53

Predlog direktive Člen 16 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice lahko uvedejo ali ohranijo določbe, ki so za delavce ugodnejše od tistih, ki jih določa ta direktiva. Ob tem zagotovijo, da so vsaj štiri mesece starševskega dopusta neprenosljivi v skladu s členom 5(2).

Predlog spremembe

Države članice lahko uvedejo ali ohranijo določbe, ki so za delavce ugodnejše od tistih, ki jih določa ta direktiva, **ne znižajo pa standardov, določenih v nacionalni zakonodaji**. Ob tem zagotovijo, da so vsaj štiri mesece starševskega dopusta neprenosljivi v skladu s členom 5(2) **in da je varstvo dopusta obvezno za vse starše invalidnih otrok in otrok s hudo boleznijo, kar potrdijo zdravstveni organi držav članic**.

Predlog spremembe 54

Predlog direktive Člen 18 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. **Države članice najpozneje v petih letih** po začetku veljavnosti te **direktive** Komisiji sporočijo vse ustrezne informacije v zvezi z uporabo te direktive, **ki jih potrebuje za pripravo poročila za Evropski parlament in Svet o uporabi te direktive**.

Predlog spremembe

1. **Do ... [tri leta** po začetku veljavnosti te **direktive] države članice** Komisiji sporočijo vse ustrezne informacije v zvezi z uporabo te direktive **in poglobljeno oceno njenih učinkov na statistične podatke o zaposlenosti žensk, ki ji po potrebi priložijo zakonodajni predlog**.

POSTOPEK V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Naslov	Usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja za starše in oskrbovalce		
Referenčni dokumenti	COM(2017)0253 – C8-0137/2017 – 2017/0085(COD)		
Pristojni odbor Datum razglasitve na zasedanju	EMPL 15.5.2017		
Mnenje pripravil Datum razglasitve na zasedanju	JURI 15.5.2017		
Pripravlavec/-ka mnenja Datum imenovanja	Joëlle Bergeron 3.5.2017		
Obravnava v odboru	9.10.2017	21.11.2017	21.2.2018
Datum sprejetja	27.3.2018		
Izid končnega glasovanja	+: -: 0:	19 2 1	
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Max Andersson, Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Kostas Hrisogonos (Kostas Chrysogonos), Rosa Estaràs Ferragut, Enrico Gasbarra, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Heidi Hautala, Sylvia-Yvonne Kaufmann, António Marinho e Pinto, Emil Radev, Julia Reda, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, Axel Voss, Francis Zammit Dimech, Tadeusz Zwiefka		
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Luis de Grandes Pascual, Pascal Durand, Angel Džambazki (Angel Dzhambazki), Evelyne Gebhardt, Virginie Rozière, Rainer Wieland		
Namestniki (člen 200(2) Poslovnika), navzoči pri končnem glasovanju	Mylène Troszczynski		

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V ODBORU,
ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

19	+
ALDE	António Marinho e Pinto
EFDD	Joëlle Bergeron
GUE/NGL	Kostas Hrisogonos (Kostas Chrysogonos)
PPE	Rosa Estaràs Ferragut, Luis de Grandes Pascual, Emil Radev, Pavel Svoboda, Axel Voss, Rainer Wieland, Francis Zammit Dimech
S&D	Enrico Gasbarra, Evelyne Gebhardt, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Evelyn Regner, Virginie Rozière
VERTS/ALE	Max Andersson, Pascal Durand, Julia Reda

2	-
ENF	Marie-Christine Boutonnet, Mylène Troszczynski

1	0
ECR	Angel Džambazki (Angel Dzhambazki)

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani

POSTOPEK V PRISTOJNEM ODBORU

Naslov	Usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja za starše in oskrbovalce			
Referenčni dokumenti	COM(2017)0253 – C8-0137/2017 – 2017/0085(COD)			
Datum predložitve EP	27.4.2017			
Pristojni odbor Datum razglasitve na zasedanju	EMPL 15.5.2017			
Odbori, zaproseni za mnenje Datum razglasitve na zasedanju	JURI 15.5.2017	FEMM 15.5.2017		
Pridruženi odbori Datum razglasitve na zasedanju	FEMM 14.9.2017			
Poročevalec/-ka Datum imenovanja	David Casa 3.10.2017			
Obravnava v odboru	23.1.2018	21.2.2018	27.3.2018	15.5.2018
Datum sprejetja	11.7.2018			
Izid končnega glasovanja	+: -: 0:	34 14 4		
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Laura Agea, Mara Bizzotto, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Michael Detjen, Geoffroy Didier, Labros Fundulis (Lampros Fountoulis), Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Miroslav Mitrofanovs, Georgi Pirinski, Sofia Ribeiro, Robert Rochefort, Claude Rolin, Siôn Simon, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská			
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Maria Arena, Georges Bach, Lynn Boylan, Karima Delli, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Paloma López Bermejo, António Marinho e Pinto, Ivari Padar, Evelyn Regner, Joachim Schuster, Csaba Sógor, Flavio Zanonato			
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Maria Noichl, Francis Zammit Dimech			
Datum predložitve	31.7.2018			

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

34	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Marian Harkin, António Marinho e Pinto, Robert Rochefort, Yana Toom, Renate Weber
ECR	Arne Gericke, Jana Žitňanská
EFDD	Laura Agea
ENF	Mara Bizzotto
PPE	Georges Bach, David Casa, Geoffroy Didier, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jérôme Lavrilleux, Verónica Lope Fontagné, Claude Rolin, Francis Zammit Dimech
S&D	Maria Arena, Michael Detjen, Elena Gentile, Agnes Jongerius, Javi López, Maria Noichl, Ivari Padar, Georgi Pirinski, Evelyn Regner, Joachim Schuster, Siôn Simon, Marita Ulvskog, Flavio Zanonato
VERTS/ALE	Karima Delli, Jean Lambert, Miroslavs Mitrofanovs

14	-
ECR	Czesław Hoc, Anthea McIntyre, Ulrike Trebesius
ENF	Dominique Martin
GUE/NGL	Rina Ronja Kari
NI	Labros Fundulis (Lampros Fountoulis)
PPE	Dieter-Lebrecht Koch, Ádám Kósa, Jeroen Lenaers, Thomas Mann, Sofia Ribeiro, Csaba Sógor, Romana Tomc
S&D	Ole Christensen

4	0
GUE/NGL	Lynn Boylan, Tania González Peñas, Kostadinka Kuneva, Paloma López Bermejo

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani